

RAZMISLJANJE OB VOLITVAH

Višja kvaliteta političnega dela

Da prerašča politično delo v novo, višjo kvaliteto, se je najbolj pokazalo ob razpravi o ustavnih osnutkih ali pa nedolgo tega v pripravah na volitve. Dejansko sploh nismo opazili prehoda iz ene množične politične akcije v drugo. To pomeni, da se je politično delo otreslo, ali boljše, se otresa kampanjsčine. Uresničevanje posameznih nalog v širokem mehanizmu družbenega samoupravljanja je stalno, neprekinjeno delo, urejevanje skupnih zadev, ki ga ni mogoče zreducirati na posamezne, med seboj ločene akcije oziroma na posamezne kampanje. Seveda se porajajo v življenju različne naloge, lahko se spreminja tudi sestava ljudi, ki glede na svojo interesno usmerjenost sodelujejo pri uresničevanju zdaj te, zdaj druge naloge, toda vse te zadeve vznikajo iz življenja družbe, to pa so ljudje, ki jih povezujejo razni skupni interesi.

V predvolilni aktivnosti smo lahko opazili številne nove, sodobnejše oblike političnega dela. Napak bi bilo, če bi ocenjevali obseg, vsebino in kakovost predvolilnih priprav le po zborovih volivcev in predvolilnih sestankih. Danes se pogovarjajo ljudje o takih rečeh, kakršne so na primer volitve, tudi na sestankih oziroma sejah samoupravnih organov, na tribunah, v klubih itd. Med oblike političnega dela vstopajo tudi oblike bolj sproščene, neprisljnih oblik razgovorov v krogu manjšega števila ljudi. Kandidati so se predstavljali tudi v tisku, prek televizije in drugega. Tudi to so bile svojstvene, »množične« oblike političnega dela, ki jih ne smemo prezeti, ko ocenjujemo udeležbo ljudi v predvolilni aktivnosti.

V zadnjem komentarju o rezultatih volitev v ob-

činski zbor in zbor delovnih skupnosti smo zapisali, da je bilo v predvolilnih pripravah in na dan samih volitev opazno delovno vzdušje. Tudi to je dober znak nove kvalitete političnega dela, ki vznikaja iz razvejanega sistema samoupravljanja. Človek, ki ne pozna nove vsebine družbenega življenja pri nas, bi mislil, da mora tako velika udeležba ljudi v javni ustavni razpravi in v predvolilni dejavnosti nujno vplivati na delovni učinek — v negativnem smislu. Resnica je seveda drugačna. Shodi ljudi, ki niso nič več podobni nekdanjim mitingom, so danes delovne narave. Sestati se, da bi izbrali kandidata za odbornika občinske skupščine, pomeni hkrati: pogovoriti se o problematiki, ki jo bo morala reševati občinska skupščina, snovati program nadaljnjega razvoja in nakazovati najbolj smo-

trne, najboljše rešitve perečih problemov. Sestankarstvo pomeni izgubo časa, kadar se sestajajo ljudje, ki nimajo nobene besede, od katerih pričakujejo organizatorji samo ploskanje, da bi s tem na zunaj pokazali namišljeno enotnost, pomiritev vseh nasprotij, popolno zadovoljstvo. Pri nas se sestajajo ljudje kot upravljavci, ki izrabijo vsako tako priložnost za to, da se pogovore o problemih, ki žulijo bodisi posameznike, posamezne kolektive, komuno itd. Na dnevnem redu so bila tudi vprašanja iz problematike proizvodnje: kako jo povečati, kje so še neizrabljene rezerve, kaj storiti, da bi odstranili škodljive vrzeli itd. Na zborih so načenjali vprašanja delitve dohodka, probleme v zvezi z izboljšanjem kakovosti, prizadevanja za večji izvoz in podobno. Kmetje na vasi so načenjali vprašanja okrog poslovanja zadruga, organiziranja družbene proizvodnje, pomanjkanja umetnih gnojil itd. In tako tudi na vseh drugih toriščih družbene dejavnosti. Vsa ta izredno razgibana in množična politična aktivnost ni bila čisto nič

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tovariš Viktor Avbelj na zborovanju v Novem mestu

V torek popoldan je na predvolilnem zborovanju v Novem mestu govoril tovariš Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta LR SRS in kandidat novomeške občine za republiški zbor skupščine SRS. V razgovoru je tovariš Avbelj poudaril pomen naše nove ustave in podčrtal, da ostane njena popularizacija še naprej glavna naloga vseh političnih sil. Nato je govoril

Ceprav sta zakonca Puntar iz Stare vasi pri Vidmu-Krškem že v letih, arondacijski postopek v podružbljanju zemljišč pa jima je odvzel vso obdelovalno zemljo, sta kljub temu vedro razpoložena. Občinski odlok o preživninih jima zagotavlja potrebna sredstva za večer njunega življenja. »Zemlja bo draga, toda gre za ljudi!« pravijo na občini Videm-Krško, kadar nanese pogovor na preživnine. Kaj več o humanem odloku, ki ga je kot tretja v Sloveniji sprejela občina Videm-Krško, berite na peti strani današnje številke

Volitve — plebiscit nove ustave

Sergej Kraigher, kandidat za poslanca v zvezni zbor nove ljudske skupščine, med brežiškimi in videmsko-krškimi volivci

Sergej Kraigher, kandidat za zveznega poslanca v posavskih občinah, je na posvetu političnega aktiva v občini Videm-Krško in na pogovoru z volivci Brežic 31. maja spregovoril o pomenu preteklih občinskih volitev ter republiških in zveznih, ki so pred nami. Bralcem posredujemo najpomembnejše misli iz njegovih izjavanj.

Obojne volitve lahko smatramo za plebiscit nove ustave. Na njih so občani že potrdili vse bogate vsebinske izpremembe, ki jih nova ustava prinaša, na volitvah 16. junija pa bodo to storili še enkrat. Pomen letošnjih volitev je dvojen. Dosedanji razvoj v naši državi je zagotovil materialne osnove za pot socialističnega razvoja,

na katero smo krenili. Zagotovil je življenjsko raven vsakega posameznika v naši družbi in mu omogočil, da se z vsemi pravicami uveljavlja v družbenem življenju. Udeležba na občinskih volitvah je dokazala, da je delavsko in družbeno upravljanje že postalo vsebina vsakodnevnega življenja naših ljudi. Na podlagi dosedanjih izkušenj je lahko vsak posameznik ugotovil, da mu vključitev v razvoj in družbeni sistem nudi največ možnosti

za uspešno rešitev njegovih lastnih vprašanj.

Drugi pomen volitev je mednarodni. Lahko rečemo, da so oči vsega sveta uprte v Jugoslavijo, ki je izbrala svojstveno pot v socializem. Tuje delegacije, ki prihajajo k nam, občudujejo naš nagli razvoj. Z zanimanjem opazujejo vsebinsko rast našega družbenega sistema in vse novosti, ki ga plemenitijo dan za dnem. Izgradnja socializma je problem, s katerim se ukvarjajo delovne

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tovariško srečanje v Mokronogu

V soboto, 8. junija, se bodo ob 17,15 srečali v mokronoškem združenem domu člani Zdrženja borcev NOV Sevnica in Mokronog. Organizaciji prirejata tovariško srečanje v počastitev spomina na 9. junij 1941, ko je nemški okupator nasilno preselil zavedne Sevnčane v Mokronog. Domoljubi v Mokronogu so jim nudili novi dom, organizacija Osobodilne fronte pa jih je združila v skupnem boju za svobodo. Po 22. letih bo sobotno tovariško srečanje v Mokronogu priložnost, na kateri bodo nekdanji prebivalci in aktivisti OF obudili spomine na prehojeno pot, prestano gorje in naše zmage.

SLAVNOSTNI ZAČETEK V NOVEM MESTU

Včeraj zvečer so se ob 20. uri spet oglasile fanfare v novomeškem Prosvetnem domu; s slovesno otvoritvijo se je začela 6. revija dramskih skupin Slovenije. Osem najboljših amaterskih gledaliških skupin Svobod in Malega gledališča iz Ljubljane bo do sobote prikazalo Novomeščanom najboljše dosežke preteklega leta. Spored revije objavljamo na sedmi strani današnje številke, več pa bomo o reviji poročali prihodnji teden.

95,6 odstotka članov na prvih zasedanjih občinskih skupščin v celjskem okraju

ZA PREDSEDNIKE OBČINSKIH SKUPŠČIN SO IZVOLILI V BREŽICAH MILANA SEPETAJCA, V SEVNICI JOZETA KNEZA IN V VIDMU-KRŠKEM INŽ. FRANCA DRAGANA

Na ponedeljkovih prvih zasedanjih novovoljenih občinskih skupščin na območ-

ju celjskega okraja so po svečanih izjavah članov skupščin izvolili 70 članov v okrajno skupščino ter 48 poslancev za gospodarski, kulturno-prosvetni, zdravstveno-socialni in organizacijsko-politični zbor republiške skupščine in 8 poslancev v iste zbere zvezne skupščine. Hkrati so na teh zasedanjih izvolili v celjskem okraju 2 poslance za zvezni in 19 poslancev za republiški zbor, ki pa jih bodo volivci dokončno izvolili na volitvah 16. junija.

VREME

OD 6. DO 16. JUNIJA

Močnejši ali trajen dež z ohladitvijo pričakujemo okrog 8. in okrog 12. junija. V ostalem deloma do pretežno sončno, a v splošnem nestalno s pogostnimi krajevnimi nevihtami. Dr. V. M.

Jutri bo v Ljubljani govoril tovariš Edvard Kardelj

Okrajni odbor SZDL v Ljubljani vas vabi na veliko predvolilno zborovanje, ki bo jutri, v petek, ob 17. uri na Trgu revolucije v Ljubljani. Na zborovanju bo govoril tovariš Edvard Kardelj, kandidat Ljubljane za zvezni zbor zvezne ljudske skupščine.

Na zborovanje bodo tudi iz naših občin vozili posebni in okrepljeni vlaki, avtobusi in vozila delovnih kolektivov. Vsi udeleženci zborovanja naj se zbera na Trgu revolucije najkasneje do 16,45, ker se bo zborovanje začelo točno ob 17. uri. Če eno uro pred tem bo na Trgu revolucije godba Ljudske milice izvajala koncert, po končanem zborovanju pa bo v Ljubljani vrsta zabavnih, športnih in drugih prireditvev. Vse trgovine v ožjem mestu bodo po zborovanju odprte do 22. ure, prav tako pa tudi vsi servisi in storitveni obrati.

Za udeležence, ki bodo prišli z Dolenjske z motornimi vozili, so določeni parkirni prostori na Krekovem trgu. Na zbornem mestu pa bodo udeleženci iz naših krajev prišli po Ciril-Methodovi, Stritarjevi in Wolfovi ulici na Trg revolucije.

Pretekli petek je govoril volivcem v Brežicah tovariš Sergej Kraigher, kandidat za poslanca v zvezni zbor nove ljudske skupščine (Foto: Baškovič, Brežice)

Višja kvaliteta političnega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

v napoto naporom kolektivov, da bi v redu in do rokov izpolnjevali svoje ekonomske-politične naloge. Narobe: v seji te aktivnosti so dobivali nove in nove spodbude, še boljše rešitve, ki so prispevale k hitrejšemu izvrševanju proizvodnih in drugih nalog.

Mislím, da nova, višja kvaliteta političnega dela, ki izvira iz razširjene fronte »politikov«, zapuščala sledove tudi v višji zavesti ljudi, kar se je zelo očitno pokazalo na zadnjih volitvah. Čeprav ni bilo tiste značilne nemirnosti pri aktivnosti: češ: ali bodo šli vsi na volišča, ali le ne bilo dobro stopiti k temu ali onemu in ga prepričati, da je treba izpolniti svojo dolžnost, je bila udeležba (tudi če ne bi upoštevali upravičeno odsotnih, bolnih itd.) dobra, da ne rečemo zelo dobra. Volivci, ki smo jih srečevali, kako so prihajali in odhajali z volišča, niso bili volivci izpred desetih let. To so ljudje, ki jih pogosto srečujemo na sejah in sestankih — kot upravljavce namreč — kjer odločajo o proizvodnji, de-

litvi, investicijah itd. Opraviti volilno dolžnost, to ni bilo zanje nekaj enkratnega, nekaj, kar jih vsake štiri leta opomni, da so za trenutek pritegnjeni k reševanju »državnih zadev«. Volitve so bile zanje le ena izmed številnih samoupravnih nalog, ki jo je bilo treba izpolniti tudi v svojem lastnem interesu.

Nisem se čudil, ko mi je kmet v neki suhokrajinski vasi potožil: »Tega jim že ne bom odpustil. Sosedu je zadruga poslala vabilo, da ima v nedeljo pravico voliti odbornika kmetijske podskupine, mene pa je prezrla...« Skušal sem ga potolažiti, da je to nehotena napaka, pa vse moje prepričevanje ni nič zaleglo. Zdelo se mi je, da ga k razburjenju ni pripravilo le vprašanje časti ali morada ljubosumnost na sosedu, čutil se je oropanega za pravico, ki izvira iz njegovega položaja, iz njegovega interesa, ker mu ni vseeno, kako bodo v občini urejali probleme kmetijstva in kako se bo politika občinske skupščine odražala na poslovanje zadruge, katere član je.

J. B.

VOLITVE SO PLEBISCIT NOVE USTAVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

množice vsega sveta. Najlepši primer tega je prav Jugoslavija, ki že od vsega početka stoji na stališču, da si mora vsak narod najti svojo pot v socializmu. Mi ustvarjamo nov tip neposredne demokracije, ki ne stoni na strankarskem sistemu, ampak na neposrednem sodelovanju slehernega posameznika. Svet, ki pozna naše uspehe, bo vse, kar smo dosegli, zlasti pa sprejete nove ustave, ocenjeval tudi skozi volitve, ki so še pred nami.

V pripravah za občinske

volitve smo povsod načenjali krajevno problematiko z nizom drobnih problemov, na katere so opozorili občani. V pripravah na republiške in zvezne volitve se moramo sklicevati na jugoslovanski patriotizem. Vsebinsko jugoslovanskega patriotizma je v našem dosedanem razvoju, v novi ustavi in v mednarodnem ugledu Jugoslavije. Vsak volivec bo s svojim glasom potrdil doseženi razvoj in dosežene uspehe, potrdil bo vse tiste vsebinske izpremembe iz nove ustave, ki so osnova za hitrejši razvoj našega demokratičnega

mehanizma in sistema neposrednega upravljanja, hkrati s tem pa z oddanim glasom za predlagane kandidate povečal mednarodni ugled Jugoslavije v svetu.

Z letošnjimi volitvami gradimo most med dosedanjim in bodočo politično aktivnostjo naših delovnih ljudi. Pomemben steber v tem mostu pa bodo neposrednejši stiki, obiski in razgovori voljenih predstavnikov, tja od občinskih, okrajnih in republiških do zveznih, z njihovimi volivci. Volitve bodo postale stalna oblika dela, voljeni predstavniki pa bodo vse probleme mnogo bolj kot doslej reševali v sodelovanju z volivci in prisluhnili njihovim mnenjem. Jugoslovansko gospodarstvo je novito. To

dejstvo zato še bolj povezuje delovanje občinskih, okrajnih republiških skupščin in zvezne skupščine. Nobena komuna in nobeno področje se ne more razvijati mimo ostalih, materialna osnova vsega razvoja je skupna, skupni pa so tudi interesi in cilji gospodarstva v Jugoslaviji.

20 tečajnic za priučitev v industriji obutve

Dvomesecni tečaj za priučitev prešivalcev v industriji obutve obiskuje 20 žena. Po končanem tečaju bo podjetje tečajnice zaposlilo. Pouk obsega 360 ur praktičnega priučevanja in 40 ur teorije. Tečajnice se bodo na kratko se-

znanle s tehnologijo usnarske predelovalne industrije in usnja, z osnovami gospodarske zakonodaje in zvedele tudi marsikaj novega o delavskem samoupravljanju. Tečaj, ki je v novomeški Industriji obutve novost, je treba pozdraviti tudi zato, ker bo pripomogel k menjavi dosedanjega obrtniškega sestava delavcev. Praksa je že pokazala, da priučene delavke dosegajo veliko večji uspeh pri delu s stroji kot na obrtniški način izučeni čevljarji.

Po podatkih izvoznih podjetij je bilo v zadnjih šestih letih izvožene iz SRS 2587 glav plemenske goveje živine v skupni vrednosti 870.000 dolarjev. Največ smo izvozili v Grčijo, Bolgarijo, Italijo, Avstrijo in Tripolis.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

• V ponedeljek, 3. junija, se je vseh 62 občinskih skupščin v Sloveniji sešlo na svoje prve seje, na katerih so se konstituirale in izvolile odbornike okrajnih skupščin ter poslance zborov delovnih skupnosti republiške in zvezne skupščine. Na teh sejah so izvolili tudi poslance za republiški in zvezni zbor, ki pa morajo dobiti še potrditev občanov na volitvah 16. junija. Zdaj je tudi že znano, kakšen je novi sestav občinskih skupščin. Med odborniki je skoraj 75 odstotkov takih, ki doslej še nikdar niso bili člani ljudskih odborov. V novih občinskih skupščinah je 20,2 odst. žensk in 6,7 odstotka odbornikov do 25. leta starosti. — Podatki o sestavi novih okrajnih skupščin sicer še niso popolni, toda že sedaj je mogoče predvidevati, da bo odstotek žensk in mladih odbornikov še ugodnejši kot v občinskih skupščinah. Po nepopolnih podatkih je med odborniki okrajnih skupščin 24,1 odst. žensk in 7,3 odst. odbornikov do 25. leta starosti.

V ponedeljek so se sešle na svoje prve seje občinske skupščine tudi v drugih republikah. Okrog 43.000 občinskih odbornikov je izvolilo nad 8000 okrajnih, pokrajinskih, republiških in zveznih poslancev.

• Prejšnje dni je bilo večje število predvolilnih zborovanj, na katerih so govorili vidni državniki. Na velikem predvolilnem zborovanju v Mariboru je govoril član ZIS in poslanski kandidat za zvezni zbor Boris Kraigher. Med drugim je poudaril, da gre predvsem preusmeritvi delovnih kolektivov v reševanju perečih problemov zasluga za dosežene uspehe. Naglasil je, da bodo še vedno potrebni znatni skupni napori vseh ustreznih organov, da bi naprej uspešno izpopolnjevali in razvijali naš gospodarski sistem. — Poslanski kandidat za organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine dr. Joža Vilfan je govoril na predvolilnem zborovanju v Kranju. V svojem govoru se je dotaknil tudi vprašanj integracije, združevanja in sodelovanja podjetij terja potreba po uspešnem vključevanju v med-

narodno gospodarstvo. Pri tem ne gre samo za spreminjanje naše zunanjetrgovinske bilance, temveč zlasti tudi za zavestno spremljanje in vplivanje na sobodne tokove v svetu. To pa ni samo stvar mednarodnih pogodb, temveč tudi zadeva vsake delovne organizacije in slehernega proizvajalca, ki se mora truditi, da se bomo hitreje razvijali in se približevali svetovni produktivnosti dela, da bi se lahko uspešneje vključevali v mednarodno delitev dela. — Na predvolilnem zborovanju v Skopju je govoril poslanski kandidat za zvezni zbor Lazar Koliševski, ki je med drugim navedel tudi podatek o napred-

PRVE SEJE NOVIH OBČINSKIH SKUPŠČIN

ku v Makedoniji v zadnjih štirih letih. V tem času se je povečal družbeni proizvod za 47 odst. Toda narodni dohodek na prebivalca znaša še vedno samo 97.500 din, kar je precej manj, kot je na primer narodni dohodek na prebivalca v dolenskih občinah, čeprav imajo naziv »manj razvito področje«.

• Predsednica ljudske skupščine SR Slovenije Vida Tomšič je na predvolilnem razgovoru v Črnučah poudarila, da terja prehod na skrajšan delovni čas povečano proizvodnost. Pri tem gre za to, da ob skrajšanem delovnem času ohranimo sedanje osebne dohodke, to pa ni mogoče brez povečane proizvodnosti. Na to so opozorili tudi na tiskovni konferenci o 45-urnem delovnem tednu. Naglasili so, da ne bi smeli delati nikakršnih poskusov »na pamet«. Gre namreč za temeljito pripravljeno akcijo, ki terja, da gospodarske organizacije najprej pripravijo tehne analize vseh problemov, ki bodo s skrajšanjem delovnega tedna nastopili, ter nato na o-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Pred nekaj dnevi je v Keniji, britanski koloniji v Vzhodni Afriki, pričljivo zmagala Afriška nacionalna unija Kenije (KANU) na volitvah proti federalistični Afriški demokratični uniji Kenije (KADU). Takoj po volitvah je britanski generalni guverner Malcolm MacDonald zaupal predsedniku KANU Džomu Kenijati sestavo prve kenijske »notranje samoupravne vlade«. Predsednik te vlade je postal prvega junija Kenijata. Za zdaj so zunanje zadeve, obramba in policija še ostale v britanskih rokah, toda decembra bodo tudi ti resori prišli v roke neodvisne Kenije, ko bo tudi ta afriška dežela naposled postala samostojna država.

Zmaga KANU in Džoma Kenijata je še posebej značilna, ker so nekateri kolonialistični in politični krogi, ki nasprotujejo KANU, že od samega začetka, ko so Kenijato izpustili iz pripora, skušali očrnuti tega prikljubljene kenijskega politika. Med drugim so mu očitali, da je podpiral gibanje Mau Mau, da ni nikoli obsodil zločinov oziroma ekscesov tega gibanja, da je prenapetež, sovražnik belcev in tako dalje.

V resnici pa je Džomo Kenijata s svojim osebnim vplivom najboljše jamstvo, da bo Kenija po neodvisnosti dežela, v kateri bodo lahko tudi belci v miru in koristno živeli. Kenijata je po volitvah dejal:

»V preteklosti smo poznali v tej deželi hudo rasno sovraštvo. Radi bi ga čimprej pozabili. Vlada, ki bo zdaj osnovana, prisega na demokratični afriški socializem. Vlada si je postavila za cilj, odstraniti strahovito rev-

ščino. Vsega tega nočemo doseči s tujo miloščino. Nočemo ogroziti naše neodvisnosti s tem, da bi beračili za podporo.«

V ponedeljek zvečer je umrl 82-letni poveljnik katoliške cerkve papež Janez XXIII. po štiri dni trajajoči agoniji. Njegova smrt je na široko odjeknila po svetu, ker je bil rajni papež znan kot pobornik koeksistence in miru. Posebno pozornost je posvečal social-

Tudi predsednik republike Tito je poslal sožalno brzojavko ob smrti Janeza XXIII.

Kljub pozivu Sovjetske zveze in Velike Britanije, katerih dva predstavnik sta bila predsednika ženevske konference o Laosu, naj se sprte skupine v Laosu pobotajo, je mir zelo daleč od te dežele. Enote Patet Lao, levčarske skupine, ki so zavzele skoraj vsa strateško pomembna Dolina vrčev, so začele s topovi obstreljevati zadnje položaje nevtralistov v tej dolini. Prvzaprav ni nihče pričakoval večjih vojaških operacij v Laosu zdaj, ko je nastopila deževna doba, toda vse kaže, da bi si Patet Lao rad še zboljšal položaje, ko bo zaradi blata in deževja vsako večje vojskovanje onemogočeno.

Tudi v mednarodni komisiji za nadzorstvo nad laosko nevtralistijo je prišlo do zapletov. Poljski delegat je namreč označil sklep svojih dveh kolegov (Kanadčana in Indijca), da pošljeta nadzorstveno skupino v Dolino vrčev k Patet Lao, kot kršitev ženevskega sporazuma o Laosu. Kot razlog je navedel, da se Patet Lao upira temu. Toda prav to upiranje je v svetovnem javnem mnenju vzbudilo sum, da pri Patet Lao ni vse v redu, če se tako boji prihoda mednarodne komisije. Navzočnost kakih preobčlenih severnovietnamskih ali celo kitajskih »pomocnikov« bi bila šele prava kršitev ženevskega sporazuma. Očitno v Laosu tako doigo ne bo miru, dokler se bodo tuje sile vmešavale — prikrito ali neprikrito.

Nova Kenija

nim vprašanjem današnjega sveta, o čemer pričata njegovi znani encikliki »Mati in učiteljica« in »Mir na zemlji«.

Po vsej Italiji so razglasili tridnevno žalost in odpovedali vse javne prireditve in politične shode. Med številnimi politiki je izrekel priznanje Janeza XXIII. tudi generalni sekretar KP Italije Togliatti, ki je dejal, da sodi papež med največje osebnosti sodobnega sveta in da je pogumno in na nov način reševal probleme miru in medsebojnega razumevanja ne glede na politične, verske in socialne razlike med ljudmi, narodi in državami.

Med prvimi sožalnimi brzojavkami iz tujine je bila tudi brzojavka premiera Hruščova, v kateri med drugim pravi, da »so mu njegovi plemeniti napori za ohranitev in utrditev miru prinesli široko priznanje in spoštovanje med miroljubnimi narodi«.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

• Indijski predsednik Rada-Krishnan je prišel na desetdnevni uradni obisk v ZDA. To je prvi uradni obisk indijskega predsednika v ZDA. Udeležil se je tudi otvoritve svetovne konference FAO o prehrani.

• Romunski minister za gospodarstvo in električno energijo Almasan je zapisal, da se bo začela gradnja velikanske hidrocentrale v Djerdapu, ene izmed največjih na svetu, prihodnje leto. Hidrocentrale bosta skupno gradili Jugoslavija in Rumunija. Ni izključena tudi mednarodna pomoč.

• Po podatkih OZN se najbolj brani prebivalstvo na Irskem, Novi Zelandiji, Danskem, v Švic, Avstraliji in ZDA. Jugoslavija sodi med dežele, kjer je v prehrani povprečno 3.000 kalorij. Sem spadajo tudi Finska, Kanada, Nizozemska in Avstrija.

• Indonezijska vlada in tuje petrolejske družbe so sklenile sporazum, po katerem bo Indonezija odsej prejela 60 odstotkov dohodka teh družb.

• Bivši zahodnonemški obrambni minister Strauss je v razgovoru z dopisnikom nekega izraelskega lista dejal, da bo Adenauer prišel na obisk v Izrael, čeprav bo odstopil s položaja zahodnonemškega kanclerja.

• Po smrti grškega levčarskega poslance Lambakisa, ki je podlegel ranam potem, ko se je neki desničarski fantik zajel vanj z motorjem, se položaj v Grčiji ni pomiril. Napetost raste in utegne priti do novih demonstracij.

• Na pritisk Zvezne republike Nemčije je Evropska gospodarska skupnost nekoliko zvišala carino na uvoz zmuznjenih piščancev iz ZDA. V Ameriki so zelo ostro reagirali na to ukrep, češ da ni v skladu s splošno tendenco zniževanja carin med ZDA in Skupnim trgov.

Praščev dovolj, govedine premalo

V ponedeljek je bilo na sejmu v Novem mestu dovolj praščev, za katere so zahtevali 6.500 do 11.000 din. Od 1002 naprodaj pripeljanih pujskov so jih prodali 837. Govejše živine pa je bilo manj. Odkupljenih je bilo 89 glav govedi od 153 pripeljanih. Cene: volli 215 do 225 dinarjev kg, krave 75 do 125 dinarjev kg, junci 200 do 225 dinarjev kg. Opaziti je bilo, da so tokrat precej kupčij sklenili »na čez« in zelo malo na kilograme, kot je določeno.

V zdravstvu in socialnem varstvu: odgovorne naloge samoupravnih organov

Razgovora v Novem mestu 29. maja dopoldne s predstavnikmi socialnega varstva, popoldne pa s predstavnikmi zdravstva v novomeski občini so se udeležili kandidat za zvezni socialno - zdravstveni zbor Ignac Nagode ter kandidati za republiški socialno-zdravstveni ter upravno-politični zbor Milica Šali, Ludvik Simonič in Kristina Plut.

Predstavnik socialnega varstva so najprej opozorili na vrsto neskladnosti v predpisih o socialnem zavarovanju. Predpis določa mesto preventivni zdravstveni službi, ne navaja pa, odkod naj se ta služba financira. Nejasnosti so glede povračila za izgubljen zaslužek v kmetijstvu. Ali naj Zavod za socialno zavarovanje plačuje zdravstvene storitve po pavšalu ali po opravljenem delu, to je po učinku tudi še ni povsem razčiščeno. Neskladnosti so prav tako v zakonu o pokojninskem zavarovanju. Predpis tega zakona so se nienjali v petih letih petkrat, včasih temu so se vrzeli. Pogosto menja je predpisov terja obilno administrativnega dela. Še

zlasti je zastarel in dotraj tog predpis o otroških dodatkih. Ko so govorili o preventivni zdravstveni službi, so opozorili zlasti na pomanjkljivo zdravstveno varstvo šolske mladine. Pregled je pokazal, da potrebuje skoraj 90 odstotkov šolske mladine zobozdravstveno pomoč, prav ta veja zdravstva pa je v občini najmanj razvita in ne more zadostiti najnujnejšim potrebam.

Zavod za zaposlovanje in poklicno usmerjanje mladine ima največ težav z mladino, ki konča osemletno šolanje. Ne samo, da je težavno dobiti učno mesto, posebno za

žensko mladino, tudi usmerjenost mladine je izredno ozka, kar zadeva izbiro poklica. Tako je v gradbeništvu prostih 72 učnih mest, prijav za to stroko pa je le osem in še ti z nepopolno osnovno izobrazbo. Manjka tudi proučen dolgoletni program potreb po strokovnih kadrih, na osnovi katerega bi lažje naravno usmerjali mladino v poklice.

Predstavnik zdravstva so kandidati seznanili predvsem z dosedanjim razvojem zdravstvene službe v občini in trenutno najbolj perečimi problemi v tej službi. Poglavitna naloga, ki seve presega meje

novomeske komune, je čimprejšnja dograditev novega bolniškega objekta v Kandiji. Druga naloga je ojačati zobozdravstveno službo. Računajo, da bo že letos izboljšana. Ambulantno-klinično zdravstvo ima zlasti v Setjerneju (deloma pa tudi v Novem mestu) težave zaradi tesnih prostorov. Dokaj nagla rast zdravstvene službe v občini zahteva tudi več zdravstvenega kadra. Razen štipendiranja je potrebno skrbeti tudi za nastanitev tega kadra, sicer ga ne bomo dobili. Ker zdravstveni zavodi ne morejo ustvarjati lastnih skladov, naj bi jim zagotovili najmanjše kredita za gradnjo stanovanj pod ugodnejšimi pogoji (na primer brez obvezne lastne udeležbe).

Obširno so razpravljali tudi o dosedanjem Okrajnem zavodu za zdravstveno varstvo. Poslej naj bi bil to medobčinski zavod, ker je potreben in ima posebno v preventivni zdravstveni službi veliko možnosti za koristno delo. Potrebno pa je rešiti način financiranja tega zavoda.

Iz obširnih razprav na teh razgovorih sledi, da tršimo izredno veliko sredstev za zdravstvo in socialno varstvo. Naraščanje stroškov za te dejavnosti so večje kot naraščanje narodnega dohodka. Prav to in razširjene pristojnosti, ki jih daje nova ustava, narekujejo samoupravnim organom v zdravstvu in socialnem varstvu, da skrbno in preudarno gospodarijo in nenehno opozarjajo na tiste neskladnosti v predpisih, ki bi tako gospodarjenje otežkočali.

Ne podpore brezposelnim, ampak priučevanje!

Svet medobčinskega Zavoda za zaposlovanje delavcev v Novem mestu je na zadnji seji podrobno razpravljalo o sredstvih, ki jih zavod uporablja za pomoč brezposelnim. Ugotovili so, da bo treba dosednji način trošenja teh sredstev izpremeniti in

jih namesto za podpore uporabljati za izobraževanje. Nema lokrat je bilo ugotovljeno, da je vsiljeni brezposelni delavec, ki ni imel primerne izobrazbe, naredil v industrijski proizvodnji več škode kot koristi, zlasti dokler se ni priučil. Povsod ugotavljajo tudi to, da priučeni delavci hitro menjujejo močno obrtniški sestav delavstva v naši industriji in da vnašajo vanjo novega duha. Svet je zato sprejel priporočilo, naj zavod uporablja sredstva namenjena brezposelnim, raje kot za podpore za njihovo priučevanje. Vneteje kot doslej pa bodo morale o industrijskem načinu priučevanja za posamezna delovna mesta in delovne operacije razmišljati tudi kadrovske-socialne službe, ki so žal povsod še v povojih.

»VSI SO VOLILI, TU JE GRADIVO...«

Ivan Pugalj, predsednik volilne komisije v Drganjih selih, je v nedeljo, 26. maja, prinesel ob 9.45 volilne skrinjice in drugo gradivo v Stražo ter veselo javil: »Vsi so volili, tule so papirji...« Prebivalci Drganjih sel so spet potrdili svojo zavednost: 123 jih je volilo odbornika za občinski odbor in 25 še posebej odbornika kmetijske podskupine v novem občinskem zboru delovnih skupnosti. Iz Drganjih sel do Straže pa je kar dobrih 5 km pota, po čemer lahko sklepamo, da so vsi prebivalci te zavedne partizanske vasi volili že pred osmo uro. »Tako bo tudi v nedeljo, 16. junija,« obetajo — in ni vzroka, da jim ne bi verjeli!

»SAVA« iz Vidma-Krškega na poti k 700 milijonom

Po prvotnih predvidevanjih naj bi gradbeno podjetje »Sava« v Vidmu-Krškem letos naredilo za 350 milijonov vrednosti. Kot vse kaže, pa bodo to obveznost močno povečali, saj razmišljajo o planu, ki bi letos gajel od 600 do 700 milijonov dinarjev gradenj. Kadrovske težave so odpravljene, kolektiv pa odpira 5 velikih gradbišč: 2 v Vidmu-Krškem (ene-ga predstavljajo trije stanovanjski stolpiči na Vidmu), drugo je gradnja novih poslovnih prostorov Kovinarske na Paradižu, tretje je v Brežicah (gradnja hlevov in upravnega poslopja na obratu KZ Brežice v Traju), v Cerkljah pa četrto; tam gradijo 4 hleve za govejo živino. Peto gradbišče je v Brestanici in na Senovem: v Brestanici gradijo stanovanjski blok s poslovnimi prostori, na Senovem pa stanovanjski stolpič, ki bo imel v pritličju poslovne lokale. Skupna vrednost naštetih investicij se vrti med 600 in 700 milijoni dinarjev.

Podjetje se opremlja z drobno mehanizacijo in sodobnimi gradbenimi stroji. Za uporabo težje mehanizacije so sklenili pogodbo o sodelovanju s Cestnim podjetjem v Novem mestu. O lepih perspektivah, ki so se z izboljšano organizacijo dela, s strokovnim kadrom, ki se je v podjetju ustalil, in z mehanizacijo odprle kolektivno gradbenega podjetja Sava, pa bomo obširneje pisali v eni prihodnjih števil.

Tudi letos: tabor Sutjeska v Dol. Toplicah

Letos se bo v času od 15. julija do 15. avgusta v taboru Sutjeska v gozdiču pri Dol. Toplicah zvršilo 180 otrok iz novomeske občine. Oddih otrok prireja Občinska zveza DPM v sodelovanju z OBSS in OBK ZMS Novo mesto. Osnovne organizacije omenjenih organizacij bodo skupno s šolskimi vodstvi predlagale otroke, ki naj bi preživeli letni oddih v taboru Sutjeska. Prispevale bodo tudi del stroškov za oskrbo otrok, zlasti tistih,

ki so iz socialno ogroženih družin. Zadevne predloge bo dala tudi komisija za socialno delo pri novomeskem Centru za socialno delo. Tabor Sutjeska ima električno razsvetljava, lepo urejene sanitarije, kuhinjo in vse drugo, otroci pa bodo preživljali dneve ob kopanju v topliskem bazenu, v razvedrilo in na izletih. Starši lahko tudi sami prijavijo svoje otroke. Zadnji rok za prijave je 20. junij. Prijavnice imajo vse šole, društva DPM in sindikalne podružnice. 19-dnevna oskrba znaša 5500 din. Starši jo lahko plačajo tudi v obrokih, vendar mora biti poravnana vnaprej, najpozneje do 15. julija.

Nova občinska skupščina v občini Videm-Krško

Na volitvah v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine dne 24. maja in na volitvah v splošni zbor in kmetijsko podskupino občinske skupščine dne 26. maja so bili izvoljeni naslednji člani naše nove občinske skupščine:

OBČINSKI ZBOR: Vinko Murn, Ivan Burja, Jože Kerin, Branko Voglar, Franc Pirc, Jože Zupančič, Jakob Koretič, Anton Javorič, Jože Maru, Anton Pribožič, Kristi Krajnc, Peter Bajc, Franc Tomažin, Janez Zarn, Franc Siničič, inž. Franc Dragan, Anton Penca, Roman Sotlar, Marija Urbančič, inž. Anton Koželj, Jože Skoberne, Ferdinand Zvar, Franc Krajnc, Stane Preskar, Franc Košir, Milan Glas, Vlado Trampus, Ivan Glogovšek, Ivan Spiler, Mirko Rožman in Jože Levičar.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: Rado Vidmar, Zoran Dular, Marjan Stajnar, inž. Franc Razpotnik, Anica Balja, Ivan Kmetec, Jože Kostrevec, Albin Medvedšek, Alfonz Kodejca, Jože Zidaric, Vika Molan, Alojz Gomilšek, Vlado Kežman, Alojz Tomažin, Betka Pogačar, Herman Fregelj, Zvonko Gale, Alojz Mlakar, Tinca Zagorec, inž. Marjan Zupan, Alojz Babič, Konrad Zupančič, Joško Račelj, Ciril Plut, Gabrijel Perko, Marija Petan, dr. Tajana Hvala-Andrijašević, Cilka Goršek, Stane Nuncič, Rezika Pirc in Maks Umetič.

Prisega odbornikov v Trebnjem

Podobno kot v drugih občinskih središčih je vladalo minul ponedeljek tudi v Trebnjem praznično razpoloženje. Naselje je bilo živahno kot redkokdaj, razen tega pa so v Trebnje prišli odborniki, izvoljeni na volitvah kandidatov v občinsko skupščino. Tega dne je bila namreč napovedana prva seja najvišjega oblastnega telesa trebanjske občine.

Kmalu po 8. uri zjutraj so odborniki na ločenih sejah obeh zborov s stoddostno udeležbo svečano zaprsegli. Odborniki občinskega zbora

vzočnosti Alojza Krhina, ki bo tudi v prihodnje vodil samostojne seje zbora delovnih skupnosti.

Volitev predsednika in podpredsednika občinske skupščine je potekala v laгодnem vzdušju. Na predlog inž. Branka Voljčca je 57 dvignjenih rok (toliko odbornikov ima skupščina) izglasovalo zaupnico novemu predsedniku Ivanu Goletu in podpredsedniku Janezu Mihevcu, ki sta takoj nato prevzela svoje dolžnosti.

Seja se je nadaljevala pod predsedstvom tovariša Goleta, ki je predlagal, da bi izvolili še mandatno-immunitetno komisijo, komisijo za statut in odbornike, ki bodo pri posameznih matičnih uradih vodili poročne obrede. Po izvolitvi odbornikov inž. Branka Voljčca in Alojza Krhina v okrajno skupščino so bile izvedene še volitve poslancev v vse zbere republiške in zvezne skupščine.

Prva seja, posvečena zlasti volitvam, je dala slutiti, da bodo odborniki v bodoče z mnogo večjo prizadevnostjo reševali vsa vprašanja, ki bodo v pristojnosti občinske skupščine.

V celjskem okraju nadaljujejo z dosedanjo predvolilno dejavnostjo delovnega značaja

Po volitvah v občinske skupščine se je v preteklem tednu sestel organizacijsko-politični štab za volitve pri okrajnem odboru SZDL v Celju, ocenil potek priprav na volitve in volitve v občinske skupščine ter nakazal smernice za predvolilno dejavnost do volitev v najvišje predstavniške organe.

Glede volitev v občinske skupščine so ugotovili, da so potekale v sproščenem in svečanem razpoloženju. Rezultat volitev je pokazal, da so občani in proizvajalci glasovali s čutom odgovornosti. K temu so prispevale tudi predvolilne priprave delovnega značaja. Občani in proizvajalci so na sestankih in zborovanjih razpravljali o mnogih drobnih problemih občin ter spoznali, da je mnoga vprašanja mogoče reševati na zborih občanov in na sestankih političnih organizacij.

Podrobneje so analizirali priprave za volitve in volitve same na razširjenih sejah občinskih odborov SZDL, na seji okrajnega štaba za volitve pa so predlagali, da bi

se pred volitvami v najvišje predstavniške organe sestel tudi okrajni odbor SZDL. Tako kot doslej naj bi tudi obdobje do volitev poslancev v republiško in zvezno skupščino bilo delovnega značaja. Zaradi tega v celjskem okraju ne bo večjih zborovanj, temveč toliko več manjših predvolilnih zborovanj in razgovorov z volivci. Teh se bodo udeležili poslanski kandidati, ki bodo z volivci temeljiteje obravnavali posamezna vprašanja. Razen tega je treba čas do volitev v republiško in zvezno skupščino izkoristiti za ureditev pomanjkljivih imenikov, volilne odbore pa usposobiti, da bodo boljše kot na volitvah v občinske skupščine pojasnjevali ljudem način glasovanja.

Ker so bila ponekod volišča predaleč od naselij, so na seji okrajnega štaba za volitve predlagali, naj bi preučili možnost, da bi nekatera volišča bolj približali volivcem. Podobno kot za volitve v občinske skupščine bodo v celjskem okraju tudi 16. junija poskrbeli za praznično zunanost naselij, krajev in volišč.

Predsednik občinske skupščine v Trebnjem IVAN GOLE, roj. 1936, dosedanji direktor Kovinarskega podjetja v Trebnjem, in podpredsednik občinske skupščine JANEZ MIHEVC, roj. 1930, kmetijski delavec v Trebnjem

Odgovor na članek: »Želimo sprememb in pojasnilo«

Podjetje Elektro Novo mesto je v letu 1961 postopoma uvedlo dvomesečno plačevanje električne energije na svojem področju. To je storila že tudi večina drugih nam sodnih podjetij v Sloveniji. Sprva smo dvomesečni inkaso uvedli po takih krajih, kjer so odjemalci raztreseni in porabijo manjše količine električne energije. Kasneje smo to prenesli tudi na vse večje kraje. Ta svoj sklep smo sporočili preko Dolenjskega lista marca 1961. Kot že rečeno, bodo (kolikor še niso) tudi vsa ostala podjetja v Sloveniji prešla v najkrajšem času na dvomesečno plačevanje. Ta način imajo tudi v drugih državah, kjer pogosto kasirajo tudi na daljše razdobje. Razlog pa je ta, da se izboljša ekonomičnost poslovanja. Večeti moramo namreč, da obsega podjetje teritorij s tako strukturo konzuma (brez večje industrije), da bi moralo ceno električne energije povečati povprečno skoraj za 3 din na kWh, da bi podjetje lahko samostojno poslovalo. Tako pa nam to različno za enkrat krijejo ostala distribucijska podjetja iz onih območij Slovenije, kjer je močan industrijski odjem. Zaradi tega nam je vsak prihranek (približno 4 milijone din na leto) dobrodošel. Prav je, da to upoštevajo tudi naši odjemalci.

Seveda pa nastajajo pri pobiranju tokovine včasih težave. Med temi so npr. take, ko inkasant nekaj dni izostane od dela, kot je bilo to v primeru, ki ga navaja pisec. Seveda posega tak način pri dvomesečnem inkasu že kar tretji mesec. Podjetje bo skrbelo za to, da se taki primeri ne bodo ponovljali.

Pobiranje se lahko zavleče tudi po krivdi nekaterih plačnikov električne energije, ker mora inkasant nekatero stranke večkrat obiskati. To so v večini primerov vedno isti odjemalci. Zato jih prosimo, naj omogočijo inkasantom, da bodo denar lahko pobirali že ob prvem obisku. Odjemalce obveščamo, da lahko plačujejo električno energijo tudi ob mesecu, tako da polijejo po položnici (zahtevajo jo naj od inkasanta) ali na kak drug način akontacijo v približnem znesku mesečnega računa na naš tekoči račun pri NB št. 606-11-1.266.

UPRAVA PODJETJA ELEKTRO NOVO MESTO

Ne vem zakaj...

Tovariš urednik!
Ker se na nekaterih žagah v Beli krajini godijo čudne reči, saj so cene na Vinici in v Damlju povsem različne, bi prosil, da kdo pojasni, kako je s tem.

Tisti, ki na viniški žagi daje žagat late, ne plača prometnega davka, tisti pa, ki žaga v Damlju, mora prometni davek plačati. Ker menim, da velja uredba o plačilu prometnega davka za vse žage, ne vem, zakaj je ponekod tako, ponekod drugače.

FRANC SEBALJ, DAMELJ

Ali je to pošteno?

Tovariš urednik!
Ali je prav in pošteno, da si žagarji obdržijo »okrajke«, če pripelješ na žago hlodovino? Tako se sprašujejo mnogi občani črnomaljske komune.

Ker imajo žagarji za razrez lesa določeno tarifo, niso upravičeni, da si pridržijo še okrajke. Čeprav se nekateri izgovarjajo, da je to stara navada, je to nezakonito in kaznivo. Nekateri žagarji imajo kar cele skladownice okrajkov, ki jih potem prodajajo in si s tem ustvarjajo dvojni zaslužek. Prav bi bilo, da bi vsak kmet, ki je ob okrajke, sporočil pristojnim organom pri občinski skupščini, da bi ta napravila ustrezne ukrepe proti nezakonitemu postopanju žagarjev.

JOZE ŠKOF, CRNOMELJ

Nekulturno početje fantov v Birčni vasi

Tovariš urednik!
V nedeljo, 19. maja, sem se peljala iz Novega mesta k sestri na Uršna sela. V Birčni vasi me je eden iz skupine mladih fantov, ki so stali ob cesti, z zračno puško ustrelil v hrbet. Slučajno sem bila dobro oblečena in ni bilo hujših posledic, sprašujem pa se, s kakšno pravico mladinci iz Birčne vasi napadajo občane. Primer je obsojnjavreden tudi zato, ker se mladinci iz te vasi ponašajo kot izredno vzgojeni in kulturni ljudje.

ANICA VIDMAR, KGP ZALOG pri NOVEM MESTU

Ni prav, da so nanje pozabili!

Tovariš urednik!
Za prvomajske praznike smo oficirji in podoficirji iz Zagreba s svojimi družinami privedli izlet na Mirno goro. Obiskali smo tudi partizansko pokopališče blizu Mirne gore, ki je ob stezi proti bolnici, ko sem videl, da pokopališča skoro ni več spoznati. Od nekdanje ograje sta ostala samo dva koščka... Tudi partizanske bolnišnice skoro ni več. Ena baraka, nekdanja operacijska soba, še stoji, lesena streha pa je že popolnoma trhla, tako da je notranjost barake v obupnem stanju.

Mislil, da je ta bolnica zaščiten. Ne vem, kako to, da organizacije ZB s tega področja tako brezčutno gledajo na to. Za dan borca je navadno na Mirni gori več banketov v počastitev tega dne. Nimam nič proti temu, nepojmljivo pa je, da tisti, ki govorijo ob tej priložnosti o trpljenju našega ljudstva za svobodo, raje ne živčujejo del denarja za oskrbo spomenikov in partizanskih grobov.

Vsi, ki so zadolženi za to pokopališče in bolnico, naj bi skušali za dan borca ta dva zgodovinska kraja spraviti v red, posej pa jih vzdrževati tako, kot se spodobilo!

JOZE GOLOBIC, MAJOR JLA, ZAGREB

Kreditni za plantaže

Kmetijska zadruga v Vedmu-Krškem namerava na območju med železniško progo in levim bregom Save pri Vrtni zasadi 245 ha s sadikami hrušk in jablan, v vinorodnih predelih (Sremič, Kremen, Libno) pa urediti okrog 42 ha vinogradov. Za plantažo sadovnjakov in vinogradniške površine bo potrebovala znatna sredstva. Med drugim je najela tudi 400 milijonov dinarjev kreditov (iz zveznih, republiških, občinskih virov), ki jih bo vložila v ta dela.

ŽALOSTNE IN OKROGLE IZ SOBE 69

Soba 69 je precej velika, skoroda bi ji lahko rekli dvorana. V njej so tri klopi iz svetlega lesa, dve veliki okni, skozi kateri se vidijo razcvetajoče se veje sosedovih dreves, pod njima pa oder s tremi večjimi in enim manjšim stolom. Navadno sedijo na odru sodnik in dva porotnika, na manjšem pa strojepiska. Odra se držita še dve mizi: ena je za tožilca, druga za odvetnika. Na klopih sede obtoženec, oškodovanec in prič.

Takšno je bilo prizorišče štirih obravnjav, ki so bile pred nedavnim na okrajnem sodišču v Novem mestu. Ker so tokrat obravnavali manjša kazniva dejanja, porotnikov, tožilca in odvetnikov ni bilo. Pod sliko maršala Tita je sedel le sodnik, poleg njega pa strojepiska.

DEKLE IN MOŽAKAR

sta nastopila v prvi obravnavi. Dekle je tožilo možakarja — soseda, da jo je udaril in poškodoval. Pinesla je na sodišče zdravniško spričevalo. Kot običajno je sodnik oba nagovarjal, naj se poravnata, ker sta soseda, in naj raje živita v miru. Nekaj časa sta se obtoženec in oškodovanca pripravila, kdo komu krati mir, kdo je komu kaj zabrusil, povedala sta, kako je prišlo do udarca, nazadnje pa sta se le dala pregovoriti sodniku in sta podpisala poravnavo.

PREPIR TREH ŽENA

je bil vzrok druge obravnave, ki je bila precej dramatična. Sodnik ni prišel niti toliko do besede, da bi predlagal poravnavo. Takoj ko so ženske prišle v dvorano, se je začelo:

— Vlačuga ji pa nisem rekla! To pa nel!
— Bo ona prišla sem in bo povedala! Si rekla! Sram te bodi, da lažeš!

— Sama Pintarica je Kužnikovi rekla, da boš vedela! Jaz sem samo to rekla Regratovi Zali, da sem nekoč poleti, ko sem prišla iz mesta, videla to žensko, ko je držala v rokah koprive, za njo pa je prišel on, čudno opravljen... Samo to in nič več!

— Si rekla, da ga v grmovju čakam in da sem lajdra! Si rekla, pa amen!

Ko je prišla v dvorano se priča — tretja ženska, je nastala prava zmešnjava.

Sodnik: — Kaj vam je obtoženka rekla?

Priča: — Rekla je, da je ona vlačuga in da se je vlačila z njenim možem.

— Nisem tega rekla! Tožim vas! Imam tri priče! Tožila bom, pa ne tu, na Milico bom šla!

Tra-ra-ra-ra so regljale kot večsinih raglje na veliki četrtak.

Obtoženka pa je naenkrat začela, ko je videla, da ima kar dve nasprotnici, na vso moč po srbsko kleti, pri tem pa udarila po mizi, da se je pisalni stroj kar zamajal.

Sodnik: »Tihol! Saj ni...
»Počakajte, da povem!«
— Zakaj pa ona...
»Poslušajte!«
Plaz besedi se ni prenehala. »Pomirite se, ženske!« je glasneje zahteval sodnik. Vtem pa je tista, ki je sprva samo klela, držala pripravljeno pest, da bi pričo udarila.

»Zdaj imam pa zadostil!« reče sodnik. »Že to, kar ste tu povedali, je kaznivo! Rečem vam, pomirite in pobojajte se!«

»Nekaj sekund je vladala tišina. Medtem se je huda kri pomirila, saj so si ženske izrekle vse za dve leti nazaj. Na ponovno prigovarjanje, so le pristale na poravnavo. Ko pa so odšle skozi vrata, je bilo na odniku še slati kričanje in ropotanje...

FANT IN STAREJŠA ŽENA

sta prišla v tretji obravnavi pred sodišče zato, ker je fant žensko udaril, oziroma brnil. Ona ga je tožila, v raz-

pravno dvorano pa sta vstopila nasmejana, rekoč:
— Sva se že zmenila! Odstopam od tožbe!
— Saj veste, — pravi obtoženec. — Tistega dne me je bolela glava, pa sem jo mahnil.
— No, ja, saj mu oprostimo! Je obljubil, da bo plačal 9000 dinarjev!
In sta složno odšla...

DOJENČEK Z REPOTULJICO

je bil četrti član družine, ki je bila prisotna na zadnji obravnavi. Snaha je tožila taščo in svakinjo, da jo zmerjata z vlačugo. Na prvi obravnavi, ki je bila pred kratkim, se niso vsega zmenili, zato so tokrat drugič prišle pred sodišče.

— Ste kričali nad njo, da je vojaška in Gabrova vlačuga?

»Gospod tovariš! Imam priče! Ježešna, da bi jaz kaj takega rekla!«

Zadnja priča pa je povedala takole:

Huda nesreča s puško

Taborniki z vjenske šole so v začetku februarja privedli izlet na Otočec. Čiani voda »Crni bliska« so šli peš skozi Ragov log in vas Krko do Otočca. Med potjo je eden iz skupine, ki je na Krki doma, vzel s seboj zračno puško, Jure Buk pa je imel s seboj diabele. Ko mu je tovariš izročil še puško, je streljal v vodo in v drevesa. Na Otočcu je skočil v neko hišo po ključ od taborniške kočice, vtem pa je porinil mladoletni kolegi puško v roke, češ naj jo medtem poruži. Ker je ni opozoril, da je na-

bita, je prišlo do nesreče. Puška, ki jo je držalo dekle v rokah, se je sprožila in zadela v oko Mira Tučka, avtomehaničnega vajenca iz IMV. Fant je oko žal izgubil.

Zaradi neodgovornega ravnanja je prišel Jure Buk pred sodišče; to ga je obsodilo na en mesec dni zapora, pogojno 2 leti, razen tega pa mora za ponesrečenega plačati 76.360 din stroškov za bolnico in prevoz.

Huda nesreča je ponovno opozorilo, da se s puškami ni šaliti, četudi so zračne.

Njegov »konjiček« je trgovina

Posebno trgovsko žilico ima Drago Rajaković iz Gotne vasi, ki je pred dvesta letoma v novomeških trgovinah nakupil 39 m tropical blaga po 110 din ter ga razprodal v Zburah in okoliških vaseh po znatno višji ceni. V dobrem letu je tudi kupil in prodal 10 glav goveje živine, kar spet dokazuje, da mu je trgovanje pri sreči. Dobička ni imel posebno veliko, saj je pri blagu zaslužil 24.000 din, plačati pa je moral prevozne stroške in hrano, ko je hodil »po teren«; pri

živini pa je imel zaslužka 20.000 dinarjev.

Tako prekupčevanje pa je kaznivo, zato se je moral omenjeni 16. aprila zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Novem mestu. Trgovanje je tekoj priznal in povedal, da mu ni bilo znano, da to ni dovoljeno.

Sodnik so mu prisodil kazen: plačilo 50.000 din, pogojno na dve leti, razen tega pa bo moral vrniti 44.000 din, ki jih je pridobil s trgovanjem pri blagu in živini.

Stepla sta se — kje je pamel?

Pred občinskim sodiščem v Novem mestu sta se pred nedavnim zagovarjala zaradi pretepa in lažje telesne poškodbe Mihael Mestnik in Aleksander Šivak, oba upokojenca iz Novega Mesta.

Mestnik in Šivak, ki se večkrat srečujeta ob kozarčku v gostilni, se že dalj časa ne moreta. Konec marca sta nekega večera sedela v gostilni.

Mestnik je kvartal, in ko je po končani igri odhajal, mu je Šivak zabavil in ga na vratih brnil, kar je menda že večkrat storil.

Malo kasneje sta se sešla pred vjensko šolo. Uzaljeni Mestnik je udaril Šivaka s kolom po glavi, ta pa ga je z žepnim nožem večkrat uredil po obrazu.

Obsojena sta bila vsak na 15 dni zapora, pogojno za 1 le-

to. V tem času se bosta menda spametovala in prenehala s sovraštvom. Ob sta že priletna in bi jima počitek ali sprehod v naravi vsekakor bolj koristil kot gostilna ali pretep.

Mlada je začela

A. D., uslužbenka kostonjeviške zadruge, je 1962 zagrešila več kaznivih dejanj s tem, da je dve hranilni knjižici vlagatelj popravila na novi saldo za 121.706 din in dvignila denar. Razen tega je v plačne liste vnašala izmišljene imena, pri nekaterih pa je vpisovala večje vsote, kot so jih v resnici zaslužili in dobili. Tako si je prisvojila 72.591 din. Da ji je vse to uspelo, je sestavljala lažne

— Ko sem prišel v hišo, je otrok spal v košku, one pa so se zmerjale in cukale. Jaz sem branil in zahteval, naj odnehajo.

»Ni res! Lažnivec!« vpade v besedo ena od obtoženek.

On pa nadaljuje:

— Tako je bilo. Potem so se cukale, tašča pa je začela peti »Lisička je prav zvita zver...« Nato sem šel.

»Stokrat lažnivec! Lahko tako govori, ko ga je ona v moji sobi napajala z žganjem! Boš ti lagal, saj so bili zraven! Zahtevam, da priča priseže!«

Vse tri so začele vpiti, vmes pa je otroček delal a-a-a in ropotal z igračo. Sodnik bi rad čimprej zaključil burno pravdo, zato vpraša pričo, koliko zahteva za pot.

Obtoženka: »Ne dam več kot 100 din! Da bi na moj račun pil kaj pa še! Zahtevam prisego, če ne, bom dala naprej! Na zadnjo uro naj ga peče vest!«

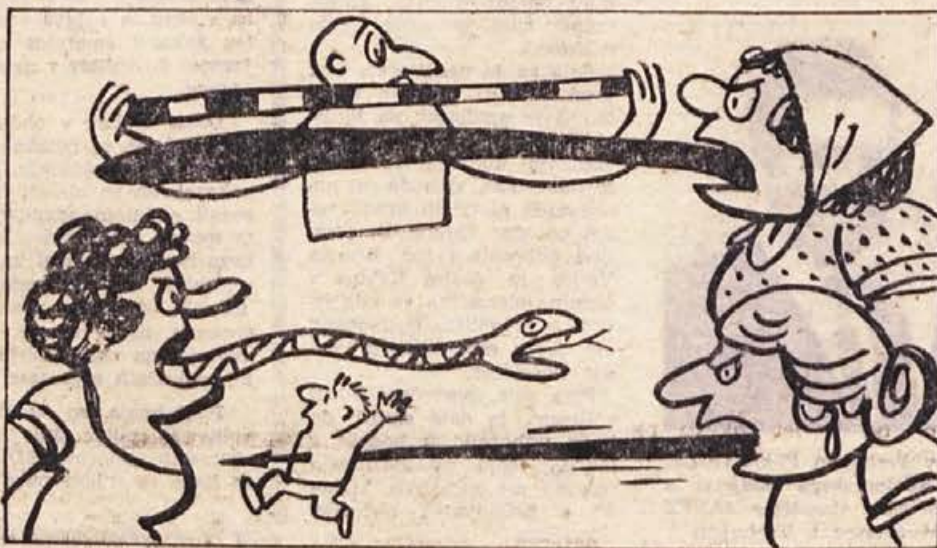
Jezikanja ni in ni bilo konca, kar sodnik vstane in razglasi sodbo:

tašča J. P. iz Petelinje vasi je po členu tem in tem kazenskega zakonika dolžna plačati 3000 din pogojno v dobi enega leta, poleg tega pa sodne stroške.

»To ni bilo pravično! Pri-seci bi moral!« — so bile zadnje besede, preden so odšle. Otrok pa je v maminem naročju še vedno veselo čebljalo a-a-a.

Take stvari se dogajajo na sodišču skoro vsak dan. V prvem hipu je videti potek take obravnave kar zabaven, ko pa pomisliš, da gre tu za resne zadeve, za družinske tragedije za mlade ljudi in njihovo bodočnost, sprevidiš, kako je vse to žalostno. Ljudje s podočelja še vedno obravnavajo med seboj v tako prostostem tonu in na tako surov način, kot so to delali njihovi davni predniki. Tu se menda ni nič spremenilo. Pred sodniki uporabljajo take izraze in kretnje, da človek res ne ve, ali sploh kdaj berejo časopise in poslušajo radio? Ali se sploh zavedajo, kako grdo je to? Tudi na tem področju bi bilo treba prevzgajati ljudi. V tem bi lahko vaški odbori SZDL in drugih organizacij mnogo pripomogli!

Ra.

Zaključek šiviljskega tečaja

Te dni je bil v Dolenjskih Toplicah zaključen šiviljski tečaj, ki ga je priredila Tovarna šiviljskih strojev v Mirne. Tečaj je trajal več mesecev in je deloval v dveh izmenah. Zene in dekleta, ki so ga obiskovale, so se mnogo naučile. Kako prav jim bo prišlo znanje šivanja v vsakdanjem življenju, pa vemo vsi. Ob koncu tečaja so pridelile zabavni večer.

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

Zemlja in most v večer življenja

OGLEDALO

Tudi v občini Videm-Krško nastajajo vzporedno s podružbljanjem kmetijskih zemljišč socialni problemi — Ljudski odbor je na seji 13. aprila 1963 kot tretji v Sloveniji sprejel odlok o priznanju preživnin starejšim kmetovalcem

— V hitrem razvoju družbene kmetijske proizvodnje in podružbljanja zemljišč ostajajo nekateri starejši kmetovalci brez posestev, ki so jim bila glavni in osnovni vir preživljanja. V takšnih primerih ne moremo čakati na rešitev, ki bo načela socialne probleme te vrste v jugoslovanskem merilu. Prav bo torej, da v občini ustanovijo sklad, iz katerega bi tem, ki so prizadeti, izplačevali preživnine, proces podružbljanja zemljišč pa se bo nato lahko nemoteno razvijal.

Približno tako je na seji ObLO Videm-Krško, 13. aprila letos, predsednik tov. Stane Nunčič načel razpravo o predlogu odloka o priznanju preživnin zasebnim kmetovalcem, ki izgubijo zemljišča v arondacijskem postopku. Na seji so odborniki po daljši razpravi predlagani odlok sprejeli.

V občini Videm-Krško nastajajo družbeni kmetijski obrati na velikih površinah. Z odkupom manjših parcel v predlanskem letu in lani so ob zemljiščih splošnega ljudskega premoženja nastali otočki odkupljenih zemljišč, ki so se z zaokroževanjem zliili v celoto. Trije zaokroženi obrati sodobne kmetijske proizvodnje na velikih površinah, ki jih ustvarjata kmetijski zadrugi Videm-Krško in Kostanjevica, že nastajajo: Zadovinec na desnem bregu Save je prvi, sadjarski obrat v Stari vasi na predelu med Savo, cesto in občinsko mejo proti Brezicam je drugi, tretji pa je obrat Kalce-Naklo v okviru KZ Kostanjevica.

sredstev za preživljanje ostarelih. Misel je resda povedana zelo na kratko, v sebi pa skriva obilico dela, razmišljanj in preudarnega ukrepanja. V komuni so najprej zaostri problem polproletarcev. To so tisti, ki so zaposleni in hkrati kmetijo doma. Tu je bilo vsako oklevanje odveč. Današnji čas zahteva celega človeka-proizvajalca tako v kmetijstvu kot v industriji. Mlajše ljudi iz podružbljenih površin, ki so se doslej preživljali s kmetijstvom, sprti zaposlujejo v industriji. Naj povemo še to, da kmetijska zadruga Videm-Krško potrebuje za začetna dela pri ustvarjanju 265-hektarskega sadjarskega obrata na po-

časno tudi tistim, ki se ne morejo zaposliti iz opravičljivih vzrokov, in pa mladoletnim otrokom, ki se šolajo. Eden izmed pogojev je tudi ta, da upravičenec celotno kupnino za podružbljeno zemljišče prepusti skladu za kmetijstvo pri ObLO Videm-Krško. Na enega člana znese preživnina do 10 tisoč dinarjev na mesec, na dva do 15 tisoč, na tri do 20 tisoč in na štiri ali več članov družine do 24 tisoč, vendar se lahko v izjemnih primerih tudi zviša. Takšna je vsebina enega najbolj humanih odlokov, kar jih je sprejel ljudski odbor občine Videm-Krško.

okolici Stare vasi, kjer je največ teh, ki bodo dobili preživnino, bi bil razočaran. Stari, od dela izčrpani kmetovalci in njihove žene vas sprejmejo prijazno, preudarno govore o

Anton Matjašič je prav tako iz Stare vasi. Samo 35 arov zemlje je imel, obdeloval pa jo je tako skrbno, da je pridelal na tej majhni površini po 13 stotov krompirja, 5 stotov pšenice, 6 stotov sena, težak voz korenja in enak voz pese. Nekaj let bi morda še lahko delal — star je 77 let — nato pa bi živel. Občinski odlok o preživninah za lastnike afondiranih zemljišč pa mu je zagotovil toliko sredstev, da bo brez težav lahko čakal večer življenja

podružbljanju in nimajo strahu za večer svojega življenja.

Gospodar Jože Vahčić iz Stare vasi je močno izčrpan. Čeprav je bil pri hiši obisk, sta se z ženo rada odzvala pogovoru.

— Vse zemlje sem imel nekaj čez 9 hektarov. Leta 1960 mi je prva arondacija pobrala 1 hektar 23 arov, kozolec s sadovnjakom, letos pozimi spet en hektar 30 arov, zdaj pa bo šel 1 hektar 90 arov. Plodne zemlje je vsega 4,5 hektara, ostalo je gozd in neplodno. Stari smo, težko je, veliko gruntamo, kaj storiti. Dali smo zemljo, ker je bilo treba, zlahka ni šlo. Dva otroka sta pri kruhu, deklič hodi v osemletko. Upamo, da nam bodo pomagali s kakšno stipendijo zanjo. Ko smo se 1945. leta vrnili iz Nemčije, je bilo vse prazno. Samo ženo in otroke sem imel pri sebi. Staro mlatilnico — našel sem jo na podstrešju — sem zamenjal za bika in pričel z živinorejo. Tudi po 8 glav sem redil. Zdad sem star in izčrpan, žena je bolna. Če ne bi bilo preživnine, bi morali pomreti. Vlogo bomo dali na občino, pa bodo rešili. Uredilo se bo,

„IZVOLITE GOSPOD...“

Ne morem pozabiti tistih lepih dni 1945, v prvih mesecih po osvoboditvi. Ničesar ni bilo, še boljše: vsega je primanjkovalo in vendar je življenje kipel od silovitosti in zagona. V vseh gumbnicah so se rdečile in lesketale peterokrake zvezde raznotere izdelave in izvedbe. Povsod, na vsakem koraku, je v sproščnem razgovoru, brez zadrege in zatikanja podelila z jezikov beseda tovariš. To je bil naziv, časten, mikaven in nov, porojen v dolgem štiriletnem boju, ki je v naskoku osvojil vsa mesta in naselja, vse ljudi, vse urade in pisarne, vse delavnice in tovarne. Najhitreje ga je osvojila mladina. Mladi rod ga je kot dragoceno pridobitev, ki je gladila razlike med dotedanji razredi, sprejel prvi in najbolj sproščeno.

Nič čudnega torej, če je predsednik Tito na zadnjem kongresu Zveze mladine Jugoslavije opozoril mladino na to, da je naziv tovariš pričel izginjati iz našega življenja. Nič čudnega torej, če je pozval mladino, naj spet v našem novem svetu uvede naziv tovariš.

In vendar se ni doslej marsikje še nič izpremenilo. Hodim po lokalih, trgovinah, po uradih, ulicah in cestah. »Dober dan, gospod! Izvolite, gospod! Smem postreči, gospa? Klanjam se, na svidenje, gospod! Kaj bo dobrega, gospa?« Suženjska naziva gospod in gospa sta se kot nezdrava useljena malomeščanske družbe, kot je videti, globoko zakoreninila. Mar je to res? Skoroda sem prepričan, da se proti temu nihče ne bori. Mar so besede maršala Tita šle kar tako mimo naših ušes?

Tako se vprašujem, ko v lokalih, na cesti in, žal, tudi v uradih, kjer me skušajo pitati z »gospodoma«, kot nadležno muho odganjam ta izraz, ki mi je bil vedno zoprni. Na začudene poglede naletim, ko opozarjam in razlagam, da sem tovariš, in ne gospod. Večina natakarc se ob tem malce zmede, toda ko ponovno pride k mizi, sem zopet gospod... Enako je v trgovini, da, celo v občinski pisarni sem že doživel, da so mlado dekle ogovarjali z gospodično, stranke pa kar vseprek z gospodi in gospemi...

Tovariš in tovarišica živita kot ustaljeni naziv menda samo še v delovnih kolektivih, vendar tudi tam ne vedno. Kaj torej storiti? Videti je, da smo vsi slišali besede maršala Tita in da smo mu vsi dali prav. Zdad pa vsi čakamo in vsem je malce nerodno začeti.

Ne gre za ofenzivo, s katero bi preganjali gospe in gospe. Pogovor, resen pogovor o tem pa prav gotovo ne bi škodil. Začeti bo treba v trgovskih in v gostinskih kolektivih. Odkrito in pošteno se bo treba pogovoriti in odločno zavrniti vse izgovore, češ da ni spodobno, če na primer natakarc ali prodajalka nagovori gosta s tovarišem. Tudi v obrtni delavnici bo treba pogledati, kako je z »gospodi« in »gospemi«. Skratka, začeti je treba, če bomo čakali, bomo namreč kaj lahko vsi postali gospodje in gospe!

MILOŠ JAKOPEC

Zakonca Vahčić iz Stare vasi pri Vidmu-Krškem sta se po razgovoru rade volje in nasmejana odzvala vabilu za fotografiranje

Sadjarski obrat v Stari vasi bo zajel okoli 300 hektarov zemljišč, obrat Zadovinec okoli 250 hektarov, obrat Kalce-Naklo pa približno 300 hektarov. Na teh površinah — precejšnji del je že podružbljenih — so doslej živeli zasebni kmetovalci. Posledice hitrega razvoja industrializacije v videmskokrški komuni je že čutili. Mladi rod opušta kmetovanje in se zaposluje v industriji ter se izseljuje v mesta. Stari ljudje, ki le stežka obdelujejo zemljo, ostajajo doma. Te bo proces podružbljanja najbolj prizadel.

V mislih imamo starejše gospodarje, ki so že prestari, da bi se lahko zaposlili, prestari pa tudi zato, da bi se naprej kmetovali na površinah, ki so jim ponujene v zamenjavo za njihove, podružbljene. Tak zemljišča so namreč običajno precej oddaljena od dosedanjih kmečkih domov. Teh problemov ni veliko, kljub temu pa jih je nekaj desetina.

V socialistični družbeni ureditvi ne pozabljamo na človeka

Vzporedno s podružbljanjem zemljišč se odpira problem zaposlovanja in

dročju Stare vasi okoli 20 delavcev. Najpripravnejši bi bili ljudje iz okoliških podružbljenih kmetij, žal pa se takšne zaposlitve otepaajo. Prav gotovo se bodo čez leto ali dve, ko bo nasad že zrasel, ponujali na delo, vendar bo takrat prepozno.

Na levem bregu Save bo okoli 20 primerov starejših ljudi, ki so prestari za zaposlitev, na desnem bregu pa bo takšnih primerov okoli 8 do 10. Družinam s teh kmetij bo treba dati preživnino. Starih ljudi, ki jim je 30 in večletni boj z zemljo spil moči, ne moremo pozabljati.

Do 24.000 dinarjev preživnine na mesec

Občinski odlok, ki ureja vprašanje preživnin, določa, da pripada leta zemljiškim lastnikom, ki so izgubili zemljo v arondacijskem postopku. Ostali pogoji so: upravičenec mora biti kmet, odvzeta mu je morala biti vsa zemlja, obdržati sme največ 50 arov ohišnice, moški mora biti starejši od 65, žena pa od 55 let, hkrati pa mora z zdravniškim pričevalom dokazati, da je nesposoben za pridobitno delo. V izjemnih primerih se preživnina prizna za-

Triji milijoni sredstev za začetek so zagotovljeni

Preživnino bo upravičencem izplačeval kmetijski sklad občine. Vanj se steka del sredstev iz občinskih doklad, zakupnina od zemljišč, ki jih daje v zakup ObLO, iztržek od prodanih zemljišč, kupnina, ki jo prepuste upravičenci, razna volila in dotacije ter obresti od sredstev sklada. Začetna glavica (3 milijoni dinarjev) za preživnine je že zbrana. Vsi, ki so jim bila zemljišča podružbljena v lanskem letu ali v začetku letošnjega leta, bodo dobili preživnino izplačano že od 1. januarja letos. Posebna komisija bo vloge rešila v drugi polovici junija, v primerih, ko posamezniki nujno potrebujejo sredstva, pa lahko dobijo akontacijo.

Z zaupanjem gledajo v jutrišnji dan

Kdor bi pričakoval jezo, kletev in ogorčenje pri starejših gospodarjih v

V ponedeljek, 3. junija, so bile prve seje novih občinskih skupščin. Odborniki so izvolili prve skupščinske organe, predsednike in podpredsednike, hkrati pa so volili povsod tudi odbornike okrajnih skupščin ter republiške in zvezne poslance. Na sliki: odborniki novomeške skupščine volijo člane okrajne skupščine ter republiške in zvezne poslance

ostalo 35 ali 45 arov ohišnice, da bi redili kravico in pujska, bo šlo. »Troštamo« se: ne bomo stradali, nekaj dni pa bomo še preživeli. Če bi pred tremi leti izgubil zemljo, bi prenesel veliko teže. Sedem zim sem kopal panje na Vrbinu, zdaj pa ne morem več s koso zamahniti...

Približno tako je povedal tudi Tone Matjašič iz Stare vasi. V razgovoru so bili vsi trije mirni in spokojni, tu in tam je njihova obličja ob veseli domisllici iz prejšnjih dni spreletel veder nasmeh.

Starost ne zahteva velj

- ko. Zemlja, ki so jo izgubili, ni izkoptala prepadov v njihovem razmišljanju. Preživnina je most, ki vodi v večer življenja, ko bodo za bavo in kratek čas na ohišnici redili kravico in pujska. Nič gotovega še niso vedeli o preživninah, ko smo jih obiskali. Nekaj govorice je o tem prišlo na njihova ušesa, pa so, čeprav še ne vedo nič trdnega, brez strahu, vedri, šegavi in razpoloženi. Bili so napredni kmetovalci, zato so laže razumeli, da je prišel čas, ko je treba odložiti plug in rovnico, saj jih hrabri misel, da socialistična skupnost nanje ni pozabila.

Kako bodo letovali otroci

Prejšnja leta so organizirale letovanja otrok vsaka organizacija zase in se je pokazalo, da deljeno delo na tem področju ni najboljšo. Zato je bila letos v okviru novomeške občine imenovana posebna koordinacijska komisija za letovanje otrok. Na seji te komisije, ki je bila pred nedavnim, so se člani, predstavniki posameznih organizacij in društvo, ki so zainteresirani za letovanja, pogovorili, kako bodo letos letovali otroci, ki so potrebni počitnic ob morju ali v gorah bodisi iz zdravstvenih ali socialnih razlogov. Medobčinski zavod za socialno zavarovanje bo plačal letovanje v zdravstvenih kolonijah za okoli 200 otrok. Or-

ganizacijo teh letovanj pa je prevzel občinski odbor RK. ObLO Novo mesto je letos namenil za letovanje socialno ogroženih otrok več sredstev kot prejšnja leta, saj bo preko Centra za socialno delo omogočil letovanje v Fazanu pri Portorožu, na Debelem rtiču in v Dol. Toplicah kar 150 otrokom. Ker pa prenekateri od teh otrok nima niti najpotrebnejše obleke, je organizator teh letovanj prek hišnih svetov pripravil tudi nabiralno akcijo za stare obleke, ki jih bo razdelil med te otroke.

Razen tega bodo mladinci in otroci letovali v treh izmenah tudi v taboru TVD Partizan na Belem križu pri Por-

torožu. V prvi izmeni bodo novomeški učiteljski; za njimi pridejo otroci, člani Partizana, v tretji izmeni pa bodo tu letovali starši z otroki, člani te organizacije.

Društvo prijateljev mladine ima na razpolago tabor Sutjeska v Dol. Toplicah, sredstev, da bi lahko tja poslalo otroke, pa nobenih, zato bo v tem taboru letovanja samo organiziralo. Oskrbni dan v tem taboru stane 550 din, zanj pa se lahko prek šol in organizacij prijavi vsak, ki je pripravljen to ceno plačati.

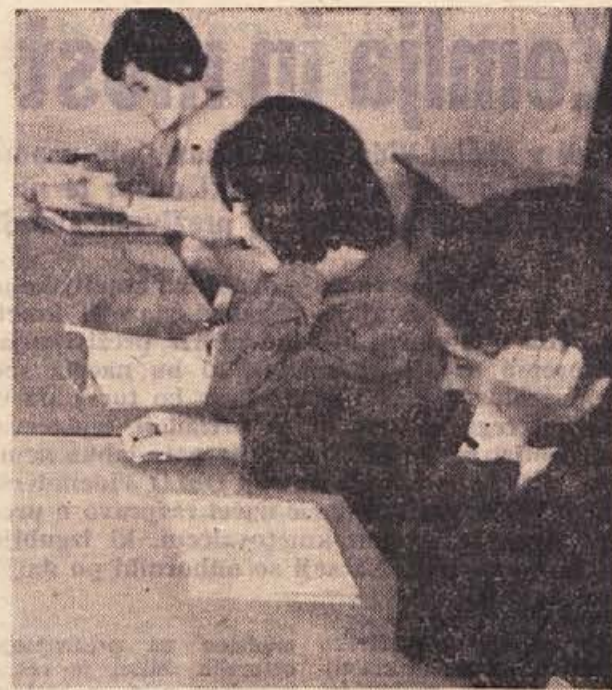
Kljub temu, da je komisiji uspelo precej narediti, je še vedno dosti otrok, ki bi bili zdravljeni ali letovanja potrebni (zlasti otroci staršev,

ki niso zavarovani), pa ni toliko denarja, da bi letovanje lahko omogočili prav vsem. Letos bodo prišli na vrsto najbolj potrebni.

ObLO pa bo prispeval še okoli 600.000 din za ureditev kuhinje v taboru na Belem križu ter skušal še naknadno priskrbeti sredstva za letovanje vsaj 20 otrokom v tem taboru.

Na tem sestanku so se pogovorili tudi o vodstvenem kadru za kolonije in sklenili, da bodo za vodnike vzeli le tiste prosvetne delavce, ki so se doslej že izkazali kot vestni in poštredni. Praksa je namreč pokazala, da niso vsi, ki so se javili za vodniško delo, opravljali posel tako, kot bi bilo želeli. Tako bo letos tudi v tem pogledu veliko bolje.

Če bi nam uspelo, da bi tudi sindikalne organizacije namenile del sredstev za letovanja otrok svojih članov, ki žive v težjih razmerah, pa bi se število tistih, ki so letovanja potrebni, še povečalo.

Nova čitalnica v novomeški študijski knjižnici Mirana Jarca je lepa pridobitev te pomembne kulturne ustanove. V njej so uredili 60 novih sedežev, ki niso skoraj nikoli prazni. Šolsko leto gre h kraju in dekleta novomeških srednjih šol so med najpridnejšimi obiskovalci študijske knjižnice

Ob stoletnici RK v Metliki

V Metliki so podmladkarji RK pod vodstvom prizadevnih prosvetnih delavcev pripravili ob 100-letnici ustanovitve RK lep kulturni program pod geslom: Bela krajina v pesmi, besedi in plesu. Sodelovali so recitatorji, pevski zbor, folklorna skupina in tamburaški orkester, vse iz osnovne šole v Metliki. Od podmladkarjev 1. in 4. razreda osnovne šole pa je dobil občinski odbor RK pisarne čestitke za uspešno delo. O pomenu RK je na proslavi govoril dr. Albin Pečavar, upravnik Zdravstvenega doma v Metliki.

V občini Metlika je 9 krajevnih organizacij RK s 1005 člani. Pri zadnji krvodajalski akciji je dalo 327 oseb 101 liter krvi. Krvodajalcem sta bili podeljeni dve zlati in 20 srebrnih značk za 10-kratno oz. 5-kratno odjako krvi. V tednu borbe proti TBC so bile organizirane propagandne akcije, med drugim tudi predavanja na Radovici, ki ga je imel dr. Ivo Smrečnik, primarij pljučnega oddelka bolnišnice v Novem mestu. Med letom je RK organiziral več zdravstvenoprosvetnih predavanj v Podzemlju, Gradcu in Suhorju. Na šolah so

bila predavanja ob priložnosti svetovnega dneva zdravja, v tednu borbe proti alkoholizmu je RK organiziral obiske na domu in obenem priredil predavanja o posledicah alkoholizma.

V zimi sta bila organizirana dva tečaja RK na Radovici, na Suhorju pa predavajo o prvi pomoči, zdravi prehrani, nalezljivih boleznih, osebni higieni itd. Tečaji so bili tudi v Lesnopredelovalnem podjetju na Suhorju in na osnovni šoli Suhor. Ob zaključku tečaja je bilo še dodatno predavanje o alkoholizmu. Na šoli v Metliki so redni pregledi šolskih otrok. Na vseh šolah v občini so tudi šolske kuhinje. Malico prejema redno 928 otrok ali 62 odst. vseh šoloobveznih otrok. V šolski kuhinji osemletke v Metliki prejema topej obrok opoldne 170 otrok zaposlenih staršev in učencev iz oddaljenih krajev. Večina šolskih kuhinj v občini lepo in v redu posluje.

Podmladkarji RK na šolah se na posebnih učnih urah, sestankih PRK in na proslavah seznanjajo s humanimi cilji RK, posebno pa s higieno doma in v šoli, z borbo prot alkoholizmu, nalezljivim bole-

znim itd. Pri tem plemenitem delu jim pomagajo prosvetni in zdravstveni delavci. Zato jim občinski odbor izreka prisrčno zahvalo, ravno tako vsem ostalim, ki poštredno sodelujejo pri RK. Se posebej iskrena hvala vsem krvodajalcem za njihovo nesebičnost in tovariško pripravljenost sodelovati v stiski.

Rf.

Diskriminacija preživelih žrtev nacizma

List »Za svobodo in ljudstvo«, glasilo Zveze borcev Poljske, je objavil izjavo prof. J. Schme, člana glavne komisije za ugotavljanje Hitlerjevskih zločinov na Poljskem. Profesor Schme pojasnjuje diskriminacijska merila Zahodne Nemčije pri izplačevanju odškodnine žrtvam Hitlerizma. Pri tem razlaga, kako zahodnonemška zakonodaja in praksa delita te žrtve na kategorije, in poudarja, da to spominja na gosto sito, skozi katero lahko pridejo samo tiste žrtve, ki jih zahodnonemške oblasti nočejo ali ne morejo diskriminirati. To pa so zlasti ljudje iz tistih držav, s katerimi ima Zvezna republika diplomatske stike.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

800 novih članov ZMS v novomeški občini

V okviru proslav ob tednu mladosti so na vseh osemletkah v novomeški občini sprejeli pionirje zadnjih razredov za člane mladinske organizacije. Lahko rečemo, da so bil sprejemi prejšnja leta organizirani čokaj slabo. Mentorji so se letos zelo potrudili in so bodoče člane ZMS že pred sprejemi seznanjali z zgodovino mladinskega gibanja ter s sedanjimi nalogami mladine pri graditvi socializma in srečnejše bodo-

nosti. Pri predavanjih in seminarjih so sodelovali dijaki, prav tako pa tudi prosvetni in politični delavci. Svečani sprejemi so bili združeni z govori, kulturnimi sporedi in na nekaterih šolah z zakuskami.

Na novomeški osemletki »Katja Rupena« so sprejeli za člane Zveze mladine 180 starejših pionirjev. Namestnica upraviteljice šole tov. Jerebova je novim mladincem s prijaznimi besedami opisala de-

janja mladine v NOB in jim pokazala pomen vključevanja mladine v samoupravne organe in njihove naloge v bodočnosti. Dijaki učiteljska so jim priredili enourni kulturni program. Društvo prijateljev mladine pa jim je poklonilo deset tisoč dinarjev.

V Sentjerneju so sprejemu prisostvovali predstavniki družbenih in političnih organizacij, obrat Iskre pa je poklonil šoli ob tej priložnosti komplet dresov za športno ekipo. Na podobni svečanosti v šoli na Otočcu je poklonila Industrija perila iz Novega mesta mladincem 13 srajc.

Sprejemi po vseh šolah v občini so bili zelo dobro organizirani in so v tem pogledu lepo uspeli. Povsod so sodelovali predstavniki družbenih in političnih organizacij ter starši, kar so mladinci lepo sprejeli. Take oblike bi morali organizirati tudi v bodoče, saj se pri tem mladina najbolj zave važnosti sprejema v mladinsko organizacijo, razen tega pa vidi, da je tudi družba ponosna na nove mladince, bodoče delavce na družbenih in političnih področjih.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Srebrnjak, Aleksander Zupan, Matija Gazvoda, Jože Gačnik, Alojz Berkepec, Martin Smrekar, Ivan Turk, Franc Smolčič, Alojz Plantan, Franc Derganc, Maks Molan, Zvone Murgelj, Slavko Dravincec, Anica Turk, Janez Ambrožič, Nežka Bevec, Stane Kolenc, Anton Vrtačič, Ivan Berus, Branko Turk, Martin Bruder, Vinko Udovc, Slavko Drab, Janez Zagorc, Ivan Pavlič, Franc Pavlin, Milan Pavlič, Zvone Tomažin, Mihaela Bobnar, Franc Fabjančič, Rudi Bele, Slavko Jenškovič, Franc Kulovec, Jože Turk, Janez Stefančič, člani kolektiva IMV Novo mesto; Anica Ratelj, gospodinja iz Cegelnice; Cecilija Gabrijel, gospodinja iz Smarjete; Darinka Gajič, gospodinja iz Novega mesta; Jezdimir Gajič z Vojnega oddelka Novo mesto; Ana Salmič, gospodinja iz Novega mesta; Jože Bartolj, član kolektiva Kleparstvo, Novo mesto; Nežka Grabrijan, gospodinja iz Cegelnice.

Izšla je nova, 32. številka OBČANA

Uvodoma prinaša članek Silva Mateliča Pogovori s kandidati. — Pavle Zrimšek razpravlja o načelih javnosti, izpod peresa Toneta Kraočava pa je prispevek pod naslovom Velik korak naprej v samoupravljanje. — Zvone Kržišnik razglablja o pogojih za uspešno samoupravno aktivnost, in sicer v članku Učinkovito kreditiranje, Marko Jakšo pa o aktualnih problemih integracije. France Vidervol piše o vplivu industrije na socialistično preobrazbo vasi. Vinko Mlačar o problemih urbane obnove

mesta in stanovanjskem skladu občine Ljubljana-Center, Stanko Mihelič o javnem pravobranilstvu v občini.

Sledijo članki Stanka Pluta o preventivni zdravstveni službi, Jelice Mesesnel o oblikah sodelovanja v šolstvu, Janeza Jerovška o odnosih med ObLO in delovnimi organizacijami, Janka Herzoga o delitvi stanovanjskega prispevka in o vplivu delitve na urbanizacijo. — Razen tega obravnava »OBČANA« še drugo šolsko, kmetijsko in socialno-varstveno problematiko.

»Kaj je s tabo, Mlačan?«

»Nič dobrega ne.« mi je odgovoril ter se pričel praskati. »Teško se dela in zanič se živi.«

Danijel se je zatogotil:

»Kaj se boš stiskal okrog vogla! Naravnost govori! Dohtarji nimajo časa, da bi ga rezali, kakor režeš ti kruh otrokom. Ze vidim, šleva si; bom pa jaz govoril!«

A tudi Danijel se je najprej popraskal za levim ušesom. »No, da boš vedel: domačijo bi rad prodal; meni boš pa dal posojila dve sto goldinarjev, potem pa greva v Ameriko. Pravijo, da se tam bolje živi kot na Jelovem brdu pod Blegašem. Pa ravno v Ameriko! Mlačan zaradi izgovorjenih otroških deležev, ki mu jih je stari naprjal, jaz pa,« tu je nekoliko jecljaj, »zavoljo vina in žganja.«

Stokal je: »Pravijo, da je tam prepovedano piti. Pijance zapirajo, da jim ni mogoče shajati. Gotovo tudi mene sprebrnejo in potlej bo Jelovo brdo videlo, kaj se pravi, če Danijel dela!«

Prišel je v jezo: »Kako bom delal! Ko pa bo vsega dosti, pridem nazaj in ameriških tolarjev prinesem, da napolnim z njimi gnojni koš. Takrat se oženim in da koj veste: mlado vzamem in ne kakega starega lonca, ki bi ga bil žalosten ponoči in podnevi. In moja mlada žena bo tudi žive! Dela ne bo imela, samo po travnikih bo hodila gor in dol; da pa ji dolgčas preide, bo trgala pokalice in pokala z njimi ob mlado čelo. Zdaj veš, zakaj hočem v Ameriko!«

»Bo pa že kdo vmes spregovoril,« sem se zasmejajal. »Morda Liza.«

»Liza nima nič več vmes govoriti.«

»Od kdaj ne?«

»O takih rečeh ne govorim rad, sem jih že pozabil.«

Danilo se mi je. Vprašam. »A od tistega večera?«

»Če te take stvari zanimajo, poizvedi na Jelovem brdu! Jaz se zanje ne brigam več!«

Sedaj se je vmešal Mlačan;

»Ne hodi po ovinkih! Liza se je omožila in kar-

lovškega Anžona je vzela, to je! Mene ženejo dolgo v Ameriko, Danijela pa ženska! To je!»

Vzkliknil sem: »Torej je Liza le bruhnila v Poljane h gospodu Jerneju?«

»Se ve, da je šla; pa bi bilo tudi čudno, ko bi ne bila šla. Danes je že poročena in koše prenaša po Anžonovih bregovih. To je!«

Danijela je kar davilo in po mizi je udaril z roko. »Molči, azina! Dosti o tej Lizi! Se bo že še kesala, da je vzela tega starca; jest pa sem jest! Danes prodajamo domačijo in o tem govoril!«

»Čemu nista šla k notarju v Loko? Tam se taka pisma laže delajo.«

Danijel je zopet imel prvo besedo:

»Kaj bova lazila okrog tujcev! Prišla sva k tebi, ker veva, da si pošten. Morda — sva si dejala — nama napravi samo za štempeljne; če pa sam kupiš, so pa stroški tako tvoji.«

»Jaz naj kupim?« sem se začudil.

Oni je mirno odgovoril:

»Misliha sva si, da skoraj gotovo kupiš.«

»Za božjo voljo, čemu?«

Danijel se ni dal odgnati: »Mlačan in jaz sva tega mnenja, da je Mlačanovo za Presečnikovim na Jelovem brdu najlepše posestvo. Dva človeka, in naj imata še kaj otrok, bogato redi in brez posebnega dela.«

Odgovoril sem: »In jaz naj delam na Mlačanovem?«

»Da, prav tako sva mislila! Človek, ki je za kmečka dela rojen, se bo lahko ločil od goljufije, saj je vendar toliko dohtarjev na svetu, da jih kar preostaja.«

Vraga, ta dva sta mi dobro kurila v moji odvetniški pečici! Zamislil sem se.

Vam, častite dame, sem pozabil povedati, da je pretep na Gori prišel pred sodišče v Loko. Posavčevi so me tožili, da sem jih osebno poškodoval in da sem jim v hudobnem namenu pokvaril kamižolice in kastroce. Gospod Levičnik na loškem gradu me je brez milosti obsodil na petdeset goldinarjev globe, zaradi kamižolice pa na trideset goldinarjev plačila. Dosti me je stal ponižni pretep na Gori; povrhu sem moral pri razglasitvi sodbe vzeti na račun še zadovoljne obraze Posavčevih fantov! Tem trem falotom so se od rajskega veselja kar do ušes odpirala široka usta.

Gospod Levičnik s sodbo samo še ni bil zadovoljen; odstopil je spis zbornici v daljši postopek. In ravno takrat, ko sem razpravljajal z Danijelom in Mlačanom, mi je dostavila zbornica poziv, da naj v osemih dneh razložim, kako se strinja v mojih očeh kmečki pretep na Gori z mojimi stanovskimi dolžnostmi. Ze sem jih gledal, svoje kolege, zbrane v resnem sodišču, ko me peko in kuhajo in mi predvsem z največjo ogročenostjo prihajajo, kako sem se mogel kot odvetnik, kot zagovornik kazenskega prava udeležiti pretepa, ki se dá brez težave potisniti pod več paragrafov kazenskega zakona!

Prečitavši zbornični dopis in pomislivši na svoje tako zvane kolege v resnem sodišču, se mi že ni preveč čudno videlo kupiti Mlačanovo na Jelovem brdu!

»Ti praviš,« sem se obrnil proti Danijelu, »da grunt lahko preživi dva človeka in jerbas otrok ž njim; jaz pa vendar nimam otrok!«

»Če jih nimaš, jih boš pa imel!« je zatulil hlapec.

»Sam Bog ve, s kom!«

Danijela je zopet davilo: »Kaj: S kom? Šmentaj, jo boš vendar vzel! Govoril sem Mlačanu: »Ta bo rad kupil tvoje, ker se bo ženil in ker takega dekleta vendar v mesto ne bo vlačil.«

Nova žetev zavoda „BOREC“

Zavod »Borec« v Ljubljani nas je spet razveselil z novo knjižno žetvijo. Te dni je dotiskal in razposlal šesto knjig, ki so jih napisali že izkušeni in priznani oblikovalci slovenske knjižne besede. Vsebinsko del je zajeto iz NOB, v kateri je sodelovala tudi pretežna večina piscev teh knjig.

● Naj v prvi vrsti omenimo »Ljudi na prelomnicah« Matevža Haceta, ki je s svojimi deli že večkrat opozoril naše, v zadnjem času pa postal eden najbolj plodnih literarnih oblikovalcev naše revolucije. V knjigi »Ljudje na prelomnicah« je Hacet v 29 črticah popisal 29 ljudi, ki so se tako ali drugače prebijali skozi krvavi in viharji čas NOB. S tem je nadaljeval kroniko svojih partizanskih doživetij, v kateri se je izpovedal kot borec in umetnik, še posebej pa kot zelo dober stilist sodobnega slovenskega leposlovja.

● »Devet fantov in eno dekle« je roman Gitice Jakopin. V njem popisuje usodo desetih mladih ljudi, ki so se kot mladinci vključili v znano krško četo. Jakopino, ki se je rodila v Leskovcu, pri Krškem, je življenjska pot njenih desetih sovrstnikov tako prizadela, da jo je uspešno popisala v literarni obliki. Izviren prijem, stil in psihološka analiza mladih ljudi, ki so se znašli v revoluciji, pa so enkratne odlike knjige. To je Jakopinovi prineslo tudi Kajuhovo nagrado, ki jo vsako leto podeljujejo najboljšim oblikovalcem s tematiko iz NOB.

● »Slepa v pregnanstvu« je pretresljiva zgodba glavne junakinje Lize Taljan izpod peresa Katje Spur. Kot piše na ovitku knjige, »slepa Liza

ni izmišljena junakinja zgodbe, popisane na straneh te knjige«. Lizina izpoved (knjiga je pisana v prvi osebi) je tembolj pretresljiva, ker jo z nadarjenostjo ljudske pripovednice polaga v tuje pero s preprosto neposrednostjo in globoko doživetostjo. V njeni zgodbi je pravzaprav zgoščeno trpljenje tisočih slovenskih družin in njihova vera v svobodo, za katero so se pregnanci borili skupaj s svojimi gostitelji in tako kovali bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi.

Miroslav Kugler: KOSTANJEVICANKA

»MLADINSKA KNJIGA« v maju

Založba »Mladinska knjiga« v Ljubljani je v maju poslala na trg 12 knjig. V zbirki »Cebelica« je izšla knjižica Mire Mihelič »Peter iz telefona«, v zbirki »Sinji galeb« Bevkova »Učiteljica Breda« in Finžgarjev »Gospod Hudournik«; »Kondor« je izdal Cankarjevo povest »Na Klanca« in Aškerčeve »Izbrane pesmi«, zbirka »Skoljka« pa je ljubitelje lepe knjižne besede presenetila z »Lepo Imperijo« Honoréja de Balzaca, »Levstikov hram« je izdal »Pravdo

● Alojz Ravbar je v knjigi »Iz viharjih dni« zbral vrsto novel in črtic s tematiko iz NOB, ki jih je kot sodelavec raznih časopisov objavil več let na straneh najrazličnejših slovenskih časnikov in revij. Te zgodbe in zgodbe je Ravbar pisal z velikim občutkom in prizadetostjo do vseh junakov, zlasti se, če so ti junaki Primorci, njegovi domačini. Vrednost knjige je zlasti v tem, ker v njej Ravbar osvetljuje dogajanja med NOB, kar se mu večkrat posreči s kronistično natančnostjo.

● V »Borčevih« zbirki »Dokazi« je Mile Pavlin izdal knjižico »V ognju in soncu«, Jože Preskar pa »Preko Dolomitov na Stajersko«. Pavlinova »V ognju in soncu« je kronika III. bataljona Prešernove brigade, s posebnim poudarkom na 15. decembru 1943, ko je bil ta bataljon žrtev izdaje. Preskar pa je v knjižici »Preko Dolomitov na Stajersko« opisal svoja partizanska doživetja na Dolenjskem in v ostalih slovenskih pokrajinah. Obe premišljeni s fotografijami in

kopijami drugih dokumentov iz NOB, to pa jima daje še posebno dokumentarno vrednost.

Miroslav Kugler: Možakar

Trubarjeva spominska plošča v Loki

Ob 400-letnici prve slovenske knjige je Društvo slovenskih književnikov postavilo v Loki leta 1951 spominsko ploščo očetu slovenske knjige Primožu Trubarju. Plošča je bila vzdana bolj provizorično, napis pa je že popolnoma zbledel. Domačini pravijo, da bi bilo treba ploščo obnoviti, razen tega pa ograditi prostor okrog hiše, da bi prišla bolj do izraza. Za to naj bi se zavzeli Ob/O Sevnica, kot tudi občinska in okrajna Turistična zveza, saj se mnogi izletniki in turisti ob njej ustavljajo.

SPORED VI. REVIEJE DRAMSKIH SKUPIN SLOVENIJE

Po večerajšnji slovesni otvoritvi so se na reviji prvi predstavili člani DPD Svoboda Skofja Loka z znano igro Antona Tomaza Linharta: TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI. Nadaljnji spored revije:

Četrtek, 6. junija, ob 15.30 — V. Skvarkin: TUJE DEJE; igrajo člani Malega gledališča iz Ljubljane. Ob 20. uri bodo igralci DPD Svobode Dušan Jereb iz Novega mesta nastopili z znano dramo Arthurja Millerja: VSI MOJI SINOVI.

Petek, 7. junija, ob 11. uri — Erich Kästner: PIKICA IN TONCEK; igrajo člani amaterskega gledališča Tone Cufar z Jesenic (predstava bo izven abonmaja). — Ob 15.30 bo Oder mladih iz Prešernovega gledališča v Kranju prikazal delo Walterja Bauerja: RDECE IN MODRO V MAVRICI. — Ob 20. uri bodo člani DPD Svoboda Slava Klavara iz Maribora igrali Zupaničevu HISO NA ROBU MESTA.

Sobota, 8. junija, ob 15.30 — Michel Fermaud: Z VRATI TRESKAJO; igra DPD Svoboda iz Crne na Koroškem — ob 20. uri Aleksej Arbuzov: IRKUTSKA ZGODBA; igrajo člani gledališča Svobode Center iz Trbovelj.

Vse predstave so v novomeškem Prosvetnem domu.

Prizor iz komedije »Hotel za norce«, s katero bodo mladi Senovčani gostovali po zasavskih krajih

CELJE: središče mladinskega petja

Od 30. maja do 2. junija je mesto ob Savinji sprejelo v goste mlade pevce iz različnih krajev Slovenije, iz drugih socialističnih republik in iz tujine. V teh dneh je bilo v Celju 24 najboljših mladinskih zborov iz

Slovenije, izbranih na okrajnih pevskih revijah, po en zbor iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in Črne gore ter zbori iz tujine. Razen mladinskih pevskih zborov je sodelovalo na Mladinskem pevskem festivalu še 7 orkestrrov glasbenih sol.

Otvoritve Mladinskega pevskega festivala sta se udeležila tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko in sekretar CK ZK BiH Djuro Pucar. Nato so se vsak popoldan in večer vrstili pevski in orkestralni koncerti. Za zaključek pa je bil v nedeljo koncert mednarodnih pevskih zborov. Tako Mladinski pevski festival postaja prireditel jugoslovanskega in mednarodnega pomena. V tem času je bila v Celju tudi razstava narodnih glasbenih instrumentov in mednarodna razstava učnih knjig in priročnikov za glasbeni pouk na osnovnih, strokovnih in

srednjih šolah, za zborovodje in glasbene pedagoge pa so pripravili dvodnevno posvetovanje. Festival je kot zaključna prireditev vseh občinskih in okrajnih revij prikazal celotno podobo mladinske glasbene dejavnosti. Izmed vseh mladinskih pevskih zborov je žirija izbrala za najboljši mladinski pevski zbor zbor osnovne šole Toneta Okrogarja iz Zagorja ob Savi, medtem ko je mladinskemu zboru RTV Ljubljana podelila posebno priznanje.

NEW YORK — Prvič v zgodovini so na Broadwayu uprizorili Brechtovo »Mater Korajžo«. Režiser je Jerome Robbins, glavna igralka pa Anne Bancroft, ki je letos prejela oscarja. Kritiki časnika »New York Times« hvalijo izvedbo in dejstvo, da so delo — četudi z zamudo — uprizorili v gledališkem središču ZDA.

O prvih diplomantih tehnične srednje šole za odrasle v Novem mestu smo pred nedavnim že poročali. Ta mesec jim bo sledila skupina absolventov lesnega oddelka te večerue šole. Nezadržna je želja po znanju, ki nas vabi in spodbuja k napredku. — Na sliki: prvi diplomanti novomeškega Zavoda za izobraževanje

»PO JUGOSLAVIJI«

Nov in sodoben način propagiranja turizma v besedi in sliki

»Po Jugoslaviji« — je naslov najnovejšega dela znane turističnega delavca in publicista Franja Novaka. Delo sodi v potpisno vrsto književnosti, vendar je obenem izrazito literarno delo. Vse osebe so zelo živo in tu di mikavno orisane. Zgodba se nanaša na dalmatinskega izseljenca Jova, ki doživlja burno mladost, postane turistični vodnik Cooka in kot tak prepotuje skoro ves svet in vsa širna morja. Ko delo preberemo, smo ne samo razširili svoja obzorja in pojme o tujem in domačem svetu, marveč smo sprejeli vase tudi nove miselne fermente, kajti snov nas zabava in poučuje, hkrati pa nas sili k razmišljanju.

V tej zgodbi gre za posrečeno združitev zabavnega branja s koristno propagando za lepote naše domovine in njenih turističnih postojank. Knjiga je v bistvu turistični vodnik, hkrati pa tudi mikavno in privlačno čtivo. Nedvomno je to prvo delo te vrste pri nas in bo obogatilo našo turistično beletristiko. V njem se upoštevajo prvine turizma in ne le suhoparno zemljepisno podajanje. Tudi preseneča pisatelj čitatelja s posebnostjo snovi, prekvase s to toplo ljubeznijo do rodne kraja in domovine. Svojevrstna je tudi težnja prireditelja čitatelja z metodo nadorbnega pripovedovanja, kar nedvomno stopnjuje vrednost

dela. — Poleg zabavnega branja pa daje zgodba o izseljencu Johnu tudi svojevrsten pogled na turistične razmere pri nas pred vojno in po njej. V njej je s progresivno socialno tendenco ožigano predvojno turizem, ki se ni mogel razvijati zaradi šibke pomoči države in zaradi ozkega kroga razvijencev, ki so se štel kot edini letoviščarji v naših najlepših zdraviliščih in letoviščih.

V prvem delu knjiga z zgodbo razščiščuje te probleme in nakazuje njihovo rešitev. Knjiga sama kaže naš turizem z dveh strani, prav tako pa tudi vso našo družbeno ureditev. Ob prvem obisku izseljenca Jova v Rogški Slatini je predvsem izraženo hotenje po spremembi obstoječih družbenih in socialnih razmer, v katerih je poseben poudarek v tem, da je turizem, zdravje in oddih treba ustvariti predvsem če-

lovnemu človeku. — V drugem delu knjige so prikazane prav nasprotni slike, ki kažejo poti našega turizma v pogojih socialistične družbe, ki čeprav s težavami, vendar le pa vztrajno gradi novo bazo turizma za vse in ga postavlja v višji humani in etični okvir.

Vzporedno z zgodbo nas avtor zelo nevsiljivo ter na izredno spreten način povezuje z deželami in s kraji, ki jih mister John obiskuje. Predvsem velja to za naše turistične kraje, ki jih s pomočjo avtorjevega peresa spoznavamo bolje in globlje, kakor smo jih poznali doslej. O novem Velenju n. pr. ugotavlja mister John ves navdušen: »Tu je cela Florida! Kdo bi si mislil, saj imate toliko nasprotij, da se človeku vrtili. Zda si na zeleni ravninici sredi hmelja, zda v kanjonu bistre Savinje in v alpski dolinici, zda naen-

krat ob idiličnem jezeru, kjer te pričakujejo z orkestrom... Kot da sem prišel v Omiš! Saj imate kočček morja kar sredi planine. Človek bi ne verjel, da živijo tod rudarji. Saj so povsod same vile. Letoviščarsko in rudarsko mestece hkrati, to je pravi čudež.

Takega naravnega sožitja ne najdeš drugod. Dopoldne si delavec v jami globoko pod zemljo, popoldne sprehašalec in kopalec na plaži. Da, vi res delate čudeže! Če gledam takole mestece z nebotičniki in in njegove lepote, se mi zdi, da vidim tu vso vašo deželo, kakršna bo jutri. Lepo, prelepo!...«

Zelo presenečen je bil naš Jovo tudi nad razvojem železarskega mesteca Ravne in se je živo zanimal zlasti za njegovo zgodovino. Privlačevalo so ga tudi koroške gore, pa vzklik: »Glejte, dolina med Uršljo goro in Peco. Fužinar-

ji in rudarji ji sto, dvesto let krešejo obraz. Ded fužinar, oče fužinar, sin fužinar. Rodovi rudarjev!... Da, čudovito lep svet je tod okrog! Če sam Valvasor je tod vasa... Tristo let potem so si svoje postavili potomci graščinskih kovačev: nad stariim Guštanjem, na Čevovju, kraljuje Dom železnicarjev, pred okni modernih hotelskih sob se razgrinja novo ravensko mesto z nebotičniki in zeleni gozdovi dihalo vanj...« — »Da, to je Prežihov svet! Kakor mogočen spomenik je Uršlja gora nad njegovo Jamnico...« itd.

V knjigi, ki je bogato ilustrirana, so zajeti skoro vsi naši pomembnejši turistični kraji.

Značilna pa je tudi okolnost, da je delo posvečeno pionirju pohorskega turizma — Lovrencu na Pohorju ob 700-letnici pridobitve trških pravic.

Milan Filipčič: REICHSTAG V PLAMENIH

Dimitrov je zahteval, da sodišče pokliče nekdanjega ministrskega predsednika Nemčije Brüninga, voditelja stranke centra Disterbergerja, drugega predsednika »Jeklene Slemas« generala Schleicherja, von Papena in voditelja nacionalistov Hugenberg. Dimitrov je istočasno postavil deset vprašanj, na katera naj bi se pričeli odgovoriti. Pričakoval je lahko, da sodišče ne bo sprejelo tega njegovega predloga. Nič ne de. Postavil je vprašanja, ki jih je izrekel pred javnostjo, in ki so že sama razkrinkala te značne policijske osebnosti, ki so pomagale nacistom do oblasti.

Sodišče odbija zahteve Dimitrova, toda prisiljeno je poslušati njegova vprašanja in pa razlago, ki spremlja ta vprašanja. To so globoke politične analize.

Sodišče se umika na vseh linijah in zapuša svoje položaje. Kakor hitro se sodišče skuša zopet postaviti na noge, že mu Dimitrov zada nov udarec.

Državni tožilec predlaga, da prečitajo obsodbe iz raznih provokacijskih procesov proti kompartiji Nemčije v letih 1923 in 1924. Ta predlog sodišče sprejme.

Tedaj Dimitrov v odgovor na to predlaga, da se prečita obsodba proti kontrarevolucionarnemu uporu Hitlerja in njegove organizacije v Münchnu 1923. leta. Sodišče je že na samem začetku procesa skušalo povežati ime Dimitrova z atentatom v cerkvi Sv. Kralja v Sofiji. Dimitrov na procesu izjavlja:

»Nemški tisk me je ves čas predhodno preiskaval na osnovi poročila preiskave klevetali kot glavnega organizatorja atentata v sofijski katedrali. To naj bi pripomoglo k ustvarjanju ustreznega razpoloženja. Hoteli so pripraviti javnost, da me predstavijo kot požigalca Reichstaga. Sedaj je to pojasnjeno. Upam, da bo »Völkischer Beobachter« in ves nemški tisk objavil to dejstvo pred celotno nemško javnostjo.«

Državni tožilec hiti, da bi se opravičil in zmeden zagotavlja, da državno tožilstvo ni izjavilo, da je bil Dimitrov organizator atentata.

Proti koncu procesa Dimitrov izjavlja: »Moji predlog, da pokličete Thälmann, je bil odbit zaradi tega, ker je Thälmann v preiskavi, obtožen, da je poskušal zrušiti državno ureditev, toda se ni obsojal. Predlagam, da kot priče pokličete sekretarje partijskih organizacij tistih mest, kjer se je, kot to trdijo priče-policaji, kompartija v februarju pripravljala na oboroženo vstajo. Ta predlog ne more biti odbit z motivacijo, da so obtoženi za poskus rusenja obstoječega reda, ker je državno tožilstvo na današnje zasedanje sodišča poklicalo priče, ki so prav tako tega obtoženi. Nič ne more danes niti pomisliti, da so vse poklicane priče obtožene kaznivih (nepolitičnih) dejanj.«

Vrhovni tožilec hitro odgovarja Dimitrova, da državno tožilstvo »sploh ni trdilo, da bi posvobod poskušali organizirati upor.«

Dimitrov preha v nov napad: »Odobravam izjavo državnega tožilstva, da kot je bilo ugotovljeno, ni bilo nikakršnih poskusov kompartije za oboroženo vstajo, toda vendar morajo biti zaslišani sekretarji partijskih organizacij kot priče o vprašanju: Ali so obstajali ustrežajoči načrti, katerih izvršitev so preprečili samo ukrepi, ki jih je podvzel Hitler.«

Tukaj so govorili, da bi bilo dovolj, da vodstvo partije samo pritiska na gumb in da bi že planila vstaja. Zato je treba zaslišati sekretarje partijskih organizacij. Ne umikajte se, gospod državni tožilec! Dimitrovu, Popovu in Tanevu so doleteli skupnega državnega branila. To je bil nacistični advokat dr. Teichert. Dimitrov je že v samem začetku odklonil njegovo obrambo. Sam je predlagal osem advokatov, za katere je prosil, naj jih sodišče oprosti odboj. Nekatere od teh advokatov so poskušali priti v Nemčijo, da bi vsaj spremljali potek procesa. Tisti, ki so prišli, so prišli sramljivo. Nacisti so jih z oboroženim spremstvom pospremili do meje in jih izgnali. To se je zgodilo bolgarskima advokatom Dečevu in Grigorovu, Francozu Villardu in Američanu Gallagherju. Dimitrov je predlagal še francoskega sodnika Moro Giffierja, Thoreza, ameriškega advokata Haysa. Toda ti zadnji niso v Nemčijo niti prispeli.

Dokument nasilja: pripadniki oddelkov SA strižejo Zidu las

»Rega, rega... vedno hušja je zadrega...« če je vročina. In živo srebro se res hitro pomika nazgor. Poletje in zveža sta pred durmi!

Pariška policija pod obtožbo

Ves Pariz govori te dni o zadevi Loubet. To je zgodba mladega avtomobilskega voznika, ki ga je pariška policija po kratkem prepričanju s policijskimi agenti zaprla in ki je kmalu nato v nepojasnjenih okoliščinah umrl. Policija sicer trdi, da se je v trenutku obupa obesil v celici, toda njegova vdova je že vložila prijavo zaradi nasilja; v tej prijavi izraža prepričanje, da je njen mož umrl zaradi udarcev, ki so mu jih zadali policijski agenti.

Pariško časopisje na široko in izčrpno piše o tej zadevi. Nič se ne dokazuje, da so Loubeta v resnici ubili, toda pišejo časopisi — Loubet je bil po značaju impulzivni človek, ki ni pomislil na stopnjo vitalnosti pa bi s psihološkega stališča ne dopuščala veržje o samomoru. Čemu ni nihče s policijskega nestransko takoj obvestil o Loubetovi smrti njegove družine? Zakaj so njegovi ženi in materi dovolili videti truplo le nekaj minut pred začetkom pogreba?

Dramatični dogodek se je pripetil pred nekaj dnevi. Michel Loubet, lastnik garaže, je s svojim avtom, v katerem so sedeli njegova žena in dva njegova otroka, vozil proti svojemu domu v pariški četrti Halles. Prehod skozi ulico mu je na nekem mestu zapiralo vozilo, katerega lastnik se ni hotel umakniti. Nastal je prepir, posredovala je policija, ki razburjenega Loubeta ni mogla pomiriti in ga je zato hotela v policijskem vozu odvléci na svojo postajo. Toda Loubet se je temu uprl; tedaj je za eden od agentov s puškinitom koptom sunil v rebuš nakar se je Loubet nezavesten zgrudil.

Sle naslednjim dan zvečer je Loubetova žena izvedela za smrt svojega moža. »Vas mož je napravil neumnost. Obesil se je v svoji celici.« Pred kratkim je nek francoski časopis objavil imena sedmih oseb, ki so v zadnjem času umrle ali bile ranjene zaradi udarcev policistov, omenil pa je tudi nedavni pretep med filmskim igralcem Jeanom Paulom Belmondom in policijskimi agenti, ki je tedaj vzbudil med francosko javnostjo mnogo ogorčenja.

Vsakdo ne more biti svetnik

Vsakdo, ki ima dolge lase, kosato brado in dolgo obleko, se še ne more izdati za svetnika, so izjavili nedeljski mestni očeti. Ker je prebivalstvo pogosto nasledilo soljotom, se bodo morali v bodoče vsi potujoči svetniki v New Delhiju prijaviti policiji, kjer bodo dobili posebno potrdilo za opravljanje svoje svetniške obrite. Kot poročajo iz New Delhija, se sindikatski indijskih svetnikov povsem strinja z ukrepom mestne uprave.

čas... Kar naprej zasedeno... Razen, če je kdo pozabil obesiti slušalko. »Janvier je brez sukneje z mahedravim korakom stopal čez most, malo pozneje je izginil v bistroju. Tovorni avto je končno odpeljal, vendar se ni videlo v notranjščino kavarnice. Še nekaj časa. Telefon je pozvonil. »Zdaj pa je, gospod komisar... Imam vašo številko... Zvonil...« »Halo! Kdo je pri aparatu? Si ti, Janvier? Telefon je bil snet? No, in?« »Zares je bil tu neki mali možak, ki je telefoniral. Ko sem prišel, ga ni bilo več... Kot pravijo, se je ves čas oziral skozi steklo celice in kar naprej odpiral vrata.« »In potem?« »Vstopil je neki gost, se takoj ozrl k telefonu in pri točilni mizi naročil kozarec žganja... Brž ko ga je drugi zagledal, je pretrgal zvezo.« »Odsla sta oba?« »Da, drug za drugim.« »Poskusi pri gospodarju dobiti kolikor mogoče natančen popis obeh... Halo!... Ko opraviš, se vrni čez trg du Chatelet... Izprašaj nekaj tamkajšnjih stražnikov... Skušaj zvedeti, ali je enega od njih pred kake tri četiri ure prosil prav ta možak, naj prime človeka, ki ga zasleduje.« Ko je odločil slušalko, ga je priletna ženska pogledala z zadovoljstvom: »Natančno tako si predstavljavam preiskavo,« je rekla. »To ne zgrabljate časa. Na vse mislite...« »Spet se je usedel in zavzdihnil. Malo je manjkalo, da ni odprl okna, ker je v preogretili sobi postalo zadušljivo, vendar ni maral zgubiti nobene možnosti, da bi se skrajšal obisk ministrske varovanke. Moral jo je še skoraj celo uro poslušati, kako je govorila o vseh tistih, ki jo kar naprej poskušajo zastrupiti. Vedel je, kako je z njo. Nazadnje je le odšla. »Zdaj je lahko odprl okno, potem je s pipo v ustih stopil k predstojniku.«

Skalpirani Beloranjec Ratkaj

V Ameriki živi več sto tisoč slovenskih rojakov. Preseljevanje v Ameriko se je začelo v sredini in proti koncu preteklega stoletja, ko so bili kmetje rešeni tlake in desetine in so začeli sami gospodariti na kmetijah, pa so začeli v gospodarske težave. Takrat pri nas še ni bilo razvite industrije, majhne kmetije pa niso mogle preživeti številnih kmetijskih družin. Zato so naši ljudje začeli odhajati v tujino, s trebuhom za kruhom.

Zgodovina izseljevanja Slovencev se ni napisana. Od vseh naših rojakov, ki žive v Ameriki, se je najbolj načrtno ukvarjal s proučevanjem zgodovine rojak Stanko Zele, doma iz Radovčev vasi pri Pivki na Notranjskem, rojen pred 65 leti. Malo pred I. svetovno vojno je odšel v Ameriko in je tam prejel študijsko, tako filozofsko vede, jezikoslovja je slovenske pesni v angleščino in pridno riše in ilustrira. Najbolj pa se poglablja v zgodovino naših izseljencev. Precej natančno je raziskal slovenskega popotnika in raziskovalca po Kaliforniji Konaška. Da bi ga čim bolje spoznal, se je začel učiti Zele

Pogum mladega Kubanca

Kubanski deček Arvengado se je v bolnišnici v Leningradu rešil svoje bolezi — paralize. Ki se pogovarja z njeno nehoti vpraša, zoliziravzaprav star, saj da brez povsem odraslega

Posledice bolezni pri njem so bile vidne in trajne, toda kljub temu je Arhelo sodeloval v kubanski revoluciji. Ker je bil v odredu, ki mu je pripadal, edni pismeni, so mu dodelili častniški čin. Po revoluciji je pričel obiskovati tehnično šolo, končal v letu dni tri razrede, hkrati pa je vodil tudi analfabetške tečaje za otroke in odrasle. Zaradi izredne poštvovalnosti med revolucijo so ga lani poslali kot delegata na osmi svetovni festival študentov in mladine v Helsinkih.

Od tam je odšel na zdravljenje v SZ. Sprejeli so ga v leningrajsko otroško bolnišnico, kasneje pa se je zdravil na nevrokirurški ortopedski kliniki. Z uspehom so mu operirali desno delno paralizirano nogo, tako da po rehabilitacijskih vajah lahko hodi povsem normalno. Zdravnikom na kliniki je vedno dopovedoval: »Razumite, da tukaj ne morem dolgo ostati, saj me kubanska revolucija v moji deželi tizo potrebuje!«

Najmočnejši mikroskop na svetu

Zdaj lahko naposled opazujemo atome s pomočjo novega mikroskopa na svetu. Čeprav so že pred leti opazovali atome, se človeško oko o tem ni moglo prepričati. Millerjev mikroskop deluje vsaka televizijska cev, ki deluje izredno jasno poveča dvajsetkratnik elektronskega mikroskopa dr. Erwin Miller, profesor univerze v

Karne gorice, ki je bil zelo

Karne gorice, ki je bil zelo izobražen mož. Po Ameriki je opravljal misijonsko delo in je o Novem svetu tudi pisal. Vse to nam je bilo doslej neznan, ker so prišli Beloranjca Ratkaja za tujca. Indijanci so ga nekoč skalpirali in od tedaj je prišel v pozabo. Zele pa nam odkriva še druge zanimivosti o naših rojakih iz preteklih stoletij.

ZAKAJ MI JEMLJETE PRIJATELJA

V Braziliji so psi z ozirom na prebivalstvo številnejši kot kjer koli drugod; zato pa je tudi steklina v deželi zelo razširjena. Razumljivo je torej, da dajejo brazilске oblasti konjedercem najstroža navodila. Toda deček, ki ga prikazuje naša slika, ne razume ničesar o statistikah in pasji steklini; ve le to, da mu hočejo vzeti njegovega prijatelja, morda edinega, ki ga je imel. Zaman se upira in obupno oklepa zanke; konjederec je močnejši od njega. Prebivalci okoliških hiš brezčluno opazujejo prizor, na kakršne so že navajeni, saj se na ulicah Sao Paola ponavljajo vsak dan.

COOPER: »Popolnoma izsušen!«

Cooper bi lahko še tri dni nadaljeval s kroženjem okoli Zemlje, če bi imel dovolj hrane in predvsem vode. To je izjavil ameriški astronom pred 600 novinarji, ko je prispel v Cap Canaveral. Toda njegov vodni rezervoar je dobil lukajo in voda, ki je tekla iz njega, je v obliki kroglice prosto plavala po kabini. Te kapljice je Cooper lovil z robčkom in sesal mokri robček. Ko je prispel na palubo letalonosilke »Kearsarge«, je Cooper najprej izpil sedem litrov tekočine, ker je bil »popolnoma izsušen.« Na vprašanje, ali je mogoče v vesolju spat, je Cooper izjavil, da je to vprašanje rešeno. On sam je eno uro tako trdno spal, da se ob prebuditvi prvi hip sploh ni zavedel, kje je. Skupno je spal kakih šest ur. Več pa ni hotel spati, ker so njegove noke v breztežnem stanju plavale po kabini in je obstajala nevarnost, da bi nehoti sprožil kakšen instrument.

STOCKHOLM: vožnja po desni

Svedski parlament razpravlja te dni o zakonskem načrtu, po katerem naj bi se, začeni z letom 1967, cestni promet odvijal po desni strani. Kot računa Goesta Skoglund, švedski minister za promet, bodo stroški za realizacijo tega načrta znašali okrog 65 milijard dinarjev. L. 1955 so na splošnem ljudskem glasovanju zavrgli tedaj prvič predloženi načrt o preusmeritvi cestnega prometa. Svedska in Anglija sta trenutno edini državi na svetu s prometom po levi strani.

Čebula v avtobusu

— Ali čutite vonj po čebuli? — je vprašal neki sopotnik novinarja Franca Altamuro. Novinar je globoko vdihnil in dejal: — Zdi se mi, Gianni, da nekaj vonjam. Le od kod čebula v avtobusu? — Tudi jaz tega ne razumem. Halo, sprevednik! — Prosim, gospod? — Od kod ta vonj po čebuli v avtobusu? — Res! — je pričel konduker volhlati po zraku. — Čebula! Zdi se, da smo se peljali mimo kakšne menze... — In iz menze je prodrl vonj po čebuli v zaprt avtobus... — je dejal posmehljivo novinar. — Zdaj vonjam bolj kot prej, — je dejal Gianni. — To je treba ugotoviti, vonj je vendar prehud... — je vztrajal novinar. — Kaj pa hočete? Naj mar grem od potnika do potnika in pogledam kateremu kuha čebula iz torbe? — se je razjezil sprevednik. — Naši predpisi tega ne dovoljujejo! — Dobro, ugotovili bomo, ko prispemo v Orvietto. Tam bo večina potnikov izstopila. Če bo tedaj še dišalo po čebuli, bomo krivca prav lahko ugotovili, — je predlagal novinar. Kmalu je avtobus prispel v Orvietto in v njem so ostali samo sprevednik in novinar s svojim spremljevalcem. Toda vonj po čebuli se je vedno bolj širil po avtobusu. Tedaj se je sprevednik udaril po čelu in vzkliznil: — Zdaj mi je jasno! Vonj prihaja iz šoferjeve kabine... Vsi trije so stopili v prednji del avtobusa in odprli vrata šoferjeve kabine. — Kaj počneš, Silvio? — je vprašal sprevednik šoferja. — Kaj počnem? Pripravilam si kosilo! — Kar med vožnjo? To je vendar v nasprotju s predpisi! — se je zgrozil sprevednik. — Kakšni predpisi! — ga je zavrnil šofer. — Dobro sem jih proučil. V njih nikjer ne piše, da se ne sme pripravljati kosilo v avtobusu. To ni prepovedano niti potnikom, kaj šele meni — vozniku! — Kaj pa cvrete s čebulo? — je vprašal Altamuro. — Jetrca. — Oh, to je moja najljubša jed! — No, vidiš, Beppo! — je dejal šofer sprevedniku. — Znani novinar Altamuro in jaz imava enak okus! — Ali so svinjska? — Da, izvolite, poskusite! — Ustavi avtobus za prvim ovinkom pri Mellovi krčmi; grem po čiantil! — se je ponudil sprevednik. Pri omenjeni krčmi je čakalo mnogo potnikov, toda sprevednik je izobesil napis: »Peljemo v garažo.« in vzkliznil: »Čakajte na naslednji avtobus; ta pelje naravnost v garažo!« V tem trenutku je pridiral oznojen vozačkar in se povzpel na avtobus. — Kam rinete, človek božji? — ga je vprašal Gianni. — Posušite ga, to je kontrolor! — je zaklical Beppo in stekel v krčmo. — Zdi se, da vendar nistem zamudil, — je vzdihnil z olajšanim kontrolor. — Dirjam za vami že iz Orvietta. Zaspal sem in skoraj bi mi usla jetrca. Obrnil se je in v potniški glavo skozi okence: — Potrpite malo, gospoda! — je zaklical potnikom, ki so čakali. — Prihodnji avtobus pride čez štiri ure. Ta mora nujno v garažo... Knez Miloš Obrenović je leta 1830 sestavil skupščino iz samih neukih in od njega odvisnih kmetov in uganjal tako imenovano »demokracijo«. Pred tako skupščino se je seveda lahko hvallil, saj so mu vsi vdano prikimali. Le eden od poslancev je vedno molčal. Ko je Miloš to opazil, ga je pozval, naj pove, kar misli. Poslanec se ni nič izmikal: »Blagor tebi, gospodar, ker se ti nihče ne upa v obraz povedati, da lažeš.«

Mlad pesnik je postal književnik

Mlad pesnik je postal književnik Lazi Kostiću svoje pesmi v oceno in ga obenem prosil, naj bi bila njegova kritika čim krajša. — Kostić mu je takole ustregel: »Vsaka strofa — katastrofa!« Pisatelj Stevan Sremac je bil v družbi, v kateri je nanesel pogovor tudi na davke. Nekaj časa je poslušal, nato pa se je oglašil: »Mislim, da bi bil od vseh davkov najdonosnejši davek na žensko lepoto.« »Kako to?« so ga vprašali. »Ker bi ga vsaka ženska z navdušenjem plačevala.«

Vsi lokali so že zaprti, pa sva prišla k vama...

— Vsi lokali so že zaprti, pa sva prišla k vama... — Aha, tam imaš svoj skrivni žep!

»Kaj pa stražnik na Trgu du Chatelet?« »Sivar je resnična... Tisti v nepremičljivem plašču se je brez sapa z zelo razburjenim obrazom obrnil nanj... Mahal je z rokami okrog sebe in ga prosil, naj prime nekoga, ki ga zasleduje, ampak v množici ni mogel pokazati nikogar... Stražnik je sklenil, da ga bo za vsak primer omenil v svojem poročilu.« »Pojd na Trg des Vosges, v kavarnico na vogalu Ulice des Francs-Bourgeois.« »Razumem.« »Majhen možak, ki maha z rokami, oblečen v brezbarven nepremičljiv plašč in s sivim klobukom. To je vse, kar je o njem znano. Ni drugega ni bilo moč skriti, kot da se je ustopil pred okno in opazoval množico, ki ga prihajala iz uradov, se razlivala v kavarnice, med mizami na pločnikih, v restavracije. Pariz je bil vendar vesel.«

MARIO PUCCINI:

Čebula v avtobusu

— Ali čutite vonj po čebuli? — je vprašal neki sopotnik novinarja Franca Altamuro. Novinar je globoko vdihnil in dejal: — Zdi se mi, Gianni, da nekaj vonjam. Le od kod čebula v avtobusu? — Tudi jaz tega ne razumem. Halo, sprevednik! — Prosim, gospod? — Od kod ta vonj po čebuli v avtobusu? — Res! — je pričel konduker volhlati po zraku. — Čebula! Zdi se, da smo se peljali mimo kakšne menze... — In iz menze je prodrl vonj po čebuli v zaprt avtobus... — je dejal posmehljivo novinar. — Zdaj vonjam bolj kot prej, — je dejal Gianni. — To je treba ugotoviti, vonj je vendar prehud... — je vztrajal novinar. — Kaj pa hočete? Naj mar grem od potnika do potnika in pogledam kateremu kuha čebula iz torbe? — se je razjezil sprevednik. — Naši predpisi tega ne dovoljujejo! — Dobro, ugotovili bomo, ko prispemo v Orvietto. Tam bo večina potnikov izstopila. Če bo tedaj še dišalo po čebuli, bomo krivca prav lahko ugotovili, — je predlagal novinar. Kmalu je avtobus prispel v Orvietto in v njem so ostali samo sprevednik in novinar s svojim spremljevalcem. Toda vonj po čebuli se je vedno bolj širil po avtobusu. Tedaj se je sprevednik udaril po čelu in vzkliznil: — Zdaj mi je jasno! Vonj prihaja iz šoferjeve kabine... Vsi trije so stopili v prednji del avtobusa in odprli vrata šoferjeve kabine. — Kaj počneš, Silvio? — je vprašal sprevednik šoferja. — Kaj počnem? Pripravilam si kosilo! — Kar med vožnjo? To je vendar v nasprotju s predpisi! — se je zgrozil sprevednik. — Kakšni predpisi! — ga je zavrnil šofer. — Dobro sem jih proučil. V njih nikjer ne piše, da se ne sme pripravljati kosilo v avtobusu. To ni prepovedano niti potnikom, kaj šele meni — vozniku! — Kaj pa cvrete s čebulo? — je vprašal Altamuro. — Jetrca. — Oh, to je moja najljubša jed! — No, vidiš, Beppo! — je dejal šofer sprevedniku. — Znani novinar Altamuro in jaz imava enak okus! — Ali so svinjska? — Da, izvolite, poskusite! — Ustavi avtobus za prvim ovinkom pri Mellovi krčmi; grem po čiantil! — se je ponudil sprevednik. Pri omenjeni krčmi je čakalo mnogo potnikov, toda sprevednik je izobesil napis: »Peljemo v garažo.« in vzkliznil: »Čakajte na naslednji avtobus; ta pelje naravnost v garažo!« V tem trenutku je pridiral oznojen vozačkar in se povzpel na avtobus. — Kam rinete, človek božji? — ga je vprašal Gianni. — Posušite ga, to je kontrolor! — je zaklical Beppo in stekel v krčmo. — Zdi se, da vendar nistem zamudil, — je vzdihnil z olajšanim kontrolor. — Dirjam za vami že iz Orvietta. Zaspal sem in skoraj bi mi usla jetrca. Obrnil se je in v potniški glavo skozi okence: — Potrpite malo, gospoda! — je zaklical potnikom, ki so čakali. — Prihodnji avtobus pride čez štiri ure. Ta mora nujno v garažo... Knez Miloš Obrenović je leta 1830 sestavil skupščino iz samih neukih in od njega odvisnih kmetov in uganjal tako imenovano »demokracijo«. Pred tako skupščino se je seveda lahko hvallil, saj so mu vsi vdano prikimali. Le eden od poslancev je vedno molčal. Ko je Miloš to opazil, ga je pozval, naj pove, kar misli. Poslanec se ni nič izmikal: »Blagor tebi, gospodar, ker se ti nihče ne upa v obraz povedati, da lažeš.«

Mlad pesnik je postal književnik Lazi Kostiću svoje pesmi v oceno in ga obenem prosil, naj bi bila njegova kritika čim krajša. — Kostić mu je takole ustregel: »Vsaka strofa — katastrofa!« Pisatelj Stevan Sremac je bil v družbi, v kateri je nanesel pogovor tudi na davke. Nekaj časa je poslušal, nato pa se je oglašil: »Mislim, da bi bil od vseh davkov najdonosnejši davek na žensko lepoto.« »Kako to?« so ga vprašali. »Ker bi ga vsaka ženska z navdušenjem plačevala.«

Vsi lokali so že zaprti, pa sva prišla k vama... — Aha, tam imaš svoj skrivni žep!

„Občina ima značilne naravne kvalitete,

te pa moramo očuvati,« je prejšnji teden v razgovoru povedal kandidat za gospodarski zbor republiške skupščine iz Brežic inž. Franc Filipčič.

Rojen je 27. avgusta 1930. v Bojsnem, gimnazijo je končal v Brežicah, nato pa se je odločil za študij arhitekture na ljubljanski univerzi, kjer je diplomiral. V Brežicah, kjer biva, ga zdaj poznajo kot odličnega arhitekta pri Projektiivnem biroju, predvsem pa kot zavestnega družbenega in političnega delavca, ki je z vsem srcem za napredek in čim večje uspehe na vseh področjih. Vendar sam o tej dejavnosti bolj nerad govori. Sploh je tovariš Filipčič bolj molčeč. Na to so me opozorili tudi pred srečanjem z njim.

Sestala sva se v brežiški restavraciji stanovanjske skupnosti, ki so jo uredili po načrtih tov. Filipčiča.

»Imate zelo tenak čut za estetsko doslednost,« sem pripomnil.

»Menim, da bi morali z občutkom in disciplino reševati vse probleme. Le tedaj bi lahko od dela pričakovali tudi dober gospodarski učinek,« je z izkušnostjo strokovnjaka povedal tovariš Filipčič.

»Kateri problemi bodo po vašem mnenju zahtevali re-

ševanje v okviru republiške skupščine?»

»Izrazitega primera, ki bi ga morala reševati le ta skupščina, ne vem povedati. Problemi so, niso pa nekaj zase. Potrebno pa je, da vprašanje nadaljnega razvoja naselij, turizma in panog, ki se v republiki neločeno povezujejo, rešujemo skladno, se pravi v republiškem merilu.»

»Ima občina kakšne izrazite posebnosti?»

Inž. Franc Filipčič

»Kot vsaka občina ima tudi naša mnoge specifičnosti. Na primer ima značilne naravne kvalitete, česar pa z nedoslednostjo in nestrokovnjaškimi prijemi ne bi smeli

pokvariti. Splošna težnja je, naj bi občina, medtem ko se izgrajuje, ohranila tradicijo esletskega in smotrnega urejevanja svoje zunanje podobe.»

»Kateremu vprašanju bi dali prednost?»

»Turizmu. Vprašanje je zlasti v zadnjem času zelo aktualno. Imamo dovolj dobre pogoje za maksimalni razvoj vseh turističnih zmogljivosti, le discipline in strokovnosti je treba pri urejevanju teh zadev. Akcija tudi ne sme biti kampanjska, o čemer so nas prepričali že mnogi domači in tuji primeri. S tem pa se tudi izpodbija nekdanji pojem o turizmu; včasih smo probleme turizma videli le v slabih cestah in neurejenih gostinskih zmogljivostih.»

»Kaj pa ostali problemi?»

»Zelo važno je posvetiti pozornost manjšim, navidezno skoraj nepomembnim vprašanjem, kot so razna komunalna dela in podobno, ki so pa za nadaljnji razvoj gospodarstva in boljšega počutja občanov neobhodna.»

»V naši občini sta predvsem dve glavni panogi: kmetijstvo in industrija. Za razvoj katere bi se prej ogreli?»

»Obe sta enako potrebni in jih bo potrebno razvijati do njihovih maksimalnih možnosti. Prav tako se mi zdi, da bo treba kot dopolnilo industrije krepiti proizvodno obrt.»

»Kakšna pa naj bo vloga samih gospodarskih organizacij?»

»Sem pristaš tistih, ki pravijo, da je nujno sodelovanje med gospodarskimi organizacijami ne glede na stroko oziroma mnogo. Da bi bila vloga večja in sodelovanje uspešnejše, bo treba ustrezno ekonomsko izobraziti vse

proizvajalce, mlajše sposobne kadre pa maksimalno vključiti v reševanje splošnih gospodarskih problemov.»

»Se eno vprašanje, tovariš Filipčič: ali nameravate še dolgo ostati v Brežicah?»

»Odvizno je, kako bo s podjetjem, kjer sem zaposlen. Če bo dolgo živelo, pač ne bom premišljeval o preselitvi. Za zdaj dobro kaže.»

I. Z.

BIZELJSKI GRAD

Prva seja občinske skupščine

V ponedeljek zjutraj je bila v Brežicah prva seja nove občinske skupščine. Na ločenih sejah sta oba zbora volila verifikacijski komisiji, pregledali so potrdila o izvolitvi, novi odborniki pa so podali svečane izjave. Na seji zbora delovnih skupnosti je bilo od 31 odbornikov navzočih 29, v občinskem zboru pa od 31 odbornikov 30. V občinskem zboru bo vodil seje Franc Mohor, kmetijski tehnik iz KZ Brežice, v zboru delovnih skupnosti pa Franc Kolenc, sekretar KGP Brežice.

Milan Sepetavc, predsednik občinske skupščine

Na skupni seji obeh zborov so odborniki nato izvolili za predsednika občinske skupščine Milana Sepetavca, za podpredsednika pa Franca Bukovinskega. Po krajšem odmoru je skupščina nadaljevala delo. Preden so izvolili poslance in odbornike v okrajno skupščino, so prvo zasedanje občinske skupščine pozdravili pionirji II. osnovne šole v Brežicah in taborniki partizanskega oddela Matija Gubec. Za odbornike okrajne skupščine v Celju so izvolili 6 predstavnikov; ti so: Milan Sepetavc, Franc Bukovsky, Mira Skočaj, Franc Kolenc, Janko Čater in Ludvik Hren. Kandidature za poslance republiške in zvezne skupščine, ki so jih sprejeli na zborih volivcev in delovnih ljudi v občini, so bile potrjene tudi v občinski skupščini. Vsi predlagani kandidati so bili izvoljeni za poslance.

Skupščina je nato razpravljala in sklepala o poroštevni izjavi brežiške Tovarne pohištva. O tem vprašanju je razpravljalo 5 odbornikov, med njimi tudi ena tovarišica. Pohvalno je, da so odborniki takoj začeli aktivno delati v novi občinski skupščini. Načeli so tudi več drugih vprašanj, ki bodo prišla na vrsto na prihodnji seji. Pomenili so se o neposrednih nalogah v zvezi z volitvami, ki bodo v nedeljo 16. junija. Sklenili so tudi, naj jim uprava ljudskega odbora pripravi do prihodnje seje gradivo, iz katerega bodo novi odborniki lahko spoznali gospodarski položaj občine in celotno ostalo problematiko. Podrobneje se bodo še pomenili o nalogah, pravicah in dolžnostih, ki jih daje nova ustava odbornikom in poslancem.

IVAN ŽIVIČ

Delamo, vendar premalo

Pred kratkim je bila na brežiški gimnaziji mladinska konferenca. V letošnjem letu je mladina veliko naredila, vendar vseh obveznosti ni izpol-

nila. Za boljše delo predstavlja največjo oviro pomanjkanje prostora in pa to, ker se mnogi dijaki vozijo v šolo.

Največ uspehov je dosegla mladinska organizacija na področju ideološkega izobraževanja. Mladinske ure so bile dobro obiskane in so lepo uspeli, treba pa bi bilo še marsikaj storiti, da bi dosegli višjo raven. V bodoče naj bi mladinske ure dosegle še večji razmah, vodil pa jih bo poseben odbor.

O šolskem uspehu in o problemih dijaškega samoupravljanja je govoril predsednik šolske skupnosti Borut Peček. Zalostno je to, da je letos šolski uspeh slabši, namesto da bi bil boljši.

Splošen zaključek konferenice je ta, da je treba še bolj prijeti za delo, ker naloge, ki smo si jih zadali za prihodnje leto, niso lahke.

J. K.

V brežiški občini so bili izvoljeni v občinsko skupščino

Volivci brežiške komune so na nedavnih volitvah izvolili v občinski zbor in zbor delovnih skupnosti naslednje tovarišice in tovariše:

OBČINSKI ZBOR: Rezika Filipčič, Zlata Butara, Blanka Volčansek, Jože Sepe, Franc Dvoršek, Karel Florjanič, Ivan Deržančič, Stanko Rožman, Ivan Kastner, Franc Kos, Franc Kranjc, Franc Verševšek, Ivan Cizeli, Franc Petanič, Vinko Merslavic, Franc Cvetkovič, Jože Jurkas, Stanko Vebler, Roman Verševšek, Ivan Sekoranj, Milan Sepetavc, Zmaga Znidarič, Viktor Račič, Vinko Lopatič, Franc Prah, Franc Mohor, Ivan Prah, Jože Gramc.

Martin Prah, Franc Vinetič in Franc Bukovinsky.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: Anton Harapin, Alojz Godec, Franc Trklješ, Franc Prah, Avgust Bahč, Dea Hervatin, inž. Vlado Kovačič, Janko Čater, Maks Žižek, Ludvik Hren, Niko Perkman, Ljubo Steger, Franc Kolenc, Stane Rebernik, Mira Skočaj, Mirko Zabka, Jože Bizjak, Franc Marinček, Martin Lubšina, Karel Erhan, Ferdo Sepetavc, Andrej Per, Anton Blažič, Tončka Lončarič, Marija Zgalin, Marija Geč, Jožica Recer, Albina Bajc, Rezika Suša, Krešo Tomlin in Ivan Matič.

Načrti brežiške ZPM

30. maja je bila v sejni sobi Doma družbenih organizacij v Brežicah skupščina Zveze prijateljev mladine za občino Brežice, katere se je udeležilo 34 delegatov, zastopnik Republiške zveze prijateljev mladine tov. Plavinec, podpredsednica Okrajne zveze prijateljev

družine. Med drugim je bilo tudi ugotovljeno, da bi morala ZPM aktivneje sodelovati v razpravi o statusu OBLO in medsebojnem sodelovanju z zvezo prijateljev mladine. Za pozitivno delo DMP je bil sprejet sklep, da se ZPM občine Brežice vključuje v tekmovanje, ki ga je razpisala občina Ljubljana-Siška. Na skupščini so izvolili novo 19-člansko vodstvo in delegate za republiško in okrajno skupščino.

Ploden razgovor s tov. Sergejem Kraigerjem

1. junija je imel tov. Sergej KRAIGER razgovor s predstavniki nekaterih gospodarskih organizacij občine Brežice. Na tem razgovoru se je seznanil s problemi in uspehi delovnih organizacij brežiške občine. Razgovor je trajal skoraj tri ure.

O problematiki v občini je uvodoma govoril tov. Milan SEPETAVC, predsednik LO Brežice, navzoči pa so v razpravi seznanili tov. Kraigerja s problemi in uspehi. Ugotovljamo, da je bil razgovor koristen in ploden. Marsikatera vprašanja, ki so terjala poljsnila, so razčiščena in je s tem dana osnova za boljše delo v bodoče.

Podjetja in gospodarske organizacije v kranjski občini so letos v prvem tromesečju dosegli za 12,2 odst. večjo proizvodnjo. Kemično podjetje »Exoterm« v Kranju je v tem času izpolnilo letni načrt za 57,5 odst. in doseglo svojevrsten rekord med proizvajalci.

Po volitvah v občinsko skupščino

31. maja je bila v Brežicah razširjena seja občinskega odbora SZDL. Razen članov občinskega odbora so se je udeležili predsedniki krajevnih odborov Socialistične zveze, sekretarji osnovnih organizacij ZK, članj političnega štaba in kandidati za republiško skupščino, od gostov pa kandidat za poslance zveznega zbora Sergej Kraiger, kandidat za zvezni organizacijsko-politični zbor Zvone Dragan in predsednik okrajnega odbora SZDL v Celju Andrej Marinc.

Na seji so obravnavali predvolilne akcije in volitve v občinsko skupščino ter razpravljali o nalogah v zvezi z volitvami republiških in zveznih poslancev, ki bodo 16. junija.

V razpravi so omenili, da je minula predvolilna in volilna aktivnost zelo uspešna, saj skoraj ni bilo kraja, kjer se na volitve niso temeljito pripravili. Posebno temeljite so bile priprave na Bizejskem, v Jesenicah na Dol., Brežicah, Arčičah, Globokem, Kapelah, Dobovi, Pišecah, Vel. Dolini, okoli Brežic, Sromljah in na Čatežu ob Savi, kjer so aktivnosti v celoti podprli vsi krajevni činitelji. Nekoliko manj so se v pripravah izkazali krajevni organi v Krški vasi, Cerkljah in Pečicah, zlasti v okoliških vaseh teh krajev. Tudi tehnične priprave so v glavnem zadovoljivo uspeli, le sestavlja-

nje in pisanje volilnih imenikov je bilo pretežno površno in netočno, zaradi česar so občani večkrat negodovali.

Razprave se je udeležilo več diskutantov. Ugotovili so, da je bil dober uspeh plod sistematičnega dela za daljše obdobje in ne le v času volitev. To delo je pohvalil tudi tovariš Sergej Kraiger, pripomnil pa je, da je treba probleme re-

ševati sistematično in z vsestranskim posluhom. Glede volitev je S. Kraiger menil, da pomenijo potrditev ustavnih načel, našega sistema družbene ureditve ter notranje in zunanje politike.

Ob koncu so sprejeli več sklepov za nadaljnje delo, zlasti pa so se pomenili o izvedbi volitev v republiško in zvezno skupščino.

Z. I.

„En hribček bom kupil, bom trsek sadil...“

Ta pesem odmeva zlasti zvečer po bizejskih goricah, ko se vinogradniški delavec vrača domov po napornem delu v vinogradu.

Teško je delo količev, kopačev in prskačev, ki negujejo trto, od katere dobivajo potem daleč okrog slovečo kapljico »bizejskana«.

V gostinskih lokalih pivci sprašujejo po »bizejskanu«, čeprav ne poznajo krajev, kjer ga pridelujejo. Drenovec, Janežovo gorco, Podgorje, Pišce — te kraje bi si morali ogledati ljubitelji dobre kapljice in spoznati celoten potek pridelovanja vina. Takrat bi šele znali ceniti vino in vinogradnike.

Ti kraji imajo tudi turistični sloves. Turistični društvi na Bizejskem in v Pišecah sta v ta namen že veliko naredila. Na Bizejskem so na novo odprli prijeten gostinski obrat »Pri veseli Mimici«, kjer dobi popotnik vedno svež prigrizek z dobro kapljico. Tu je tudi informator za ogled zadržne kleti, vinogradov, gradu v Orešju in za kratek izlet v Titov rojstni kraj Kumrovec. Kdor hoče v Pišce, znane po nasadih marelic in breskev, gre preko Gradišča. V Pišecah lahko obišče zgodovinski grad z botaničnim vrtom, rojstno hišo jezikoslovca Maksa Pleteršnika, za arhitektonsko zanimivo župno cerkvijo pa izvor Gabrnice (Duplo), ki ima že pri izvoru toliko vode, da lahko pogauja mlinska kolesa.

Turistično društvo in lovška družina v Pišecah sta začeli urejati cesto na Pečarjev breg, od koder je lep razgled na Posavje in Obsočje do Medvednice. Tam bodo obnovili dom, kjer bodo dobili lovci in turisti domač prigrizek in pišečko vino. Za obisk teh dveh turistično zanimivih postojank so zadovoljive avtobusne zveze Brežice—Pišce dvakrat in Brežice—Bizejsko trikrat na dan.

Gostoljubnost, sočno sadje, domača kapljica in prijetno okolje so najboljše zagotovilo, da se tu turist lahko zadovolji in odpočije.

Pek

BREŽIŠKE VESTI

mladine (tov. Rezka Pirc, predsednik OBO SZDL Brežice Ivan Živič in predsednik OK ZMS Brežice Franc Volčansek.

Po izčrpnih poročilih o dejavnosti DPM in pionirskih odredov se je razvila živahna razprava, v kateri sta sodelovala tudi zastopnika republiške in okrajne ZPM in predsednik OBO SZDL Brežice. Na skupščini so bile sprejete smernice za bodoče delo, pri katerem je treba dati več poudarka delu pionirske komisije, počitniške komisije in komisije za varstvo otrok in

Alojz Ferenčak, novi predsednik Ob SS

Pred kratkim je bil v Brežicah izvoljen za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta tov. Alojz Ferenčak, visokokvalificirani mizar iz Brežic. Dosedanji predsednik Bine Mlinar je s 1. majem prevzel v Celju novo dolžnost.

SPODNJE

Jože Kežman iz Arčič je pred voličem v Arčičah brez zadrege odgovoril na vprašanje, kako sodi o volitvah in novih organih, ki jih volimo: »Nova skupščina bo morala pri svojem delu upoštevati predvsem smernice in vsebino, ki jo prinaša nova ustava. Vsi občani pa bomo morali seveda složno pomagati!«

Ze imate DOLENJSKI ZBORNIK, ki ga je izdala Dolenjska založba? Cena 1500 dinarjev. Dobite ga v vsch knjigarnah.

Dobri temelji za dobro delo

Ze precej pred osmo uro zjutraj so se v pone-deljek začeli zbirati pred sejo sobo novi odborniki občinske skupščine, nekaj minut po osmih pa se je začela prva seja. Najprej sta zboru zasedala ločeno. Sejo občinskega zbora je vodil Branko Voglar, sejo zbora delovnih skupnosti pa Joško Radej. Razen enega odbornika, ki je bil bolan, so se vsi drugi novo izvoljeni odborniki udeležili prvega zasedanja nove občinske skupščine. Komisija za verifikacijo je ugotovila, da so vsi odborniki veljavno izvoljeni in da skupščina lahko prične delati. Sledil je svečani trenutek, ko so vsi odborniki slovesno obljubili, da bodo naredili čimveč za

kratkem nagovoru obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bo svojo odgovorno dolžnost opravil kar najbolj prizadevno, hkrati pa je pozval člane skupščine h kolektivnemu delu, kar naj rodi čimveč uspehov.

Ze na tej seji so nato imenovali 7-člansko komisijo za volitve in imenovanja in 9-člansko komisijo za izdelavo občinskega statuta. Skupščina je nato določila tudi devet odbornikov, ki bodo na območju občine opravljali poroče, sledile so volitve v okrajno, republiško in zvezno skupščino. S tajnim glasovanjem so odborniki izvolili za člane okrajne skupščine v Celju 7 odbornikov; to so Ljube Babič, inž. Franc Dragan, inž. Tone Koželj, Marija Petan, Marjan Stajnar, Maks Unetič in Janez Zarn. Za poslance republiške in zvezne skupščine so bili predlagani tovariši in tovarišice, o katerih so že razpravljali zbori občanov. Tudi te volitve so bile tajne; vsi kandidati za poslance so bili izvoljeni z večino glasov. Na seji so bili navzoči tudi kandidati za republiško in zvezno skupščino; manjkala sta le dr. Jože Brillej, ki je v Kairu, in Sergej Kraigher, ki je bil službeno zadržan.

Prva seja nove skupščine je potekala v delovnem in hkrati slavnostnem vzdušju. Zaključili so jo ob 11. uri.

Čas počitnic v Evropi

Najkrajši letni odmor, ki ga imajo zagotovljenega delavci v evropskih državah, je naslednji: Švedska, Norveška, Finska in Danska 18 dni; Zah. Nemčija 15, Vel. Britanija 14, Avstrija, Belgija in Nizozemska 12, Italija 10, Španija 7, Švica 6 dni. V ZDA in v SZ je najkrajši čas po zakonu zagotovljenih počitnic 13 oz. 12 dni.

Plan izvoza je precej večji kot lani

Letošnji izvozni plan je po količini za 67 odst., po vrednosti pa za 39 odst. večji od lanskega. Glavna izvoznika sta Tovarna celuloze in papirja ter Tovarna čokolade. V letu 1963 bo Tovarna celuloze in papirja izvozila 15 tisoč 400 ton svojih izdelkov, v prvem četrtletju pa je izvozila le slabih 12 odst. te količine. Precej vzrokov je treba iskati v nezadostni oskrbi s surovinami. Tovarna čokolade bo po predvidevanjih plana izvozila 20 ton čokoladnih izdelkov, vendar v I. četrtletju s izvozom še ni pričela. Poleg naštetega je kmetijstvo družbenega sektorja v prvem četrtletju prodalo v tujino 100 glav splatane goveje živine.

Uresničitev izvoza v prvem četrtletju ni najboljša, zlasti se čestito števamo, da bo letošnja vrednost izdelkov, ki bodo prodani na tujih tržiščih, precej večja kot lani. — Vseki so opravičljivi zlasti v Tovarni celuloze in papirja, ki ni imela dovolj surovin. V bodoče pa bo treba vlagati kar največ napora, da bi zamujeno nadomestili.

Nekaj več o ukrepih, ki so potrebni v gospodarstvu

Proizvodnja se razvija zadovoljivo, saj je doseganje dinamike plana boljše kot v lanskem prvem četrtletju. V nekaterih kolektivih pa kljub temu nastajajo težave, katere je treba odpravljati takoj, da ne bi bilo hujših posledic. V Tovarni čokolade so problemi s prodajo izdelkov, ker je tržišče s čokoladnimi izdelki močno zasičeno. Vse za-

Več posluha za probleme na vasi

Tovariš Sergej Kraigher med političnim aktivom in volivci v Spod. Posavju

Okoli 150 članov občinskega aktiva se je v petek, 31. maja, udeležilo posveta o poteku volitev v občinsko skupščino in o pripravah na volitve republiških in zveznih poslancev v občini Videm-Krško. Poleg domačih predstavnikov so se posveta udeležili tudi tov. Sergej Kraigher, kandidat za zveznega poslance v občini Videm-Krško, tov. Zvone Dragan, sekretar okrajnega komiteja ZMS Celje in kandidat za republiškega poslance organizacijskega političnega zbora republiške skupščine, ter predsednik OO SZDL Celje inž. Andrej Marinc.

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

Predsednik ObO SZDL Videm-Krško tov. Ljube Stih je otvoril posvet ter nazival podatke o predvolilnih pripravah za minule volitve in o volilni udeležbi. Politična aktivnost se je v predvolilnem obdobju močno razživila, saj so poleg ožjega in širšega občinskega političnega štaba v pripravah pridno sodelovali tudi krajevni politični štabi in aktivisti, ki so bili za posamezna področja osebno zadolženi. Način dela, v katerem so bili posamezniki zadolženi za določena področja v občini, se je dobro obnesel. Priprave so bile obširne in dokaj temeljite. Občani so se udeležili najprej zborov volivcev, na katerih so predlagali kandidate za občinsko ter republiško in zvezno skupščino, na zborih občanov, ki so bili sklicani kmalu zatem, pa so jih aktivisti seznanili z dosežki dosežkega gospodarskega razvoja, z bodočimi nalogami, ter se z njimi pogovorili tudi o krajevni problematiki.

Razprave o predlaganih kandidatih so bile na zborih volivcev povsod temeljite, hkrati s tem pa so bili volivci podrobno seznanjeni z novim volilnim sistemom. V pripravah gradiva za zbor občanov so sodelovali tudi krajevni politični aktivisti. V

razpravi je sodelovalo 475 občanov. Pogovor se je mudi največ okoli problemov, ki se ponavljajo že 5 let. To kaže, da nismo dovolj prišluhni željam prebivalcev, zlasti v drobnih stvarih (vozovodi, elektrifikacija, vasker pot in podobno). Na zborih so precej razpravljali tudi o starovanjski izgradnji, o šolstvu in zdravstvu, o socialnem varstvu in podobnih problemih, s katerimi se prebivalci v vsakodnevnem življenju srečujejo.

V delovnih organizacijah ni bilo dvojnih zborov, ker so kolektivi že pred predvolilnimi razpravami razpravljali o zaključnih računih. Ko so razpravljali o kandidaturah, se je pokazalo, da so sindikalna vodstva in politični aktivisti kandidate dobro izbrali, saj so proizvajalci potrdili vse predloge brez izjeme. Razen tega je bilo 9 posebnih posvetov z delavci Tovarne celuloze in papirja, ki živijo na podeželju, da bi povečali njihov vpliv na vasi, ki ga ni čutili. Tudi mlavinška organizacija je sodelovala

la v predvolilnih pripravah. Sklicani so bili zbori mladih občanov v več krajih. Vsi so bili dobro obiskani, pred volitvami pa so aktivni ZMS sklicali niz sestankov tako na podeželju kot v proizvodnji.

Volilna udeležba je bila dobra in jo lahko smatramo za rezultat predvolilnih priprav. V razpravi na posvetu so govorili o neresenih problemih na podeželju, zlasti pa v krajih, kjer je bila volilna udeležba podpovprečna, prisotni poudarili, da je glavni vzrok v negotovosti, v kateri živi kmet. To velja največ za Krško polje. Živahna predvolilna dejavnost je pokazala, da smo vse preveč obiskovali delovne kolektive, pri tem pa pozabljali na vas in njene drobne probleme. Ker preostane do republiških in zveznih volitev 16. junija le zelo malo časa, ne bo mogoče sklicevati zborov. Predvolilna dejavnost naj se razvija v obliki osebnih stikov in razgovorov z volivci v manjših skupinah.

Ob koncu posveta je naj-

»Hotel za norce« na senovškem odru

Pred kratkim je DPD Svoboda s Senovega uprizorila povsem moderno komedijo. Mlada igralska skupina je z lepo igro navdušila prisotno občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano. Za uspeh zasluži posebno priznanje režiser tov. Pšeničnik. Prireditev je bila prva in verjetno tudi zadnja v letošnji sezoni. Vprašujemo se, kaj je z DPD Svoboda, da ne more pripraviti več odrskih del, saj

ima dolgoletno tradicijo. Vse kaže, da je ključ za nedejavnost v premajhnem zanimanju odgovornih ljudi pri Svobodi.

Se to veliko govorijo tisti, ki ničesar ne naredijo, toda vse, kar je bilo narejenega letos, je zasluži tistih, ki ničesar ne govorijo, ampak delajo. Senovčani upajo, da bo v prihodnji sezoni kulturna dejavnost živahnejša.

Občinska gasilska zveza v Sevnici

Na nedavni seji Občinske gasilske zveze v Sevnici so z veseljem razpravljali o sklepu ObLO Sevnica, da pridejo vsa gasilska društva pod zaščito odseka za narodno obrambo. S to odločitvijo je bil storjen velik napredek v prid razvoju gasilstva. Sklenili so tudi, da bodo zaradi pomanjkanja gasilskih častnikov in podčastnikov odprli v Krme-lju strojniški gasilski tečaj. Tam je namreč kovinska metalna industrija, ki razpolaga

s strokovnjaki, ki bodo lahko tečaj vodili.

Sprejeli so še več sklepov, med katerimi naj omenimo

SEVNIŠKI VESTNIK

samo dva: za občinsko gasilsko tekmovanje naj se po družtvih prijavi čimveč članov; poleti pa naj bi izvedli poučno ekskurzijo gasilcev v Zagreb, kjer bi si ogledali moderne gasilske naprave. S. Sk.

Strelska družina v Loki

Letos marca je bila v Loki ustanovljena strelska družina, ki ima že svoj delovni načrt. Za proslavo ob državnih praznikih bo prirejala slavnostne vaje in tekmovanja, članska in društvena tekmovanja pa bodo jeseni. Za to športno organizacijo je zlasti med mladino veliko zanimanja. Družina ima že določen prostor za streljanje z zračno puško, napravila pa je tudi že pogodbo z lastnikom nekakega zemljišča za ostro streljanje. Zdej čakajo le še na odobritev. Junija bo loška strelska družina pričela ob nedeležah z rednimi vajami.

Planinci so se sestali

31. maja je bil v Sevnici občni zbor planinskega društva »Liscas«, v katerega so vključeni planinci iz Sevnice in Vidma-Krškega. V glavnem so razpravljali o problematiki planinstva v Spodnjem Posavju in o boljši povezavi med turizmom in planinci.

Precej so govorili in premišljali o tem, kje naj bi bil sedež društva, končno pa so se sporazumeli, da ostane še naprej v Krškem. Razen tega so člani živahno razpravljali o nekaterih drugih problemih. Sprejeli so nov statut društva in izvolili nov upravni odbor, ki bo imel v prihodnje velike in odgovorne naloge.

K.

Jože Levstik (na sliki) iz Studenca je povedal, ko smo ga »ujeli« pred vhodom na volišče, takole: »Voliti je treba, to je naša dolžnost! Tudi jaz bi tako kot drugi rad videl, da bi bile volitve čimprej zaključene, zato sem prišel že takoj zjutraj!«

POSAVJE

Inž. Franc Dragan, novi predsednik občinske skupščine Videm-Krško

napredek domače občine, s tem pa bodo krepili tudi Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.

Najprej sta oba zboru zasedala na skupni seji. Inž. Tone Koželj je predlagal, naj skupščina izvoli za predsednika inž. Franca Dragana, kar so odborniki soglasno sprejeli. Tovariš Dragan je strojni inženir in je bil doslej šef vzdrževalnih obratov v Tovarni celuloze in papirja na Vidmu. Za podpredsednika skupščine je bil nato izvoljen Tone Javorič, dosedanja direktor Termoelektrarne v Brestanici. Novi predsednik skupščine tovariš Dragan je nato v

Uspehi prvega četrtletja na tehtnici

Na seji 13. aprila so odborniki ljudskega odbora občine Videm-Krško med drugim poslušali tudi poročilo o uspehih, ki so bili doseženi v prvem četrtletju letošnjega leta v gospodarskih panogah, pa tudi na ostalih področjih. Celotno gospodarstvo je ustvarilo 95 odstotkov plana družbenega bruto proizvoda za prvo četrtletje. Po posameznih gospodarskih panogah je stanje takšno: industrija 99 odst., kmetijstvo 94 odst., promet 89 odst. 83 odst.; vse gospodarske panogine 91 odst., trgovina 87 odst., obrt 87 odst.; vse gospodarske panoge pa so skupaj ustvarile družbeni bruto proizvod v vrednosti 3 milijard 532 milijonov ali za približno 190 milijonov manj, kot je predvideval plan. Narodni dohodek je v gospodarstvu dosežen z 90 odst. V primerjavi s lanskim letom je vrednost proizvodnje porasla za 6 odst., narodni dohodek pa za 4 odst. Izplačani osebni dohodki (92 odst.) in za poslenost (97 odst.) so v pravnem odnosu z doseženo realizacijo v proizvodnji.

V industriji so vsa podjetja razen Tovarne celuloze in papirja dinamični plan prvega četrtletja dosegla in preseгла. V tovarni papirja so zaradi pomanjkanja surovin, zlasti celuloznega lesa iglavcev, dinamični plan prvega četrtletja ustvarili z 98 odst. Če se bežno do takratne še ostalih panog, bomo ugotovili: v »Kovinarske« proizvodnje iz meseca v mesec zelo naha, največ zaradi premajhnih proizvodnih prostorov, kmetijstvo je sezonskega značaja, zato je uresničitev ocenjena je približno; v prometu je na nizek odstotek vplivalo slabo vreme, gradbeništvo pa je prizadela dolga in huda zima. Trgovina v prvem četrtletju navadno ne doseže posebnega prometa, vendar 87-odstotna uresničitev plana ni zadovoljiva. Gostinstvo je ustvarilo 91 odst. plana, v bodoče, zlasti pa

MIRNA PRAZNUJE

Danes poteka važna zgodovinska obletnica Mirne in okoliških krajev, ki so med NOB prispevali znaten delež k osvoboditvi. V spomin na pomembne dogodke iz tega časa praznuje Mirna vsako leto svoj praznik.

Letošnji krajevni praznik Mirne sovpada s časom, ko ob volitvah v organe ljudske oblasti beležimo pomemben napredek družbenega življenja na vseh področjih. Če bi primerjali Mirno izpred dvajsetih let z današnjo industrijsko Mirno, bi morali priznati, da je napredek neizmeren.

Da bi bilo praznovanje čim lepše in na ravni, dostojni mirenske preteklosti, so si krajevne organizacije skupaj s krajevnim odborom slavnost tako zamislile:

- sam praznik naj bi naznanili kresovi, ki so jih kurili sinoči;

- danes ob 4. uri zjutraj je bila budnica;

- ob 13. uri je na sporedu svečana seja krajevnega odbora in KO ZB;

- ob 14.15 bo svečanost pri grobnici na pokopališču v Rojah;

- ob 15. uri pa je množično zborovanje s partizanskim srečanjem preživelih borcev in aktivistov NOB pred domom TVD Partizan na Mirni, kjer bo še vmesni kulturni program z godbo.

Letošnji krajevni praznik Mirne je bil zelo lepo zamišljen, prizadevanje, da bi ga čim uspešneje izvedli, pa vsestransko podprto. Izkazala so se zlasti domača podjetja, ki so v ta namen prispevala znatna sredstva.

Nedvomno bo mirensko praznovanje ostalo še dolgo v spominu vseh udeležencev današnjega slavlja, zlasti pa še skupini okrog 50 ostarelih ljudi, domačinov partizanskih zavetišč, iz raznih okoliških krajev, ki so bili danes pogoščeni.

Pionirji osnovne šole Trebelno z narodnim herojem tovarišem Čobanom pred muzejem NOB v Ljubljani

Tovariš Čoban med mladino s Trebelnega

V počastitev rojstnega dne maršala Tita smo imeli tudi na Trebelnem slovesnosti. Posebno nas je razveselil obisk narodnega heroja Franca Kreseta-Cobana, po katerem se imenuje tudi naša šola. Tovariš Čoban je že naš stari znanec, saj je bil med nami tudi

na proslavi krajevnega praznika; ko pa smo šli v Ljubljano na ekskurzijo, nam je razkazal muzej NOB in se z nami fotografiral.

25. maja smo ga pričakali s cvetjem, nato pa smo odšli skupaj na griček nad vasjo, kjer nam je pripovedoval svoje spomine iz partizanov. Tovariš Ribič pa nam je pravil, kako sta se s tov. Čobanom zdravila v bolnišnici na Rogu.

Gost nam je prinesel tudi dragoceno darilo: 6 albumov narodnih herojev in več sten-

skih slik, ki predstavljajo gubčevce na pohodih.

Preživeli smo lep dan in si želimo, da bi nas tov. Čoban še obiskal.

Jožica Eržen,
8. raz. osnovne šole
Trebelno

ZREDČENE ŽITARICE

Minula neugodna zima je precej prizadela posejane kmetijske površine. V trebanjski občini so se posevki občutno zredčili. Najhuje so prizadete njive, ki niso dobile ustrezne količine umetnega gnojila za spomladansko dognojevanje. Takih pa je več, saj so prve pošiljke umetnega gnojila (nitromonkala) prispele šele pred nedavnim.

Za lastne potrebe in za potrebe pogodbenikov ter zasebnih kmetijskih pridelovalcev je kmetijska zadruga v Trebnjem v letu 1936 naročila 2.230 ton umetnih gnojil. Znanе razmere glede teh v jugoslovanskem merilu so tudi v trebanjski občini vplivale na neredno in nezadostno dobavo naročenih količin in vrst gnojil. Vprašanje še zdaj ni rešeno. Kmetijska zadruga je kmetom naročila, naj odpeljejo gnojila takrat, kadar pridejo, ker lahko sama vskladišče največ 1000 ton gnojil.

Največ krompirja spomladi

Tudi v trebanjski občini so letošnjo pomlad prišle na dan precejšnje zaloge krompirja. Kmetijska zadruga v Trebnjem je do konca aprila odkupila nad 200 vagonov krompirja. Največje zaloge je imelo področje Velikega Gabra. Po približnih ocenah pa imajo kmetje na zalogi še 10 do 15 ton krompirja. Glavni odkup je končan.

Akcijo za odkup krompirja je kmetijska zadruga začela že v jesenskih mesecih. Ker se je kmetom zdela odkupna cena 20 din premajhna, se niso odzvali v zadovoljivem številu. Prve večje količine so začele prihajati šele v oktobru, ko je odkupna cena porasla za 7 dinarjev. Glavne zaloge pa so pri kmetih ostale čez zimo, ker so pričakovali, da

se bodo do spomladi cene uredile, oziroma da bodo še višje. Prva spomladanska cena 25 dinarjev za kilogram se ni bila dovolj vabljiva, v kratkem se je povečala na 30 dinarjev. Tedaj se je »odprlo«, vendar pa se je ustrezno k temu spremenila tudi odkupna cena. V aprilu je cena spet zadržala na 20 dinarjev. Ker se je spomladi začel obračunavati tudi 20-odstotni kalo pri krompirju, je imel vsak prodajalec dejansko 9 dinarjev čiste izgube pri kilogramu. To je vsekakor dober pouk za prihodnje.

V letu 1963 se je kmetijska zadruga hotela izogniti poskovanju cen tako, da bi z zasebnimi kmetovalci sklenila čvrste kooperacijske pogodbe. Uspeh pa je bil le delen, ker so v pogodbeno proizvodnjo zajeli le 43 ha semenskega krompirja.

Reaktor za IPLAS

Pred kratkim je podjetje »Kemo-oprema« v Trebnjem začelo izdelovati 7.000-litrski reaktor za koprsko podjetje »IPLAS«. To je prvi večji reaktor, ki jih izdelujejo v Trebnjem za potrebe kemične industrije.

TREBANJSKE NOVICE

»MIRNA« ČAKA NA KREDITE

Pogovori o rekonstrukciji tovarne šivalnih strojev »Mirna« so že zdavnaj končani, z deli pa vendarle ne morejo pričeti, ker Splošna gospodarska banka v Ljubljani še ni odobrila kreditov za rekonstrukcijo. Vendar pa zaradi tega proizvodnja v sedanjih pogojih bistveno ne trpi. V podjetju se te dni pripravljajo na izdelavo vzorcev za lesene dele, ki jih nameravajo izvažati v Švico.

Teško jim je ustreči

Prosvetno društvo v Sentrupertu je lani s pomočjo zadruge kupilo ozkotračni kinoprojektor. Sprva je dobivalo poučne, domače in morda res manj kvalitetne filme pri podjetju »Sava« v Ljubljani. Ljudje so negodovali, češ da si želijo boljših filmov, in niso hodili k predstavam.

Letos je imelo PD na programu že dokaj res dobrih filmov, kot so: Nikoli v nedeljo, Velike družine, Bele noči itd., pa je dvorana kljub temu skoro prazna. Nekateri

Z VLAKOM NA ZBOROVANJE V LJUBLJANO!

Jutri, ob 17. uri popoldne, bo na Trgu revolucije v Ljubljani veliko predvolilno zborovanje, na katerem bo govoril podpredsednik ZIS in kandidat za zvezno skupščino volilne enote Ljubljana tovariš Edvard Kardelj. S tem bo končana predvolilna akcija v zveznem merilu.

Tega zborovanja naj bi se udeležili tudi prebivalci naše občine in se s svojim obiskom tovarišu Kardelju oddolžili za njegovo požrivalno delo pri izdelavi ustavnega gradiva. Da bi se zborovanja v Ljubljani udeležilo čimveč občanov, bo iz Mokronoga peljal redni vlak s povečano kompozicijo, le da bo odhod namesto ob 12.42 šele ob 13.13. V Trebnjem se bo pripojil rednemu vlaku, ki vozi na prog Novo mesto—Ljubljana. Vlak se bo iz Ljubljane vračal ob 21. uri zvečer, odkoder bo v Trebnje prispel ob 22.40, tako da bodo udeleženci zborovanja iz mokronoškega predela lahko še ujeli zadnji vlak proti Sevnici.

Ker bo zborovanje izrednega pomena, vabimo vse občane, da ne zamudijo. Hkrati jih obveščamo, da si bodo med bivanjem v Ljubljani lahko ogledali razne kulturne in športne prireditve ter obiskali trgovine, ki bodo jutri odprte do 21. ure.

OBCINSKI ODBOR SZDL TREBNJE

Milijon za zdravstvo v Mokronogu

Od 1. junija ima tudi Mokronog zdravnika. To je stomatologinja dr. Jelena Sedej, ki bo delala v preurejeni mokronoški zdravstveni postaji, katere oprema je veljala okrog milijon dinarjev. Znatni del sredstev so prispevali občani v obliki samopriskpevka.

D. Z.

Pet gradbišč pod firmo »GOP MIRNA«

Čeprav gradbena dejavnost v tem letu še ni dosegla vrhove, govorijo v trebanjski občini o njenem velikem razmahu. Na novo odprta gradbišča so se pojavila malone v vseh večjih (in tudi manjših) krajih, kjer rasejo objekti za potrebe industrije in stanovanja.

Tudi gradbeno opekarsko podjetje »Mirna« (»GOP Mirna«) se je s svojim planom, ki predvideva v letu 1963 okrog 60 milijonov dinarjev bruto proizvoda, uspešno vključilo v to dejavnost. Trenutno ima pet večjih gradbišč, od katerih jih je nekaj tudi v drugih občinah (n. pr. novomeški), kjer se je s svojimi kvalitetnimi deli že do zdaj uveljavilo.

Delavce »GOP Mirna« lahko srečamo te dni v Škofljanu, kjer gradijo skladišče za hmelj, v Klevevu pri adaptaciji nekega objekta v

živinski hlev, v Mokronogu, kjer bodo v kratkem predali preurejeno Majenovo hišo (v njej bodo stanovanja za delavce in uslužbence mokronoškega proizvajalnega okolišja), v Sentrupertu pri gradnji stanovanj in naposled tudi na Mirni, kjer so že opravili glavna dela pri novi restavraciji »Danes«. Pred tem so v Trebnjem nadzidali in uredili stavbo Komunalne banke in dokončali več gradbenih del na drugih manjših objektih širom po občini in izven nje.

Na vseh teh gradbiščih so v glavnem uporabljali gradbene elemente, ki jih izdeluje njihova opekarna. Opekarna bo letos proizvedla blizu 2,2 milijona zidakov in voltkov ter na ta način zadovoljila tudi svoje največje odjemalce: KPD Dob, Dolenjsko gradbeno podjetje v Grosuplju in SGP Pionir iz Novega mesta.

Je kislo vince točil...

- Pripetilo se je tiste dni, ko so v Trebnjem slavili občinski praznik.
- Viktor Grmovšek je pripravil za družabno rajanje okrog 500 litrov.
- Vsi, ki so ga poskusili, so potrdili, da takega »vina« še niso pili. Zakaj »vino«, ki ga je prikrbel Viktor Grmovšek, ni imelo nič skupnega z dobro pijačo. Namesto pristne kapljice so točili kislo, kalno rjavo tekočino. Liter te »izbrane« pijače je veljal na veselici 300 dinarjev.
- Ljudje so poskušali, Kozarček, dva, več ni šlo. Zato so se mnogi odločili za pivo, buteljno vino in druge pijače.
- Namesto, da bi bili ljudje dobre volje, jih je Grmovškovo »vino« spravilo v nerazpoloženje.

Gotovo je, da bi morali zlasti na dan občinskega praznika točiti zdravo, če že ne pristno kapljico. Druge kratki, ko je bil prireditelj takega rajanja občinski ljudski od-

bor, se podobne stvari niso dogajale. Letos ko so organizacijo poverili domačemu gasilskemu društvu (z namenom, da bi si za ooloten izkupiček te prireditve, opro-

ščene taks in drugih dajatev, prikrbeli sredstva za gasilski avtomobil), pa ni šlo več v redu. Gasilci in ostali, ki jim je zadeva ob nabavi vina malo bolj poznana, kažejo na Grmovška, češ da je pri tem samovoljno ravnal. To bo tudi držalo, saj je ta, ko se je kot član PGD ponudil, da bo sam nabavil kvalitetno vino, izrabil zaupanje prireditelja.

Dobrih štirinajst dni pred praznikom so tekli pogovori o dobavi vina iz Bele krajine. Po 135 dinarjev liter naj bi ga prodala neka zasebna proizvajalka. Kapljico je že prinesla na pokušnjo v Trebnje, kjer so jo pohvalili. Grmovšku so svetovali, naj bi vzel to vino, ker je dobro. V imenu prireditelja pa je odgovoril, da bi si s tem nakopal preveč stroškov ter da bo že sam poskrbel, da bo pijača. Toda vinske pošiljke do samega večera pred praznikom ni in ni hotelo biti. Ko je prireditelja in predstavnika ObLO že skrbelo, kaj bo s pijačo, se je najprej na veselo, kasneje pa na neprijetno presenečenje pojavilo vino iz Grmovškove kleti. Nobenega dvoma ni, da je to vino iz njegovih sodov. Na ta način je dobavitelj v imenu prireditelja z zavlačevanjem pričakovane pošiljke iz Bele krajine pridobil na času in naposled izpolnil obljubo...

Primer je vsega obsojanja vreden. Sprašujemo se: od kod pravica Viktorju Grmovšku, da si je dovolil tako potegavščino in razočaral občane, ki so se hoteli vsaj na dan svojega občinskega praznika malo povesečiti? Upamo, da bo primer v imenu PGD nastopajočega lisjaškega dobavitelja še obravnavan, predvsem pri gasilcih.

»Za občinski praznik bo že dobro...«

Poslanski kandidati med volivci

Občinski odbor SZDL in krajevni odbori Socialistične zveze v trebanjski občini organizirajo te dni javne tribune, ki se jih udeležujejo tudi kandidati za poslance v republiško skupščino tega območja. Tako so se volivci na Mirni pred kratkim že pogovarjali s kandidatom za republiški zbor s tovarišem Ludvikom Golobom, kandidat za gospodarski zbor republiške skupščine tovariš Uroš Ruprecht pa se je prejšnji teden mudil med volivci v Trebnjem. Takih tribun bo v trebanjski občini v času pred volitvami v republiške in zvezne organe oblasti še več.

Razširjajte domači pokrajinski tednik DOLENJSKI LIST!

ZA KRAJEVNI PRAZNIK MIRNE POZDRAVLJATA IN CESTITATA

Tovarna šivalnih strojev »MIRNA« na Mirni in Destilacija »DANA«, Mirna

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE Mirna na Dolenjskem

VOŠCI VSEMU PREBIVALSTVU ZA KRAJEVNI PRAZNIK — 6. JUNIJI

„Sodelujmo nesebično in uresničujmo sprejete naloge!“

V ponedeljek zjutraj so se tudi v Črnomlju zbrali na prvo zasedanje člani nove občinske skupščine; od 58 odbornikov jih je prišlo 56. Za predsednika nove skupščine so izvolili inž. Rada Dvoršaka, za podpredsednika pa Antona Dvojmoča. V komisijo za volitve in imenovanja so imenovali Leopolda Bečaja, Ivanko Moljk, Antona Dvojmoča, Vero Jukič, Janka Banovca in Rada Vrlinčiča. Skupščina je imenovala tudi komisijo, ki

bo sestavila občinski statut; njen predsednik je inž. Rado Dvoršak, tajnik Martin Tomc, člani pa so Franc Pavlinič, Franc Stajdohar, Pavel Car, Janez Kramarič in Anton Dvojmoč. Na zasedanju so odborniki izvolili tudi Alojza Hutarja in Franca Koširja za člana okrajne skupščine ljubljanskega okraja, za poslance republiške skupščine pa naslednje kandidate: Viktorja Zupančiča v splošni zbor, Leopolda Kreseta v gospo-

darski zbor, Janeza Kambiča v kulturno-prosvetni zbor, Gojka Juga v socialno-zdravstveni zbor in Franca Kočevarja v politično-organizacijski zbor. V splošni zbor zvezne skupščine je bila izvoljena inž. Pepca Perovšek, v go-

Inž. Rado Dvoršak, novi predsednik občinske skupščine v Črnomlju

spodarski zbor zvezne skupščine inž. Ciril Mravlja, v kulturno-prosvetni zbor Mitja Mejak, v socialno-zdravstveni zbor Nace Nagode in v organizacijsko-politični zbor Bojan Lubej.

Ob zaključku prvega zasedanja nove skupščine se je njen predsednik inž. Rado Dvoršak zahvalil odbornikom za zaupanje in dejal, da bo morala nova skupščina nesebično delati in dosledno uresničevati sklepe in naloge, ki jih bo sprejela. Odbornike je zaprosil za aktivno sodelovanje v skupščini, ki mora zagotoviti Belj krajini vsestranski nadaljnji razvoj. JANEZ DRAGOS

Letna konferenca mladinskega aktiva črnomaljske gimnazije

Za dan mladosti je imel aktiv mladine na gimnaziji v Črnomlju letno mladinsko konferenco, ki je potrdila uspehe na kulturnem, športnem in idejno-političnem področju. Pri delu aktiva je idejno-politično delo prevladovalo. Mladina je lepo delala v klubu OZN, kjer se je seznanjala z vsemi zunanje-političnimi dogodki, vendar v manjšem številu. Druga uspešna oblika političnega dela je marksistični krožek. Škoda le, da smo predvsem poslušali predavanja in premalo o

vanja v občini. Na šoli pa je premalo posluha za šport; vsaj skromna sredstva bi morali dodeliti za to panogo dela. Tudi kulturno življenje je bilo v letošnjem letu dokaj živahno. Priredili smo dve igri, vesel večer, literarni večer, proslave ob praznikih itd.

Razprava pa je pokazala, da je bilo pri delu tudi nekaj napak. Tako dijaška skupnost na šoli ni izpolnila v celoti svojih nalog. Krivda za to je deloma na nas, deloma pa na profesorskem zboru, ki ni pokazal velikega interesa za sodelovanje v dijaško skupnostjo. Dijaška skupnost ni organ, ki bi ščitil le interese dijakov, temveč nalaga dijakom tudi določene dolžnosti.

Govorili smo tudi o odnosih med profesorskim zborom in mladinskim aktivom, ki niso bili ravno najboljši, ker nam ni uspelo najti skupne poti. V bodoče naj bi sestankom mladinskega sekretariata prisostvovali tudi člani profesorskega zbora, da bi lahko skupno reševali vse probleme, ki jih imamo. Brez dvoma bo poslej naše delo uspešnejše!

Za uspešno in pošteno delo v mladinski organizaciji so bili pohvaljeni Mirko Jelenič, Ignac Crnić, Stane Zunič, Lojze Kure, iztok Dernovšek, Anka Krotec in Janez Slapnik. S. J.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

tem razpravljali. To napako bomo skušali v prihodnje popraviti.

Na konferenci je predsednik športnega društva govoril o uspehih in težavah te organizacije. Zlastno je, da nima športno društvo nobene žoge niti enega šaha. Vseeno pa je društvo vse leto delovalo. Organiziralo je šahovski turnir gimnazije na 14 deskah, tekmovalna med aktivi, se vzljudevalo v občinske turnirje in ostala tekmo-

Proslava krajevnega praznika v Starem trgu ob Kolpi

je bila 2. junija ob 11. uri pred poslopijem krajevnega urada. Proslavo je začel domačin prof. Kobe, ki je poudaril zgodovinski 1. junij 1942, ko so slovenski in hrvaški partizani združeni napadli italijansko fašistično postojanko v Starem trgu ob Kolpi.

Na proslavi je govoril pred-

sednik občinskega odbora SZDL Franc Stajdohar. Navzoča sta bila tudi kandidat za republiškega poslanca Viktor Zupančič in predsednik ObLO Črnomelj Janez Zunič. Pri kulturnem sporedu so sodelovali mladinci 8. razreda osnovne šole Stari trg in ženski pevski zbor iz Črnomlja. S. SK.

Športno sodelovanje ribičev

Belokranjski ribiški zvezi je lani uspelo navezati boljše stike s sosednjo ribiško družino iz Karlovca. Obe družini sta se sporazumeli o nekaterih skupnih akcijah na Kolpi, v poribljevanju in tudi zatiranju krivolova. Razen tega so organizirali tudi skupno čuvajsko službo.

Ribiški družini Metlika in Ozalj sta že letos imeli dve skupni prireditvi, katerih dobiček okoli 150.000 din so vložili v sklad za skupno poribljevanje Kolpe. Tudi ribiški družini iz Črnomlja in Duge Rese sta se dogovorili za skupno športno tekmovanje na Kolpi.

Ker so velike razlike v pravih in ocenah med ribiči v Sloveniji in na Hrvaškem, je ostalo še vedno odprto vprašanje dnevnih in turističnih kart. Cena turističnih dovolilnic za sulca je na Hrvaškem 500 din, v Sloveniji pa 3.000 din. O teh razlikah in ostalem, kar moti sodelovanje družin preko republiške meje, bodo še razpravljali in skušali najti zadovoljivo rešitev.

Črnomaljski ribiči urejujejo Lahinjo, za prvomajske proslave in za dan mladosti pa so se kot vse ostale organizacije dobro izkazali.

VILKO ČRNIC

Lahinja ima veliko rib in tudi ribjih škodljivcev. V pretekli sezoni je Vojko Kvas uplenil vidro, ki je zelo škodljiva ribam, zato so bili plena veseli vsi ribiči

Še manj telečjega mesa

Tudi v Črnomlju že nekaj časa ni v prodaji telečjega mesa. Marsikatero pikro slišimo na ta račun, zato je prav, da zadevo osvetlimo.

Ne samo v naši komuni, temveč po vsej domovini primanjkuje goveje živine zaradi suše in pomanjkanja krme. Zaradi tega so tudi v naši občini storjeni ostrejši ukrepi za izvajanje uredbe o prepovedi klanja telet. Nedvomno predstavlja zakol vsakega teleta, ki je primerno za nadaljnjo rejo ali pitanje, gospodarsko škodo.

Kmetijski obrat črnomaljske zadruga ima hleve za okoli 2200 glav živine, v katera bodo prišla teleta, brez katerih ne bomo mogli mesa proizvajati.

Marsikaj bomo morali storiti, da bomo povečali število goveje živine, za nekaj časa pa se bomo morali telečjemu mesu odreči.

Gospodarska karta - kažipot kmetijstva in gozdarstva v komuni

Preden pričnemo izdelavati sedemletni perspektivni načrt za razvoj kmetijstva in gozdarstva v črnomaljski komuni, si moramo biti na jasnem, kje in kako se bo v občini razvijalo kmetijstvo in gozdarstvo. Nakazati moramo smer razvoja posameznim panogam v kmetijstvu, za to pa nam je potrebna dobro pripravljena gospodarska karta.

Gospodarske karte naj ne bi izdelali strokovnjaki zavodov, ki ne živijo v komuni, temveč kmetijski in gozdarski strokovnjaki, ki v občini že dalj časa delajo. Temeljito naj bi še proučili talne in podnebne pogoje ter končno začrtali meje med kmetijskimi in gozdnimi zemljišči. Čas je že, da končno določimo, katera zemljišča bomo pogozdovili in katera bomo spremenili v kmetijska zemljišča. Določiti moramo, katera zemljišča so najprimernejša za poljedelstvo, katera za sadjarstvo ali vinogradništvo in katera za rejo živine.

Kaj rado se zgodi, da na-

črti ali analize ostanejo le na papirju, zato je treba dati gospodarski karti zakonito osnovo. Odgovorno nalogo za izdelavo gospodarske karte naj bi prevzeli kmetijska in gozdarska sekcija Društva

inženirjev in tehnikov. Razen strokovnega znanja in izkušenj naj bi ti strokovnjaki upoštevali tudi življenjske in praktične izkušnje kmetovalcev, ki živijo na določenem področju. J. S.

Novi odborniki občinske skupščine v Črnomlju

V novi občinski zbor delovnih skupnosti in v zbor delovnih skupnosti črnomaljske komune so bili izvoljeni:

OBČINSKI ZBOR: Alojz Hutar, inž. Rado Dvoršak, Franc Kočevar, Vladka Vanovčič, Ernest Halter, Franc Laterner, Zan Skrinjar, Jože Vidmar, Jože Kočevar, Alojz Stariha, Marko Režek, Ivan Peček, Peter Dragičević, Alojz Juršak, inž. Amalija Stefančič, Franc Kunič, Jože Madronič, Alojz Balukovec, Jurij Benetič, Mihael Hudalja, Matija Hudak, Matija Brodarič, Julij Kozan, Janez Kocjan, Anton Dvojmoč, Franc Kure, Anton Pezdirc, Stanko Grahek in Stanko Vajs.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: Ivan Sorli, inž. Anton Matjašič, Janko Butala, Anton Jankovič, Franc Rožman, Slavo Adlešič, Ivan Lakner, Lovro Rems, Amalija Ban-

delj, Danilo Kobe, Leopold Bečaja, Ivanka Moljk, Franc Košir, Jelka Picelj, Stanko Arnuš, Franc Kalčević, Ivan Kapš, Ivan Grabričan, Anton Pašič, Jože Zvab, Anton Stefančič, Ivanka Zunič, Metod Plut, Edvard Gale, dr. Branko Uršič, Franc Stajdohar, Ivan Slapnik, Vera Jukič in Stefka Pahulje.

V zadnjih letih prihaja v stavek govedu v naši republiko do občutnih sprememb. Leta 1957 je bilo v Sloveniji 491.746 glav goveje živine, leta 1961 že 594.566 glav, lani pa se je stalež spet zmanjšal na 550.575 glav. Močno se je stanje izboljšalo v družbenem sektorju. V letu 1957 je imelo družbeno gospodarstvo 16.167 glav, štiri leta kasneje že 55.058, lani pa kar 56.730 glav.

PRVO ZASEDANJE NOVE SKUPŠČINE

Kot v drugih občinah je bila tudi v Metliki 3. junija dopoldne seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti, na kateri je vseh 50 članov obeh zborov podalo svečano izjavo in zaprisego. Nato je bil na skupni seji soglasno izvoljen za predsednika občinske skupščine doseda-

nji predsednik ObLO tovariš Franc Vrvišar, za podpredsednika pa upravnik kmetijske zadruga v Metliki tov. Franc Jakljevič. Odborniki so tudi izvolili komisijo občinske skupščine za volitve in imenovanja (predsednik Zvone Jerman) in komisijo za občinski statut (predsednik Jože Dular).

V nadaljevanju se je bil za odbornika v okrajno skupščino izvoljen Franc Kobe, upravnik Splošnega trgovskega podjetja v Metliki, nakar sta bili soglasno potrjeni kandidaturi kandidata za republiški zbor tov. Nika Belopavloviča in kandidata za zvezni zbor tov. Pepce Perovšek. Hkrati so bili v metliški občini izvoljeni

Za predsednika nove skupščine v Metliki je bil izvoljen Franc Vrvišar

vsi predlagani kandidati za posamezne zbere v republiški skupščini (Leopold Krese, mr. Gojko Jug, prof. Janez Kambič in Franc Kočevar) ter kandidati za zbere v zvezni skupščini (inž. Ciril Mravlja, Nace Nagode, Mitja Mejak in Bojan Lubej).

Pionirji tekmujejo za značko

Po programu prometne vzgoje na metliški osnovni šoli bodo ob zaključku šolskega leta pionirski izpiti za značko AMZJ II. stopnje. Na izpiti se pridno pripravljajo, saj bodo morali pred komisijo pokazati dokaj široko znanje iz prometne vzgoje.

Nekaj o ustnem časopisu

25. maja so novinarji ljubljanskega dnevnika organizirali v Metliki ustni časopis. Čeprav z zamudo, so se metličani dobro odzvali vabilu, pričakujoč zanimivega novinarskega večera, kot so ga svoj čas priredili novinarji Dolenjskega lista. Bilo pa je precej mrtvo in razen nekaj uspešnih točk metličanov niso zadovoljili.

Ponesrečila se jim je kronika mesta, nerazumljivo čitanje in izredno majhno število projiciranih slik (samo 5). Pa tudi vzvišeno in malone žaljivo obnašanje nekaterih novinarjev je občutljivo precej razočaralo.

Metličani si želijo kulturnega razvedrila, reči pa mora-

mo, da ta oblika tokrat ni dosegla svojega namena. Ivo Likavec

Odborniki nove občinske skupščine v Metliki

Na zadnjih volitvah so bili za odbornike nove občinske skupščine metliške komune izvoljeni:

OBČINSKI ZBOR: Franc Vrvišar, Jože Jankovič, Franc Jakljevič, Manek Fux, Anton Brodarič, Ivan Zupančič, Jože Kočevar ml., Martin Plut, Janez Simčič, Franc Slobodnik, Ivan Radoš, Anton Tomc, Stane Rozman, Jože Jakljevič, Franc Petrovič, Jože Nemanič, Peter Badovinac, Niko Belopavlovič, Janka Pečarič, Anton Klepec, Matija Filak, Anton Pezdirc, Ivan Pezdirc,

Alojz Stefančič in Matija Novak.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: Peter Vujčić, Marija Ivančič, Milka Nemančič, Andrej Smuk, Anton Muc, Zvone Jerman, Danijel Mižigoj, Anton Grašič, Slavo Gustin, Rudi Dirn ml., Martin Crnugelj, Franc Kobe, inž. Janez Gačnik, Stanko Rajer, Jože Agnič, Jože Bajuk, Stanko Bajuk, Tone Kralj, Franc Brancelj, Jože Dular, Milena Tomc, dr. Evgen Blenenfeld, Anton Urban, Anica Molek in Anton Vergot.

43 novih voznikov motornih vozil

Pred nedavnim so v metliškem obratu Novoteksa uspešno zaključili avto-moto tečaj za voznike amaterje. Izmed 45 kandidatov, ki so delali izpit, jih je 43 izpit naredilo, kar kaže, da je bil tečaj dober. Posebno je treba omeniti prizadevnost tajnika društva tov. Marčiča in tov. Jelenčiča, ki je tečaj vodil. To je bil že tretji tečaj te vrste in predstavlja lep prispevek k vzgoji in varnosti v cestnem prometu. L.

Novi športni park pri BETI

Mladinski aktiv tovarne »Beta« v Metliki je sklenil, da bo s pomočjo podjetja s prostovoljnimi delom uredil pri tovarni športni park. Tam bodo številni delavci lahko našli zdravo razvedrilo pri udeleževanju v več športnih panogah. Novi športni park je namenjen predvsem delavcem iz te tovarne, uporabljala pa ga bo lahko tudi ostala metliška mladina, ki bo mladinskemu aktivu »Beta« pomagala pri gradnji. L.

METLIŠKI TEDNIK

Velika valjarna bakra in medenine v Sevojni letos občutno povečuje proizvodnjo. Ob koncu leta bo valjarna dosegla že 28.000 ton, medtem ko je lani v istem obdobju zvaljala 24.000 ton bakra in medenine. Z rekonstrukcijo obratov bodo proizvodnjo do leta 1965 povečali za 42.000 ton.

SVEČANO IZJAVLJAM...

3. VI. se je v prostorih Zavoda za izobraževanje odraslih in proučevanje produktivnosti dela v Novem mestu sestala na prvi seji nova občinska skupščina občine Novo mesto, ki so jo prebivalci izvolili na volitvah 24. in 26. maja. Prvi del seje je bil ločen; v zboru delovnih skupnosti ga je kot najstarejša vodila odborica Milena Popovič, v občinskem zboru pa odbornik Miha Počrvina. Odborniki so izvolili verifikacijski komisiji, ki sta preverili mandate, nato pa so podali svečano izjavo ter podpisali listine o njej. Za odbornika, ki bo vodil seje zbor delovnih skupnosti, je bil izvoljen odbornik Ivan Kočevar, direktor SGP Pionir Novo mesto, za odbornika, ki bo vodil seje občinskega zbora, pa odbornik inž. Vlado Pavec. Na prvi seji sta bila odsotna v občinskem zboru dva odbornika, v zboru delovnih skupnosti, pa štiri.

Skupščina se je nato sestala na skupni seji. Odbornik Miha Počrvina je zaprosil, naj odborniki predlagajo predsednika in podpredsednika skupščine. V svojem imenu in v imenu štirih odbornikov je Jože Gosenca predlagal za predsednika nove občinske skupščine tov. Sergeja Thorževskega, za podpredsednika pa Andreja Grčo. Odborniki so predlog z glasovanjem soglasno potrdili. Vodstvo seje so nato prevzeli predsednik in podpredsednik skupščine ter oba predsednika zborov. Odborniki so izvolili komisijo za volitve in imenovanja, ki bo do prihodnje seje pripravila predloge za organe skupščine. V to komisijo so bili izvoljeni odborniki in odbornice: Gosenca kot predsednik, Nada Gostič, Jože Plavec, Jože Udovič, Avgust Avbar, Miro Thorževski in Franc Hrovat kot člani. V komisijo za statut so izvolili: Sergeja Thorževskega za predsednika ter Francija Kuharja, Andreja Grčo, Jožeta Suhadolnika, Milana Smerduja, Ivo Novšaka, Franja Šveta, Toneta Pirca, dr. Julija Sajeta, Rudija Jereba, Jožeta Suhadolnika, dr. Davorina Grosa in Avgusta Avbarja za člane. Predsednik skupščine Sergej Thorževski se je odbornikom zahvalil za zaupanje ter poudaril, da bo nova skupščina morala uresničevati

ti naloge perspektivnega programa razvoja občine in programa za leto 1963. Opozoril je na to, da naloge niso majhne, ker marsikdaj želimo več, kot zmoremo. Od delovanja vsakega odbornika, ta

ko v njegovi delovni enoti, kot v kraju, kjer živi, in v organu skupščine, v katerem je izvoljen, je odvisen uspeh. Poudaril je, da prva praktična naloga, ki jo imajo odborniki, sodelovanje

v volitvah v republiške in zvezne organe, ki bodo 16. junija, z željo, da bi bila udeležba čim večja.

Na skupni seji so odborniki nato izvolili 6 odbornikov v okrajno skupščino okraja Ljubljana. Izvoljeni so bili: Andrej Grča, Erna Muser, Ivo Novšak, Ivan Kočevar, Jože Pelko in Marjan Simič. Hkrati s tem so volili tudi poslance vseh zborov republiške in zvezne skupščine, bodo volili volivci ne-republiške skupščine, ter zveznega zbora zvezne skupščine, bodo volili volivci neposredno na volitvah 16. junija.

Po opravljenih volitvah so vodstvo prve seje občinske skupščine prevzeli od najstarejšega odbornika novi organi. Na sliki (od leve proti desni): podpredsednik skupščine Andrej Grča, odbornik inž. Vlado Pavec, ki bo vodil seje občinskega zbora, predsednik skupščine Sergej Thorževski in tajnik skupščine Franci Kuhar

Investitor postane »ISKRA«

ObLO Novo mesto je prenesel investitorske pravice pri gradnji novomeškega obrata »Iskra« na matično podjetje »Iskra« v Kranju. Prenos so opravili po sporazumu med prejšnjim in sedanjim investitorjem.

Volivci so jim izkazali zaupanje

V novomeški občini so bili na minulih volitvah izvoljeni za odbornike občinskega zbora in zbor delovnih skupnosti: OBCINSKI ZBOR: inž. Danica Belopavlovič, Jože Berdavs, Vinko Bevc, Alojz Bradač, Ivan Brumat, Stane Bukovec, Obrad Dimič, Minka Dragan, Rudi Faleskini, Martin Franke, Karel Gallič, Jože Gosenca, Nada Gostič, Andrej Grča, Franc Hraštar, inž. Anton Hrovat, Anton Jakše, Franc Kolenc, Janez Korošec, Jože Kirn, Frapje Kirn, Jože Luštek, Janez Luškar, Jože Malnarč, Franc Medle, Jože Murn, Ivo Novšak, Jože Novšak, Anton Ovišek, inž. Vlado Pavec, Zvone Perc, Miha Počrvina, Drago Rozenberger, Milan Senica, Anton Strajnar, Franc Sporar, Franjo Sveti, Sergej Thorževski, Alfred Trenc, Marija Udovič, Anton Urbančič, Jože Uršič, Leopold Virč, Janez Zalokar in Alojz Zabkar. ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: dr. Milan Adamčič, Vinko Bam-

bič, Ignac Bavdaž, Milan Blatnik, Slavka Bogovič, Silva Cvelbar, Jože Cvitkovič, Marjan Drenovec, Peter Durjava, Franc Golob, Anton Golob, Stane Gorinšek, Franc Grubar, Ciril Jarnovič, Marija Jereb, Ivan Kočevar, Matija Kren, Niko Križanec, Jože Lampret, Jože Lekše, Jože Lukšič, Tinka Modič, prof. Erna Muser, Franc Nahtigal, Joži-

ca Okroglič, Jože Pelko, inž. Jože Petrič, Jože Plavec, Ivan Plut, Anton Pirč, Lado Pirnar, Milena Popovič, Franc Požun, Marija Prah, Dušan Slana, Marjan Simič, prof. Milan Smerdu, Stane Somrak, Jože Strojnik, Tone Skerlj, Zvone Suštaršič, inž. Edo Tavčar, Jože Udovič, inž. Alojz Ušaj in Slavko Zirkelbach.

Razširjena dejavnost mladine na Otočcu

Aktiv ZMS na Otočcu je v zadnjem času pokazal veliko vnemo pri svojem delu, vendar je na zadnjem sestanku sklenil, da bo svojo aktivnost še povečal. Posebno važnost so člani podelili volitvam, saj so sodelovali pri organizaciji in krasitvi voliše. Za praznik mladosti so sklenili organizi-

rati velik taborni ogenj in prirediti kvaliteten kulturni program. Tako so dostojno proslavili praznik mladine skupno z učenci osnovne šole in člani aktivna na gradu »Otočec«. Na sestanku so tudi sklenili, da bodo pomagali pri ureditvi doma Partizana in graditvi športnega igrišča za domom. Na ta način bodo lahko uredili prostor za kulturne prireditve v domu za športna srečanja na novem igrišču. Čeprav imajo precej malo prostega časa, so sklenili, da bodo delali vsaj po nekaj ur vsak teden. Domenili so se tudi z aktivom na Otočcu in Trški gori, da bodo skupno pripravili več kulturnih in športnih prireditev. Pogovorili so se še o organizacijskih problemih in o skupnem izletu, ki ga bodo v kratkem organizirali.

Pripravili so posebno anketo, v kateri so mladinci predlagali nove oblike dela, akcije in dali smernice za boljše delo aktivna. Predstavniki SZDL Otočec tov. Kos je posebej pohvalil veliko vnemo mladine pri delu in predlagal, da bi mladinci sprejeli v svoj aktiv tudi mladino iz okoljskih vasi, ki sedaj ni ravno najboljšo organizirana. Ob koncu so člani aktivna obljubili, da bodo še posebej pomagali pri pripravah za proslavo dneva borca in okrasili spomenike padlim borcem.

To in ono iz Dol. Toplic

Ker se Toplice vedno bolj turistično razvijajo, bi bilo treba poskrbeti tudi za razvoj obrti. Odkar je pred kratkim prenehala z delom čevljarstva delavnica, nimamo domačini in turisti nikogar, ki bi nam popravil čevlje. Toplice pa bi potrebovale tudi lekarno, še kakšno gostilnico in pa sodobno urejene trgovske lokale. Letos so Topličani hkrati proslavili krajevni praznik in dan mladosti. 23. maja je bil na griču nad Toplicami mogočen kres, v prostnem domu pa je bila slav-

nosna akademija. 24. in 25. maja so bila športna tekmovanja in kolesarska dirka, 26. maja pa so bili pionirji in pionirke 7. razredov slovesno sprejeti v mladinsko organizacijo. V Toplicah je že toliko predšolske mladine, da bi jo treba resno razmišljati o vrtcu. Čudno, da se ne pripeti več nesreč, saj je prometa dovolj, otroci pa se brez nadzorstva poje po cesti. Ko bomo gradili novo šolo, bo treba istočasno misliti tudi na vrtec. Ker že več let rešujemo to vprašanje, pa doslej nismo mogli dobiti primernega prostora, je skrajni čas, da od besed preidemo k dejanjem. D. G.

Nad pol milijarde za šolstvo

ObLO v Novem mestu je odobrila finančni načrt družbenega sklada za šolstvo, ki predvideva v tem letu 544,5 milijona dohodkov in prav toliko izdatkov. Sredstva bodo namensko dodeljena šolam in drugim izobraževalnim ustanovam za finansiranje njihove osnovne dejavnosti, popravila prostorov in ostalo.

Osnovni prispevek po stopnji 8 odst.

ObLO v Novem mestu je potrdil sklep skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, da se osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje v tem letu plačuje po stopnji 8 odstotkov.

Pogled na del novomeškega Brega (Fotokrožek Kmetijske Sole na Grmu)

Novomeščanom v premislek

Ze poldrugo leto obstoji v Novem mestu Hortikulturno društvo, ki si prizadeva ustvariti čim lepši videz mesta, ga poživiti z javnimi nasadi in zelenicami ter ga tako približati ureditvi sodobnih mest. Za svoje delo skuša zainteresirati čim več ljubiteljev zelenja in cvetja pa tudi merodajne forume, ki odločajo ali soddoločajo pri urejanju našega mesta. Poleg hortikulturne vzgoje občanov, posebno še mladine, smatra društvo za svojo dolžnost, da sodeluje-tudi v konkretnih akcijah, zlasti pa, da daje sugestije in pobude za izvedbo le-teh.

Znano je, kako se naše mesto ves čas po osvoboditvi širi in naglo raste, da spreminja svojo podobo iz dneva v dan, da se ruši staro in gradi novo v skladu s potrebami in zahtevami našega časa. Mesto postaja pomembno gospodarsko, kulturno in turistično središče Dolenjske. Da bo mesto zares tako, smo se tokrat namenili opisati dva križca primera, ki bi ju bilo treba prvenstveno rešiti.

Prav gotovo je novomeški Breg vsaj od daleč svojevrstna znamenitost, sicer pa je zgodovinski ostanek nekdanjega Novega mesta. Če pa pogledamo bolj od blizu, je njegov okvir zanemarljivo skalovje in vrsta zelenjadnih gredic, ki dajejo sprehajalcu ob Krki vtis zanemarljivega predmestja in zato kaj žalostno podobo. Menimo, da bi prav ta del lahko bil najlepše in najzanimivejše sprehajališče. Opustiti je potrebno vrtničarstvo, saj s svojimi 30 ari površine predstavlja bore malo. Ob Krki bi nato razširili sedanjo stezo, vrtove pa spremenili v zelenice, zasadili z okrasnim drevjem in grmičevjem, postavili klopi in napeljali razsvetljavo. Breg bi se nam pokazal v povsem drugačni luči; otroci, mamice z vozički ter vsi delovni ljudje bi z veseljem zamenjali nemirne prometne ulice z lepo urejenim sprehajališčem ob Krki.

Podobno je z ekonomijo novomeske bolnice. Mislimo na njen zelenjavni vrt, ki se zacena skoraj tik ob stavbi internega oddelka in končuje pri mrtvašnici. Opozorimo naj tudi, da je v neposredni bližini dokaj prometna in turistično pomembna cesta. Potrebno je misliti na to, da se to zemljišče preuredi v park, namenjen bolnikom in njihovim obiskovalcem.

Vemo, da so objektivne težave, poznamo tudi vzroke, vemo, da so še nujnejši in važnejši problemi, ki jih je treba reševati, vendar smo prepričani, da z dobro voljo in z razumevanjem tudi za omenjene in podobne stvari lahko marsikaj storimo. Čas je že, da dobi Novo mesto tudi v hortikulturnih ureditvah drugačno lice.

Hortikulturno društvo želi, da bi se na osnovi tega postavka razvila širša javna razprava v Dolenjskem listu, ki bi lahko začela še marsikaj zelo pereč problem.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO V NOVEM MESTU

Mladina Birčne vasi in okolice za volitve

V pripravah na minule volitve so se vse krajevne organizacije iz vasi Birčna vas, Vel. Podljuben, Stranska vas, Gorenje in Dol. Lakovnice, Jama, Rakovnik, Renušče, Mali Podljuben, Gorenje Mraševo in Petane zelo izkazale. Po vseh navedenih vaseh je v predvolilni akciji in pri volitvah samih mnogo pomagal mladina.

Posebno pohvalo zasluži mladina iz Birčne vasi, ki je ob petih zjutraj organizirala sprevod skozi vas in se nato vrnila do voliše. Strelska

družina je streljala, na čelu kolone pa je šla z zastavo stara ženica, za njo pa harmonikaš. Na volišču sta bila dva zvočnika, ki sta ves čas prenašala zvoke korajne in pripomogla k slavnostnemu razpoloženju vaščanov.

Volišča so bila v kmečkih hišah in lepo urejena, pa tudi volilne komisije so bile dobro izbrane. Pričakujemo, da se bodo v teh vaseh pri naslednjih volitvah, 16. junija, prav tako dobro odrezali.

NOGOMET

V DOLENJSKIH TOPLICAH

19. maja je bila v Dol. Toplicah nogometna tekma med domačim nogometnim moštvom in gostvom iz Postumna. Zmagal so gostje s rezultatom 3:4.

Za Podturn so bili uspešni: Vovk 2, Nardin in Bradač po 1 gol, za Toplice pa Matešič 2 in Oreškovič N. V.

Na tiskovni konferenci v Londonu je indijski minister Krišnamachari izjavil, da je Indija, ko je zaprosila za vojaško pomoč ZDA in Veliko Britanijo, zahtevala tudi bombnike, ki bi jih uporabila proti Kitajski. Minister je pripomnil, da ne bi Indija v primeru novega kitajskega napada bombardirala kitajskih mest, pač pa da bi skušala z bombardiranjem pretrgati kitajske preskrbovalne zveze.

Če piješ, ne vozi — če voziš, ne pij alkohola!

Novomeška kronika

»Spoznavajmo gasilstvo!« je naslov pionirskemu gasilskemu tekmovanju, ki ga v nedeljo, 9. junija, ob 9. uri dopoldne organizira v DLP Občinska gasilska zveza Novo mesto. Na prireditvi bodo razen številnih tekmovalnih ekip sodelovali tudi znani pevci in orkester Dizzy Combo. Da bi bilo tekmovanje čim bolj privlačno za gledalce, so tudi za nje pripravili nagradno tekmovanje.

Ob turistični tabli, ki so jo pred nedavnim namestili pred upravnim poslopijem podjetja »Kremen« na Cesti komandanta Staneta, se radi ustavljajo domačini in turisti. Tabla, ki vabi v naše znane turistične in gostinske postojanke, je bila Novemu mestu res potrebna, zato pozdravljamo lepo zamisel Planinskega društva, ki jo je postavilo.

Kaj je s kopalščem na Loku, se sprašujejo številni Novomeščani. Veliko smo govorili in pisali o tem, naj bi ga do sezone popravili, zato so vsi tisti, ki prihajajo na Loko gledat, kako dela napredujejo, močno razočarani, ko vidijo, da del še sploh niso začeli. Če ne bo v Novem mestu kopaljšča, poletni turisti ne bo!

Novomeške trgovine so se letošnjo poletno sezono kar le-

po založile z vsakovrstnimi tkaninami v lepih vzorcih. Zenski svet ima letos doma kar dovolj izbire, zlasti v blagu, ki je po ceni dostopen širokemu krogu potrošnikov.

Vsakovrstne zgodnje zelenjave, zlasti pa solate, je bilo pretekli pohedeljek na novomeškem živilskem trgu. Cene so bile tokrat že nekoliko nižje: jajca so prodajali po 25 dinarjev, češnje po 140 din, mleko po 60 din, solato po 100 din, špinato na merice po 40 din, gobe po 400 din kg, krompir po 40 din, slive po 50 din, morske ribe po 360 din ter lepe vrtnje jagode iz Krškega po 400 din kg. Za merico gozdnih jagod so ženske zahtevale 150 dinarjev. Številni kupci z dežele so se tokrat posebno zanimali za otroško obutev iz plastične mase — sandale ter za otroško konfekcijo in ženske predpasnike.

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Rozalija Hudoklin iz Foersterjeve 11 — Andečko, Ana Hrovat z Brega 3 — Jožeta, Marija Govedič iz Kettejevega drevoreda 40 — Smiljano, Erika Lenart z Brega 18 — Marjanca. Porok in smrti ta teden v mestu ni bilo. Ponesrečili se je Bojan Mrhar, sin uslužbenca iz Padersičeve 7, ki je padel in si zlomil roke.

19. maja so tečajnice krojnega tečaja »Singer« v Novem mestu priredile uspelo razstavo svojih izdelkov. Ob tej priložnosti so izjavile, da so bile na tečaju zelo zadovoljne in da so se veliko naučile. — 4. julija se bodo pričeli enomesečni intenzivni tečaji, namenjeni zlasti dijakinjam. Interesentke se lahko vpisujejo vsak dan od 8. do 12. ure na Cesti komandanta Staneta 20 v Novem mestu. (Na sliki: udeležence prejšnjega tečaja, ki so organizirale tudi razstavo svojih izdelkov.)

Dejavnost Ljudske tehnike usmerjajmo v komuno

2. junija je bila v Novem mestu v prostorih prosvetnega doma VI. okrajna konferenca Ljudske tehnike za področje OLO Ljubljana. Konferenca je bila hkrati tudi prva po združitvi okrajev Kranj, Ljubljana in Novo mesto. Novomeška organizacija je kot gostitelj privedla v domu ljudske prosvete majhno razstavo izdelkov fotokluba in foto krožka iz Novega mesta ter razstavo nalog, ki so jih pisali učenci višjih razredov osemletke o domači industrijski podjetjih. Zlasti te naloge, ki pomenijo novo, svojstveno obliko tehnične vzgoje med šolsko mladino, so vzbudile mnogo pozornosti in pozele nemalo priznanj. Nekateze so bile že pravzaprav strokovne študije, kakršnih od mladega človeka ne bi nihče pričakoval. Prav to dokazuje, da je med mladim rodom veliko več zanimanja za tehniko, kot navadno sodimo.

Obširno poročilo je nudilo delegatom dovolj gradiva za razpravo. Zajelo je široko dejavnost organizacije Ljudske tehnike na področju od Triglava pa tja do Kolpe in našlo vrsto zanimivih številk ter problemov, s katerimi se ukvarja Ljudska tehnika. Precej prostora je v poročilu prepuščenega dejavnosti Ljudske tehnike v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger, ki so se zlasti v zadnjih letih razrasle v pomembno dejavnost, namenjeno širjenju tehnične kulture med šolsko mladino. Tekmovalni polet pionirskih odredov posameznih šol, ki se iz leta v leto spuščajo v plemečni boj za priznanje, dokazuje, da je tehnična vzgoja med šolsko mladino poglajala globoke korenine in da je med mladim rodom zelo priljubljena.

Praden začnemo poročati o glavnih mislih in smernicah za bodoče delo, ki so se izoblikovale v razpravi, naj omenimo še slovesno podelitve priznanj in odličij znanim aktivistom Ljudske tehnike. Na konferenci je bilo podeljenih nekaj nad 40 okrajnih plaket ter 12 ključevih plaket centralnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije. Okrajne plakete so prejeli zaslužni aktivisti Ljudske tehnike, ki so se izkazali v razdobju zadnjih treh let. Iz področja Dolenjske in Bele krajine so okrajne plakete prejeli: Dušan Zupanc iz Novega mesta, Ljubo Zagar iz Novega mesta, Boža Podrgajs iz Crnomelja in Bojan Kolenc iz Mirne. V posebno čast pa si brez dvoma lahko štujemo delstvo, da sta kar dve izmed dvanajstih bronastih plaket Borisa Kidriča, ostali na našem področju. Prejela sta jih, kot najvišje priznanje centralnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije, znana in neukradna tehnična aktivista Viljem Sedej in Marjan Tratar, oba iz Novega mesta.

Razprava na konferenci se je pomudila največ okoli tehnege vprašanja: kako zagotoviti rast in življenje Ljudske tehnike v komuni. Nova ustava, ki je bila sprejeta v letošnjem letu, daje še večji podatek komuni kot osnovni celici socialistične družbe. Popolnoma razumljivo je torej, da mora biti tudi v delovanju naše organizacije komuna osnovno tistišče tehnične vzgoje in tehničnih dejavnosti. O tem je podrobno razpravljal in je tem je vloga Ljudske tehnike v novih pogojih osvetlil nedavni IV. kongres Ljudske tehnike Jugoslavije v Zagrebu. Delegati so poudarjali, da je treba razvijati tehnično vzgojo mladine in odraslih v okviru občinskih odborov Ljudske tehnike, ki naj postanejo usklajevalci vseh tehničnih dejavnosti na področju komune. Prav zato je treba občinski odborom Ljudske tehnike nuditi največ pomoči in hkrati s tem razvijati in utrjevati njihovo dejavnost. Občinski odbor Ljudske tehnike mora postati usklajevalci tehničnih dejavnosti v komuni, zato je kongres osvojil predlog, naj

se Ljudska tehnika preimenuje v Zvezo za tehnično vzgojo.

Ta pomembna smernica IV. kongresa je našla odziv tudi v razpravi na okrajni konferenci Ljudske tehnike v Novem mestu, prisotni delegati pa so se zedinili v ugotovitvi, da bomo tudi v okraju Ljubljana v bodoče usmerjali delovanje Ljudske tehnike po tej poti.

Naš delegat, tov. Marjan Tratar je v razpravi na kratko povzel dosežani razvoj Ljudske tehnike na področju Dolenjske in Bele krajine. Pred leti ustanovljeni administrativni odbori Ljudske tehnike so kmalu zamrli. Zamenjali so jih novi odbori v občinskih sedežih. Tako po ustanovitvi smo jih začeli finančno in kadrovsko krepiti. Ti odbori so v svoji sredi že združevali aktiviste Ljudske tehnike s terena ter predstavnikove iz organizacij, ki so se ukvarjale z raznimi vejami tehničnih dejavnosti. Vzpo-

redno s tem so pričele rasti komisije kot nova oblika dela. Komisije so kmalu po ustanovitvi začele sklicevati skupščine, na katerih so po delegatskem sistemu volile nove občinske odbore. Okrajni odbor LT v Novem mestu je razumel pomen dela občinskih odborov, zato je letem namenil dve tretjini vseh razpoložljivih sredstev.

Prvotno mišljenje, naj bodo v občinskem odboru LT le predstavniki organizacij tehnične dejavnosti in šol, se je kmalu umaknilo stališču, naj občinski odbor LT združuje predstavnike družbenih organizacij, ki imajo v svojih vrstah mladino, v njem pa naj bodo tudi predstavniki podjetij. V Ljudsko tehniko so se nato vključile organizacije DPM, gasilci, DIT, taborniki, ZMS in kolektivi nekaterih industrijskih podjetij. K sodelovanju smo povabili tudi organizacijo Socialistične zveze in o svojem de-

lu obveščali ljudske odbore. Uspeh ni izostal, finančne težave, ki so nas prej močno pekile, pa so se močno izboljšale.

Kako naj se odvíja dejavnost občinskega vodstva Ljudske tehnike v bodoče? Na to vprašanje je dal odgovor IV. kongres LT v Zagrebu: občinsko vodstvo je vodilno usklajevalno telo, ki usmerja tehnično dejavnost v komuni. Vsebinska njegova delovanja torej ni v pripravljanih razstavah, tekmovanjih in raznih drugih akcij. Občinsko vodstvo zgolj usklajuje delovanje posameznih tehničnih organizacij, komisij in klubov. Slednji pa na področju vse komune razvijajo vsak svoje dejavnost. Na ta način bomo uresničili velik cilj: Ljudska tehnika bo postala oblika vsesplošnega tehničnega izobraževanja, mimo katere ne bodo mogle ne družbeno politične organizacije in ne oblastni organi.

Telesna kultura na najboljši poti

Nedavna letna skupščina Občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu, ki ji je prisostvovalo 56 delegatov in gostov, je ponovno poudarila pomen športnega življenja za delovnega človeka. Dosedanja in novi predsednik zveze tov. Serini je obširno poročal o dejavnosti nad 55 osnovnih organizacij, ki imajo več kot 4000 članov.

V svojem referatu je predsednik zveze dejal, da je bilo delo osnovnih organizacij v preteklem letu pestro in plodno, o čemer pričajo tudi številna tekmovanja in uspehi društev, klubov in sekcij. Ustanovljen je bil sklad za telesno kulturo pri ObLO. Čeprav so se na ta način finančna sredstva povečala za 100 odstotkov, še vedno ne zadostajo, da bi zadovoljili vse osnovne organizacije. Vsekakor je ena prvih takih organizacij tudi zveza, ki je ustanovila 6 medobčinskih in 14 občinskih strokovnih odborov, katerim načeljuje nad 60 strokovnjakov za razne športne panoge.

Predsednik Serini se je dotaknil tudi pomanjkljivosti sodniških odborov. Zvezi manjka precej sodnikov za razne panoge, zato bo morala v bodoče temu vprašanju posvetiti večjo pozornost.

Lani je bilo ustanovljenih nekaj

novih organizacij: sindikalno športno društvo »Pionirska, smučarsko društvo »Rog« in Atletski klub v Novem mestu. Vsi so že prvo leto dosegli lepe uspehe. Zveza je organizirala nekaj množičnih tekmovanj v smučanju in skokih, kjer je sodelovalo nad 200 tekmovalcev. Izvedla je množično sindikalno športno tekmovanje, kjer je sodelovalo 34 podružnic s 300 ekipami in z nad 2000 tekmovalci. Množična so bila tudi tekmovanja za razne pokale zveze in v čast občinskega praznika. Vsa ta številna tekmovanja so pokazala, da si posamezni kolektivi ali ekipe želijo tekmovati v občinskih ligah. Toda če hočemo to uresničiti, je treba naviti najrazličnejše športne rekvizite, kar je spet zvezano s finančnimi sredstvi.

Referat je slednjič poudaril, da se je delo zveze močno povečalo, da je v tem obdobju nastala potreba po marsičem, česar ni nihče predvidel, in da so nastali tudi novi problemi. Predvsem je pereče vprašanje, kako financirati številne organizacije, kako jih voditi in pripravljati za vrsto tekmovanj. V ta namen je potrebno število trenerjev, vodnikov, sodnikov itd. povečati. Vse torej kaže, da bomo potrebovali več strokovnega profesionalnega kadra, kar druge občine še nujajo.

Izbrano predsednikovo poročilo je dopolnila plodna razprava. O vprašanju objektov v mestu in na podeželju je razpravljal tov. Zivkovič. Omenil je, da je Novemu mestu nujno potreben objekt zaprtega tipa, kjer bi bila športna dejavnost vse leto. Potrebovali bi zlasti večje telovadnico in večsteno kroglišče za 16 klubov. Tako kroglišča imajo že skoraj povsod v republikah, le v Novem mestu še ne. Tov. Glonar je govoril o raznih občinskih in medobčinskih tekmovanjih, Skube o strelstvu, Škeril o šahu, Romih o vprašanju strokov-

nega kadra, tečajih in podobnem. V razpravi so diskutanti nakazali potrebo po vključevanju delavske mladine v telesnovzgojne organizacije. Sprejetih je bilo nekaj zelo važnih sklepov glede bodočega upravljanja športnih objektov, glede strokovnih kadrov, finansiranja organizacij s pomočjo skladov, posebni sklepi pa navajajo, da je treba povečati kontrolo nad gospodarjenjem v društvih.

Naloge, ki jih bo sprejel novi upravni odbor, bodo obširne in bodo zahtevale od vsakega posameznika veliko prizadevanja. Predsedstvo občinske zveze bo še nadalje vodil Alojz Serini, ki ga priatelji telesnovzgojne dejavnosti poznajo kot vestnega in priljubljenega delavca. To pa je tudi zagotovilo, da bodo naloge zveze v letu 1963 izpolnjene še z večjim uspehom. RR.

ČRNOMELJ: vse o rokometu

PARTIZAN : KOPER 6:7 (1:6)

V prvenstveni rokometni tekmi ženske republiške lige je domači Partizan Klonil pred Koprom. Črnomaljke so v prvem polčasu igralo zelo slabo in dopustile, da so gostje zaključile prvi polčas kar s rezultatom 6:1.

V drugem polčasu se je slika ra igrišču povsem spremenila in so domačinke gospodarile in dosegle rezultat 5:1, kar pa ni zadostovalo za zmago. Ekipa Kopra si je s to zmago skoraj zagotovila obstanek v ženski republiški ligi. Iz lige bo sta izpadla MTT iz Maribora in Kovinar iz Maribora.

PARTIZAN : GARNIZON 21:19

V moški prijateljski tekmi je po zelo lepi in borbeni igri zmagal

PRESENEČENJE V VELENJU

Gostoljubno novo Velenje, mesto bodočnosti ob rečici Paki in naspejle rudarjev rudnika lignita, je bilo privedel prvega delavskega šahovskega festivala v SRS, ki je bil pod pokroviteljstvom predsednika republiškega sveta sindikatov Leopolda Kreseta v nedeljo, 2. junija. V množičnih šahovskih dvobojih so se med seboj pomerile reprezentance: Celje proti Gorenjski, Ljubljana proti Mariboru in Primorska proti Dolenjski. Dvobojev med Celjem in Gorenjsko na 100 deskah se je končal z zmago gorenjskega moštva, v dvoboju med Ljubljano in Mariborom, ki sta tudi igrala na 100 deskah, so zmagali mariborski šahisti, tretji zmagovalec pa je bila Dolenjska, ki je v igri na 50 šahovnicah premagala Primorsko z 31:19. Dolenjsko so

zastopali šahisti bivšega novomeškega okraja, in čeprav se dvobojna niso udeležili vsi najboljši šahisti tega področja, je bil izid dokaj presenetljivo ugoden za Dolenjce, z malo več srečo pa bi bila zmaga Dolenjske lahko še višja.

Na zaključni prireditvi so zmagovalci dvobojev prejeli v trajno last pokale — rudarske svetilke. Ob tej priložnosti je bila izražena želja, da bi podobne festivale prirejali vsako leto ter na ta način krepili medsebojne prijateljske stike. I. Z.

DANES BRZOTURNIR

Danes ob 19. uri zvečer bo v Domu JLA v Novem mestu redni mesečni šahovski brzoturnir za mesec junij.

Atletsko prvenstvo novomeških pionirjev

Pionirji prav radi tekmujejo v atletiki. Letos so že večkrat nastopili, v nedeljo pa bo ob 16. uri na stadionu spet večje tekmovanje. Prvenstva se bodo poleg Novomeščanov udeležili tudi pionirji iz bližnjih šol. Najboljši se bodo potem zbrali na republiškem prvenstvu v Novi Gorici.

Na novomeškem tekmovanju bodo tekmovali pionirji v teku na 60 m, 100 m, 600 m in 4 x 60 m, v skokih v višino in daljino ter v metu kroglice in kopja. Pionirke bodo tekle na 60 m, 100 m, 400 m, 4x60 m in skakale v višino, daljino ter metale kroglo. Tekmovanje bo gotovo zanimivo, saj pričakujemo novih dolenjskih rekordov.

Razen pionirjev bodo v nedeljo v Novem mestu nastopili tudi dijaki srednjih šol, ki bodo tekmovali za novo razpisani atletski pokal Slovenije. J. G.

PRVI PORAZ KRMELJA

LESKOVEC : KRMELJ 21:20 (8:14)
V nedeljo je bila v Leskovcu od-

igrana prvenstvena tekma zasavske skupine med Kremeljem in Leskovcem. Tekma je imela dva popolnoma različna dela. V prvem delu so prevladovali gostje, v drugem pa domačini. Najboljši na igrišču je bil vratar Novak, ki je v drugem polčasu zamenjal Vrščaja. Zelo slab vtis so pustili gostje, ker niso športno prenesli poraza.

Partizan - Celulozar zmagal sredi Maribora

CELULOZAR : BRANIK 36:15 (16:8)

S to zmago si je Celulozar zagotovil obstoj v ligi, ki bo prihodnje leto enotna. Pri zmagovalcih je treba pohvaliti vso ekipo, ki se je borila zares srčno. — Upajmo, da Breščani v preostali tekmi ne bodo premagali Rudarja iz Velenja z več kot 42 goli razlike, kar bi seveda Krčane izrinilo iz prve lige. Cestitamo! P. L.

Medobčinsko strelsko srečanje

Organizator občinskega strelskega odbora Novo mesto je za nedeljo, 2. junija, napovedal medobčinsko strelsko srečanje z ObSO Crnomelj, Metlika in Trebnje. Kljub prijavam, ki so jih ObSO pisмено dostavili organizatorju, se iz neznanega vzrokov tekmovanja niso udeležili. Ker je vsako tako tekmovanje vezano s stroški in ker se s tem, da se prijavljena ekipa ne udeleži, stroški ne zmanjšajo, organizator opozarja, naj ObSO v bodoče vzamejo tekmovanje resno in o pravem času odjavijo prijavljene ekipe. Ker so ekipe ObSO Novo mesto bile ob napovedanem času na mestu, sta tekmovali SD Birčna vas in ObSO Novo mesto (ženska in moška ekipa).

Rezultati: 1. ObSO Novo mesto — moški: 767 krogov (od 1000 možnih); 2. ObSO Novo mesto — ženske: 722 krogov; 3. SD Birčna vas — moški 479 krogov. M. P.

BORAC B — občinski prvak v rokometu

26. maja je bilo zaključeno v Novem mestu občinsko prvenstvo v rokometu. V ligi je sodelovalo šest ekip. Izmed vseh ekip je treba pohvaliti zlasti ekipo SSD »Katja Rupena«, ki se je zelo borbeno upirala fizično močnejšim nasprotnikom. Rezultati zadnjega kola: Vajnska šola 4 : SSD »Katja Rupena« 22:7, Učiteljske B : Šmihel B 11:10, medtem ko se ekipi Borca B in Ekonomske šole nista pojavili ob določenem času na igrišču. Kljub temu se razpored na lestvici ni spremenil. K. D.

Niti zastave niti kipa?

Člana ameriške ekspedicije — American in Šerpa — ki sta pretekli teden dosegla vrh Mount Everesta, sta izjavila, da tu nista našla kitajske zastave in doprsnega kipa predsednika Mao Ce Tunga. Po poročilih iz Pekinga naj bi kitajska ekspedicija leta 1960 dosegla vrh najvišje gore sveta in pustila na njem zastavo in kip kot dokaz, da je bila res tam. Ker pa Kitajci niso objavili nobene fotografije ali drugega dokumenta, so se že tedaj pojavili dvomi o resničnosti kitajskih poročil.

Najuspešnejši mali oglaš: v domačem tedniku!

PREPREČUJMO ZOBNO GNILOBO!

(PONAČIS KNJIZICE UNIV. ASISTENTA DR. MITJE BARTENJEVA »PREPREČUJMO ZOBNO GNILOBO« - IZDAL GLAVNI ODBOR RDEČEGA KRIZA SLOVENIJE)

Zelo važno je, da s krtačko podrgnemo tudi po dlesnah, ker jih na ta način masiramo in utrjujemo. Najprej očistimo grizne ploskve zob, nato pa še vse ostale dele. Paziti moramo, da enako dobro kakor sprednje očistimo tudi zadnje zobe. Številni avtorji priporočajo tole tehniko čiščenja: Krtačko vzamemo v desno roko in temeljito očistimo vse grizne ploskve spodnjih in zgornjih zob. Nato na desni strani ust tiste ploskve zob, katere gledajo proti licu. Začnemo pri zgornjih zobeh s potegljaji navzdol, prav tako na strani proti licu, te pa seveda od spodaj navzgor, torej spet od dlesne na zob.

Sedaj vzamemo krtačko v levo roko in očistimo na levi strani zgoraj in spodaj najprej tiste ploskve, ki gledajo proti licu, in to s potegljaji od zgoraj navzdol oziroma od spodaj navzgor. Nato očistimo ploskve zob na desni strani ust, ki gledajo proti jeziku. Ne pozabimo: zgornje od zgoraj navzdol, spodnje pa od spodaj navzgor!

Enako očistimo še sprednje zgornje in spodnje zobe. Vedno pa drgnemo s krtačko od dlesne na zob in nikoli ne obratno.

Ker čiščenje z levo roko posebno otrokom dela včasih težave, lahko seveda tudi tisti del, ki bi ga praviloma morali očistiti z levo roko, očistimo z desno. Dovoljeni so tudi odstopi od priporočenega načina, potrebno pa je, da upoštevamo vse elemente opisane tehnike.

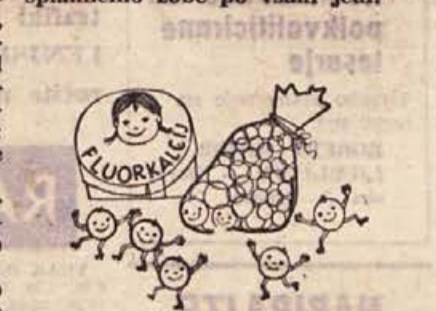
Za pripomočke pri čiščenju zob lahko uporabljamo razne zobne praške in paste. Praški so sestavljeni v glavnem iz kalcijevega karbonata. Zobne paste povečajo čistilno delovanje krtačke. Topijo sluz na zobeh, odstranjujejo slab duh in dajo boljši okus. Zavedati se pa moramo, da ne čisti zobna pasta, ampak opravi to nalogo samo krtačka. Krtačko pa držimo v rokah sami! Zlepa ne moremo dovolj ponuditi, kolike važnosti je čiščenje zob. Zato imejmo nenehno pred očmi, da že čiščenje zob samo s krtačko zmanjša število piškavih zob za celih 16 do 18 odstotkov.

Zobejetreba čistiti predvsem zvečer, važno pa je, da

7

7

to storimo tudi zjutraj. Zjutraj zato, ker je znanstveno ugotovljeno, da nastajajo gnilobni procesi najrajši proti jutru, ker so pač tedaj usta najbolj kisla. Priporočamo pa čistiti zobe trikrat na dan, torej zvečer, zjutraj in tudi še po kosilu. Nasploh je priporočljivo, da si splaknemo zobe po vsaki jedi!

Nadaljnji način za preprečevanje zobne gnilobe pa je zdrava in pravilna prehrana. Seveda je ta način zahtevnejši, vendar lahko z nekaj dobre volje marsikaj storimo tudi v danih razmerah. Predvsem ne jejmo preveč vsakovrstnih sladkarij. Če jih pa že jemo, si vsaj neposredno zatem splaknemo in izperimo usta. Nikakor pa ne jejmo slaščic pred spanjem!

Če pri otrocih opazimo, da v velikem obsegu in hitro napreduje zobna piškavost, jih poskusimo čimbolj omejiti v uživanju ogljikovih hidratov: nobenih sladkarij, čim manj kruha, testenin in močnih jedi, zato pa mnogo presne zelenjave in sadja in kolikor mogoče mesa in jajc. Ze po treh tednih bomo lahko opazili, da zobna piškavost napreduje le počasi, novih gnilobnih procesov bo pa znatno manj.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 7. junija - Zorica
Sobota, 8. junija - Medard
Nedelja, 9. junija - Primož
Ponedeljek, 10. jun. - Marjeta
Torek, 11. junija - Srečko
Sreda, 12. junija - Cedomir
Četrtek, 13. junija - Anton

ZAHVALE

Posebna šola v Smihelu pri Novem mestu se javno zahvaljuje kolektivu kirurškega in rehabilitacijskega oddelka splošne bolnice Novo mesto, ki je poklonil 9000 din v korist duševno prizadetih otrok namesto venca na grob pokojne Anice Masten, matere dr. Marine Masten.

Zahvaljujem se upravi KGPK za izplačano stipendijo med šolanjem na Grmu. Stane Gorenc.

Zahvaljujem se upravi KGPK Novo mesto za ugodnosti ob času šolanja na Grmu. Jože Bregar.

Ob izgubi dragega očeta **JANEZA SREBRNJAKA** z Vel. Slatnika 21

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo sindikalni podružnici IMV, Dolenjski delavcem in delavkam oddelka aperture Novoteks ter vaščanom in sodnikom.

Zalujoči sinovi, hčerke z družinami in sestre

Iskrono se zahvaljujemo vsem, ki ste našega dragega moža, očeta

FRANCA ADAMIČA iz Novega mesta

spremili na njegovi zadnji poti. Toplo se zahvaljujemo gospodinjicam, pevskemu zboru »Dušan Jereb«, mestni godbi ter organizacijam: ZROP, ZB, NOV, garnizonu JLA, Društvu upokojencev ter vsem darovalcem vencev in vsem tistim, ki so ga v tako lepem številu spremili do poslednjega doma.

Zahvaljujemo se tudi vsem zdravnikom za požrtovalno zdravljenje in veliko pozornost.

Zalujoča žena Angela z otroki.
Novo mesto, 4. junija 1963.

PREKLICI

Preključujem, kar sem žaljivega govorila o Jadranki Eržen iz Zagrebske, blok B, Novo mesto. Lidija Petrovič.

Karolina Zoran iz Zabaj vasi preključujem, kar sem govorila o Branku Pajčcu iz Ulice Majde Silc.

Sprejemem takoj

dva ali tri kvalificirane ali polkvalificirane tesarje

Samsko stanovanje na razpolago.

ROBERT MIHOR, LJUBLJANA - Devinska 5, Trnovo

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Cvet: malih marjetic, ranjaka, šmarnice, mačjih tucic, bele detelice, rdeče deteljice, bezga, lipe.

List: šmarnice, gloga, lapuha, jetrnika, okolišnega trpotca, melise.

Rastline: gladišnika, dišeče perle, krvavega miečka, melise, polaja, vodne kreše, grenke ramselje, ženiklja, zdravilnega jetelnika.

Lubje: češminovih korenin, češminovih palic, krhlike.

Korenine: gozdna korenina (angelika), bodeče neže, sladkih korenin, trobentice, rumenega regrata, cikorijske, medvedovih tac, velikega divjega janeža, malega divjega janeža, srčne moči, pekočih kopriv.

Razno: Pohitte z nabiranjem glogovih vršičkov. Cena je primerna.

V naši poslovalnici v Novem mestu odkupujemo tudi sveže listje šmarnice in korenine srčne moči. Cene so zelo ugodne. Pojasnila dobite v našem skladišču v Novem mestu, Slakova ulica št. 8.

KINO

USEL NAM JE moder papagaj. Vrnite ga proti nagradi. Borčić, Glavni trg 2.

PRODAMO kombinirano otroško omaro in knjižno omaro. Borčić, Novo mesto, Glavni trg 2.

PO UGODNI CENI prodam moped »Colibri« 03. Naslov v upravi lista. (3145-63)

PRODAM »OPEL RECORD« letnik 1953, z novimi gumami, radioaparatom in pečico za gretje. Oglej vsak dan dopoldne pri vratarju samškega doma SGP »Pionir«, Novo mesto. (3144-63)

PRODAM DOBRRO ohranjeno kuhinjsko pohištvo. Informacije dobite v pisarni osemletke Novo mesto.

PRODAM moško šolo. Kidričev trg 1, Novo mesto.

PRODAM KOMPLETNO spalnico z žimnicami. Drago Forčiček, Adamičeva (nova hiša), Novo mesto.

PRIDNO IN POSTENO dekle dobi takoj službo v gostilni Lukeš, Brežice.

DVA BRIVSKA POMOČNIKA, dobro verzirana, vojašine prosta, sprejme takoj ali po dogovoru brivcev Franc Falkner, Novo mesto.

ZDRAVILISČE ROGAŠKA SLATINA: Pri zdravljenju hemeroidov (zlate žile) je pogoj redno iztrebljanje. S tem ublažite bolečine in krče. Prijetno in učinkovito sredstvo za to je rogaški »Donat« vrecel. Zahtevajte ga v trgovinah podjetja »Hmeljnik«, Novo mesto, in »Rese«, Videm-Krško.

PRODAM RAZNA ŽENSKA polietna oblačila, dobro ohranjena in po nizkih cenah. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM kavč, »Siemens« štedilnik, kredenc, tudi na obroke, T. Glavni trg 32.

GARAZO oddam v najem. Prostor primeren tudi za obrtnika. Naslov v upravi lista (3150-63).

KINO

Brestanica: 8. in 9. VI. italijanski barvni film »Noč velikega napada«. 12. VI. nemški film »Rdeči krog«.

Brežice: 7. in 8. VI. ameriški film »Najljubši učenec«. 9. in 10. VI. italijansko-španski film »Goljat in Giganti«. 12. VI. italijansko-francosko nemški film »Ono je močnejše od mene«.

Crnomelj: 7. in 9. VI. norveški film »Greh mladosti«. 11. in 12. VI. ameriški barvni film »Drevo za obejanje«.

Dolenjske Toplice: 8. in 9. VI. jugoslovanski film »Karolina Reška«.

Kostanjevica: 9. VI. nemški barvni film »Grofica Marica«. 12. VI. nemški film »Spletka in ljubezen«.

Metlika: 8. in 9. VI. nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«. 12. VI. švedski film »Pouk o ljubezni«.

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: **DOLENJSKI LIST** si naročite na svoj naslov!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 4.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 7. JUNIJA: 8.05 Instrumentalne skladbe Bruna Bjelinskega in Mihovila Logarja. 9.25 Petkovo koncertno dopoldne. 10.15 Med desetjo in enajsto (spored zabavne glasbe). 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN - inž. Vlado Simončič: Agrotehnika v gozdni proizvodnji. 13.30 Zabavni katejdroskop. 14.35 Iz vlog mezzosopraništkice Cvetke Ahlin. 15.15 Napotki za turiste. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Iz Skandinavije na Jadran. 18.45 Iz naših kolektivov. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Iz arhiva zabavnega orkestra RTV Ljubljana. 21.00 Godala v ritmu.

SOBOTA, 8. JUNIJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 9.25 Vedri intermezzo z najhitrimi ansambli. 9.40 Slovenske narodne ob spremljavi orkestra. 10.15 Uroš Krek: Koncertantna glasba za fagot, godalni orkester, harfo in timpane. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN - inž. Dušan Modic: Pomen pinciranja pri vzgoji krošenj sadnega drevja. 13.30 Zveneče kaskade. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Tisoč pisanih taktov. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Grešno v kino. 18.45 Okno

Mokronog: 8. in 9. VI. ameriški film »Vikingi«. Novo mesto - »Krka«: Od 9. do 13. VI. ameriški barvni film »Gusar«. Semič: 9. VI. francoski film »Precep«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD METLIKA
V maju sta bili izven bolnišnice rojeni 2 deklet.

Poročili so se: Danilci Vladic, mizarški pomočnik, in Marica Siročić, gospodinja, oba iz Metlike; Stanislav Petrinčić, avtomehaničar, in Ivana Zugelj, delavka, oba iz Novega mesta.

Umrli sta: Alojz Sašek, delavec iz Hrasta 65 let, in Katarina Kostelec, gospodinja iz Krmačine, 64 let.

MATIČNI URAD BREŽICE
Rojstev izven bolnišnice v maju ni bilo.

Poročili so se: Vladimir Medvešek, uslužbenec, in Terezija Pšeničnik, uslužbenka, oba iz Brežic; Janez Zidarič, avtomehaničar iz Novega mesta, in Ivana Romih, servirka iz Brežic.

Umrli so: Neža Poček, gospodinja iz Brezine, 84 let; Franc Savnik, avtočar iz Brezine, 29 let; Terezija Sepec, gospodinja iz Trnja, 74 let; Ana Omerzu, hči upokojenca iz Sentenarta, 33 let; Anton Vučjak, učenec iz Dobove, 12 let.

MATIČNI URAD SENTRUPERT
V maju je bil izven bolnišnice rojen en deček.

Poročili so se: Alojzij Kovačič, kovač, in Pavla Tratar, poljedelka, oba iz Kostanjevica; Franc Bartolj, tovarniški delavec z Vrha, in Marija Tratar kmetovalka iz Bistrice.

Umrli so: Julijana Smole, užitarica iz Ravnika, 81 let; Marija Grošelj, upokojenka s Homa, 94 let; Jakob Tomazin, kmet iz Ravnika, 68 let; Franc Miklič, upokojenec iz Ravnika, 61 let; Marija Mejas, gospodinja iz Zaloke, 60 let.

MATIČNI URAD NOVO MESTO
V času od 27. 5. do 3. 6. je bilo rojenih 13 dečkov in 9 deklic.

Poročili so se: Ciril Kovačič, kmetovalec s Hraba pri Dolžu, in Veronika Kastelic, delavka iz Vel. Orehka; Alojz Kolenc, kmet iz Hmeljiča, in Gabriella Kramar, poljedelka iz Gor. Kamenja.

Umrli so: Jožefa Gorišek, upokojenka z Rake, 78 let; Florijan Starič, kmet iz Lukovka, 37 let; Neža Golobič, invalidska upokojenka iz Hraba pri Dolžu, 84 let; Janez Srebrnjak, kmet z Vel. Slatnika, 73 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Franciška Juršič z Dolza - Franca, Antonija Oberšič z Osrečja - Marjana, Marija Čučič s Hrasta - Jožica, Hermina Povše iz Zabaj vasi - Sonjo, Ljudmila Kovačič iz Ostroga - Jožeta, Ana Hudoklin iz Apnenika - Franca, Tončka Mavsar iz Podgore - Iztoka, Slavica Banovec iz Dobilc - Anico, Minka Pungarčar iz Mačkovec - Božidarja, Jožeta Glavina iz Dolnjega Vrhpolja - Silva, Milena Ipa-

Sevnica: 8. in 9. VI. ameriški film »Risarka modelov«. Trebnje: 8. in 9. VI. francoski barvni film »Notredamski zvonar«. Žužemberk: 9. VI. italijanski film »Bila je noč v Rimu«.

vec iz Koprivnika - Milito, Ivanka Zdraviljevič iz Drašič - Miro, Marija Lužar iz Dolenje vasi - Srečka, Jožeta Kralj iz Gabrja - Zdenka, Tončka Turk iz Jelševnika - Franceta, Stefka Znidaršič iz Roj - Tončka, Matilda Kašček iz Ljubljane - dečka, Marija Sunjerga iz Crnomlja - deklico, Francka Murn iz Crmošnjic - dečka, Marija Ueman z Malega Slatnika - Stanko.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Skrabl iz Cateža - Alojza, Angela Spoler iz Dol. Skopje - Bojanko, Nada Konačarjevič iz Prilip - Zorana, Kristina Jančič iz Hrastine - Jasniko, Pavla Puketa iz Laduča - Gordano, Justina Kuhar iz Vel. Mraševca - Branko, Antonija Bevc iz Zupeče vasi - dečka, Karolina Urek iz Zapeleca - Lidija, Marija Krčelič iz Brezine - Andrejko, Erika Lepšina iz Brezic - Alena.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Terezija Novak, žena posestnika iz Dolenje vasi, se je z rjastim žebeljem zbodla v levo stopalno; Pavo Subotič, delavec z Debenca, se je prevrnil s traktorjem in si poškodoval desno koleno; Stanka Stariha, žena posestnika iz Drašič, je padla pod voz in si poškodovala glavo, prsni koš in levo roko; Alojza Kozole, posestnika iz Mirne, je kača pičila v palec leve roke; Božidar Juršič, avtomehanični vajenec z Velike Cikave, si je pri teledvabi poškodoval desno koleno; Mara Krznarič, upokojenka iz Skemljeva, je padla in si poškodovala levo nogo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: Jože Puntar, delavec iz Sotelskega, si je pri delu poškodoval prste na levi roki; Maks Grlic, elektromonter s Senovega, si je pri padcu z mopeča poškodoval glavo in desno roko; Nikola Blažević, delavec iz Koščan, si je pri padcu zlomil levo ključnico; Zlata Čičko, gospodinja iz Laduča, si je pri padcu s stola poškodovala levo nogo; Stane Druškovič, rudar iz Sedma, si je pri padcu s kozolca zlomil desno roko; Ivan Belančič, delavec iz Vel. Kamna, si je pri padcu s kolesa poškodoval glavo, obe roki in levo koleno; Vilma Zakman, delavka iz Zagreba, je nekdo zabol z nožem v levo nogo; Niko Lukšič, posestnika iz Sipackega brega, je kača pičila v desno nogo; Antona Vučanjka, vnučka posestnika iz Dobove, je brenil konj v glavo; Frane Klemenčič, posestnik iz Vel. Doline, si je pri padcu s kolesa poškodoval glavo; Josip Poslek, delavec iz Grečic, si je pri padcu z voza zlomil levo nogo.

Narodi v svojih pesmih. 20.00 Skupni program JRT - studio Beograd. 21.30 Iz filmov in glasbenih pevji.

SREDA, 12. JUNIJA: 8.05 Odmevi iz Orienta. 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25 Popevke v sredo dopoldne. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN - inž. Tone Simončič: Krizanje cikaste govedine. 12.30 Giuseppe Verdi: 1. dejanje opere »Trubadur«. 13.30 Zabavna panorama. 14.35 Uvertura. Intermezzo in valček. 15.35 Tako je igrala violinistka GINETTE NEVEU. 17.05 Hector Berlioz: Fantastična simfonija. 18.10 Pisano zaporedje domačih napevov. 18.43 Ljudski parlament. 20.00 Umberto Giordano: André Chenier. Opera v štirih dejanjih. 22.15 Izgajno večer zabavnih orkestri.

ČETRTEK, 13. JUNIJA: 8.05 S pesmijo po Slovaškem, Moravskem in Češkem. 8.55 Za solarje - Prost ko ptič na veji. 9.25 Četrtekov dopoldanski operni spored. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 KN - inž. Janez Milnar: Davčne obveznosti od gozdnih parcel in podružbljanje. 13.30 »Kaj silšimo na gorah...« 14.05 Koncertni plesi z dvora in vasi. 14.20 Z lokom po strunah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Turistična oddaja. 17.05 Glasba iz Talijanskega hrama. 18.30 Zapeljivo v ritmu bosse nove. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Skupni program JRT - studio Ljubljana. Za ljubitelje jazz.

Na podlagi 33. člena pravil podjetja »NOVOLES«, lesni kombinat - NOVO MESTO razpisuje upravni odbor podjetja delovno mesto:

vodje gospodarsko-računskega sektorja

Pogoji: višja ali visoka strokovna izobrazba ter najmanj pet let prakse na vodilnem delovnem mestu. Prošnje, kolkovane s 50 din, pošljite upravi podjetja najkasneje do 20. junija 1963. V prošnji naj bo navedena strokovna izobrazba in potek službovanja.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA »NOVOLES« - Novo mesto

OBJAVE - RAZPISI

Vpis v novomeško gimnazijo

Gimnazija v Novem mestu matike, o čemer jih bomo bo sprejela v šolskem letu 1963/64 v I. razred gimnazije 140 dijakov.

Prijavi naj kandidati prilože spričevalo o uspešno dokončanem osmem razredu osnovne šole in rojstni list. Kandidat, ki ga priporoča za vpis v I. razred Zveza borcev NOV, organ za socialno skrbljstvo, gospodarska ali družbena organizacija, priloži prijavi za vpis tudi potrdilo ali priporočilo navedenih organizacij.

Vpisovanje bo od 15. do 25. junija 1963.

Ce se bo vpisalo več kot 140 dijakov, bodo vsi preizkušeni iz slovenskega jezik in matematike.

Vsi kandidati naj se zglase 26. junija ob 8. uri zjutraj v gimnaziji, kjer bodo na oglasni deski obveščeni o rezultatih vpisa.

Novo mesto, dne 25. maja 1963.

Razpisna komisija za vpis v I. razred gimnazije pri šolskem odboru gimnazije v Novem mestu.

Razpis javne dražbe

Splošna bolnica Novo mesto bo v ponedeljek, 10. junija 1963, ob 9. uri oddala na javni dražbi kozolec v Postovaldu. Interesenti naj se zgledajo v upravi bolnice.

RAZPIS KMETIJSKE SREDNJE ŠOLE GRM

Kmetijska srednja šola Grm - Novo mesto razpisuje vpis za šolsko leto 1963/64 za 60 dijakov v I. letnik živinorejsko-poljedelske smeri. Pogoji za vpis je končana osemletka. Prijave, kolkovane s 50 din, pošljite upravi šole do dne 25. junija. Prijavi priložite še zadnje šolsko spričevalo, rojstni list in zdravniško potrdilo. Če bo prijavi več, kot je razpisanih mest, bodo morali kandidati opraviti preizkušnje znanja iz slovensčine in matematike.

»ISKRA« - KRANJ

Tovarna za elektriko in avtomatiko Ljubljana, obrat MOKRONOG sprejme takoj v službo

kvalificiranega strojnega ključavničarja

za vzdrževalna dela

Zglasite se osebno ali pošljite ponudbe OBRATU MOKRONOG, PROIZVODNJA ELEKTROLITSKIH KONDENZATORJEV, MOKRONOG 162.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbor SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 din - Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej. Za izmenjavo 1960 din - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon 21-227 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani